

MONOGRAFISK FREMSTILLING

AF

SLÆGTEN HIPPOLYTE'S NORDISKE ARTER

VED

HENRIK KRÖYER.

MED BIDRAG TIL DEKAPODERNES UDVIKLINGSHISTORIE.

I.

INDLEDENDE BEMÆRKNINGER.

Slægten Hippolyte*), opstillet af den bekjendte Zoolog *Leach*, udgjør en meget naturlig Gruppe: den er vel adskilt fra de nærmest grændsende Former, *Pandalus*, *Rhynchocinetes*, *Palæmon* o. s. v., og dens talrige Arter staae i nøje Forhold til hverandre. Men Arternes Talrigheid og nære Slægtskab gjør det naturligviis i mange Tilfælde vanskeligt, med Sikkerhed at adskille dem fra hverandre; en Vanskelighed, som jeg, ved at beskæftige mig med dem, oftere har følt. Og denne Vanskelighed for-

---

*) At efterspore, hvorfor *Leach* har kaldet denne Slægt Hippolyte, vilde vistnok være et forgjæves Arbejde, da bemeldte Forfatter sjældent bestræbte sig for at tilvejebringe en organisk Forbindelse (om dette Udtryk maatte tillades mig) mellem Slægt og Slægtsnavn. Vist er det derimod, at Hippolyte er et Kvindenavn, og som saadant har ogsaa *Leach* brugt det (han kalder een af sine Arter *H. Prideauxiana*). Dette synes at have undgaaet *Milne-Edwards's* Opmærksomhed, da han altid skriver *H. serratus*, *H. gibberosus*, *H. marmoratus* o. s. v. Dansk Benævnelse for denne Slægt, forskjellig fra den for Slægten *Palæmon* brugelige, veed jeg ikke, at man besidder; hvilket, saavel efter dens Lighed med denne Form, som efter dens større Sjældenhed hos os, heller ikke kunde ventes. Ligesaa lidt har jeg paa den norske Kyst hørt den betegne med noget særskilt Navn. Ønsker man imidlertid et nordisk Navn for den (og hvorfor skulde man ikke ønske nordiske Navne for nordiske Dyr?), da kan et saadant hentes fra Island, hvor den, efter *Olafsen og Povelsen* (Rejse I, 609, II 997) kaldes *Marthware* (Marþvari). At ikke Slægten *Palæmon* men Hippolyte betegnes ved dette Navn, anseer jeg, ifølge disse Slægters geografiske Udbredelse, for afgjort.

öges derved, at en udförlig Karakteristik af Slægten hidtil savnedes*), og at man ikke besidder tilstrækkelig Beskrivelse af en eneste blandt de temmelig mange hos Forfatterne navngivne Hippolyter. Da jeg paa mine Rejser har haft Lejlighed til selv at samle adskillige nordiske Arter, og har modtaget andre fra Grönland, og af de fleste Arter har kunnet undersøge en temmelig betydelig Række af Individuer: besluttede jeg mig saameget hellere til at gjøre et Forsög paa at afhjælpe det sidste Savn med Hensyn til de nordiske Hippolyter, som jeg tillige saae mig istand til at berige Karcinologien med et ikke ubetydeligt Antal nye Arter. Idet jeg, deels for at lette Oversigten, deels for at undgaae idelige Gjentakelser, sammenstillede under Et, hvad de nordiske Arter have tilfælles; opstod et Bidrag til at dække den förste Mangel, eller en Karakteristik af Slægten efter dens nordiske Former. Jeg ansaae det for hensigtsmæssigt, at optage i denne Karakteristik endeel kritiske Bemærkninger over Anvendeligheden af forskjellige Organer hos Slægten Hippolyte som diagnostiske Mærker; da nogle af de tidligere anvendte forekom mig at være af ringe Værd i saa Henseende, og at staae tilbage for andre, deels tilsidesatte, deels ubekjendte. Man har tidligere aldeles Intet vidst om den organiske Forskjællighed, som udpræger sig i Kjönnes Ydre hos denne Slægt. Ved omhyggeligen at undersøge en stor Mængde Individuer af flere Arter, er det efterhaanden lykkedes mig, at opdage let gjenkjendelige og ubedragelige ydre Skjælnemærker mellem Hanner og Hunner: vejledet af disse, vil man være mindre udsat for at opstille Han og Hun af samme Art som to forskjellige Arter; hvilket man ellers i flere Tilfælde vilde kunne fristes til. En i det Enkelte gaaende Undersögelse af Hippolyternes Bygning har endvidere fört til nærmere Bekjendtskab med adskillige Organer, hvis

---

*) At en Slægtskarakteristik virkeligen har været savnet, vil man, foruden de övrige Beviser derfor, der i det Fölgende forekomme, kunne see deraf: at Forhold som "palpis pediformibus apice spinulosis" og „chelis et ungvibus apice nigris," der passe paa hele Slægten, ere benyttede til nogle Arters Diagnose.

Forhold hos denne Slægt er aldeles uberört af tidligere Forfattere, og dog, som mig synes, af stor Vigtighed, ikke blot for Arternes Adskillelse, men ogsaa for deres naturlige Gruppering: jeg sigter her især til Forholdet af de yderste Kjæbefödders Palpe og af Flagellum saavel hos de yderste Kjæbefödder som hos de tre förste Fodpar.

At til Slægtskarakteristiken er föjet et Bidrag til *Udviklingshistorien* hos denne Slægt (ligeledes tilforn uberört): er vistnok ganske i sin Orden. Derimod kunde det maaskee behöve Undskyldning, at et Par andre tilföddede Kræbsdyrs Udvikling ogsaa her er afhandlet; men Sammenligningen mellem de tre fremstillede Former er ikke uden Interesse. Og desuden veed man endnu saalidet *Sikkert* om Dekapodernes Udvikling, at man vistnok vil tilgive mit Forsög paa at udfylde et Par Lakuner heri, om man end træffer dette Forsög paa et Sted, hvor man ikke havde ventet at finde det.

Det Lidet, som er anført om *Snyltedyrs Forhold til Hippolyterne* og om deres *geografiske Udbredelse*, erkjender jeg for meget ufuldstændigt; ligesom det upaatvivleligt ogsaa, hvad det sidste Punkt angaaer, vil modtage Modifikationer og Berigtigelser ved fremtidige Opdagelser: men det tjener dog til at fuldstændiggjöre Billedet af Slægten Hippolyte, saaledes som det kan opfattes efter vore Kundskabers nuværende Omfang.

Den umiddelbare efter Artsbeskrivelserne fölgende Tabel over Dimensionerne viser, at af hver Art (blot Hippolyte macilenta undtagen*) nogle og fyrgetyve Udmaalinger ere foretagne**). Jeg har troet, at maatte

*) Af denne Art har jeg blot undersøgt et, i det Kongelige Museum opbevaret, Individ, og har altsaa ikke kunnet foretage den Sönderlemmelse, som er nödvendig til en nöjagtig Udmaaling af Föddernes Led o. s. v.

***) Egentligen har jeg af hver Art taget langt flere Udmaalinger, til Exempel af Smaaleddene i andet Fodpars Haandrod, af Forholdet mellem Længde og Brede af de ydre Föleres bladdannede Vedhæng o. s. v.; men kun udvalgt disse for Tabellen. Öftere har jeg udmaalt flere Individier af samme Art; derimod har jeg kun af to Arter givet begge Kjöns Udmaalinger heelt igjennem Plads i Tabellen; af et Par andre Arter har jeg blot optaget nogle faa Dimensioner af det ene Kjön ved Siden af den fuldstændigere Udmaaling af det andet Kjön.

underkaste mig dette temmelig trættende Arbejde, især for at opnaae en sikkrere og grundigere Adskillelse af Arterne, dog ogsaa for at erholde en Oversigt af Afbølgelserne i de forskjellige Organers Dimensioner indenfor Slægten. Istedetfor at lade Udmaalingerne af hver Art følge Artsbeskrivelsen, har jeg anseet det for hensigtsmæssigere, at sammenstille alle Udmaalingerne i Tabelform, for saaledes at lette Oversigt og Sammenligning; og af samme Grund ere i Tabellen de nærmestbeslægtede Arter stillede ved Siden af hinanden. Da Maalene for den allerstørste Deel ere tagne under Mikroskopet ved Mikrometerets Hjælp, haaber jeg at kunne antage, at de besidde en tilstrækkelig Grad af Nøjagtighed.

At jeg, med Hensyn paa Afbildningerne, især har fremstillet Analyser, og derimod næsten ingen hele Figurer, behøver næppe Undskyldning; da de første maa ansees for uundværlige til at give en tydelig Forestilling saavel om Arterne som om Slægten; de sidste derimod, hvor Arterne staae hinanden nær, ofte ikke ere af sønderlig Nytte.

II.

Karakteristik af Slægten

Hippolyte

og almindelige Bemærkninger over dens Formforhold.

Om denne Slægts Form i Almindelighed giver vor sædvanlige Reje (*Palæmon Squilla*) en tilstrækkelig Forestilling. Iøvrigt ere nogle Arter temmelig plumpe, andre langstrakte og smækkre. Deri stemme næsten alle bekjendte Arter overeens, at Bagkroppen har et mere eller mindre puklet Udseende (Tab. II fig. 56 og Tab. V fig. 99A), hvilket

beroer paa Formen af dens tredie Ring og dennes Forbindelse med de følgende Ringe under en Vinkel*). Hvad Størrelsen angaaer, da ere de fleste Arter temmelig smaa, af 1'' til 2'' Længde, adskillige endog meget under 1''. Kun en eneste Art (*H. aculeata*) naaer stundom en Længde af 5''.

Længdeforholdet af Cefalothorax**) til Bagkroppen er omtrent som een til to, dog med nogen Fluktueren til begge Sider, hvilken især afhænger af Pandehornets større eller mindre Længde. Hos alle de fjorten nedenfor beskrevne nordiske Arter indeholdes Cefalothorax mere end $2\frac{1}{2}$ Gange i Totallængden, hos ingen mere end $3\frac{1}{2}$ Gange.

Rygskjoldet (Tab. IV fig. 83) er hos de fleste Arter forsynet med Rygskjold. en Kjöl langs Middellinien af forskjellig Udstrækning: hos nogle Arter plejer denne at indtage næsten hele Rygskjoldets Længde, hos andre kun en større eller mindre Deel fortil; i Reglen er denne Kjöl forsynet med et Antal fremadrettede Tænder eller Saugtagger. Men selv hos Individuer, henhørende til samme Art, er dens Udstrækning underkastet Forandringer, ligesom den ogsaa snart fremtræder stærkere, snart svagere, eller endog ganske forsvinder. Hos Hunnerne staae disse Forandringer tildeels i Forhold til Graviditeten: jeg har saaledes hos flere Arter (til Exempel hos *H. turgida*) iagttaget, at medens Rognmassen endnu var skjult under Rygskjoldet, viste dette sig udspændt, stærkt hvælvet paa Midten eller ligesom puklet, og med glat og glindsende Overflade; Kjölen var saa at sige forsvunden, og antydedes blot ved Tornene. Men hos andre, hvor Rognmassen allerede var afsat under Bugen, og hvor Rygskjoldet følger ikke længer udspændtes deraf, viste dette en mat, paa langs uregelmæssigt furet Overflade; dets Pukkel eller Konvexitet var forsvunden; Kjölen

*) *H. spinifrons* skal, efter Milne-Edwards, gjøre en Undtagelse herfra.

**) I den vedføjede tabellariske Oversigt af Arternes Længdeforhold er Totallængden altid beregnet fra Spidsen af Pandehornet til Spidsen af det mellemste Halevedhæng; Længden af Cefalothorax fra Spidsen af Pandehornet til Midten af Rygskjoldets bageste Rand; og Længden af Pandehornet fra dets Spidse til Öjestilkens Rod.

fremtraadte derimod stærkt, og fortsatte sig gjerne længere tilbage paa Rygskjoldet end Tornene, stundom endog næsten hen mod Rygskjoldets bageste Rand *).

Rygskjoldets forreste Rand er altid **) forsynet med et eller flere (indtil fire) *Par Torne*; disse, hvis Spids er rettet frem, kunne have Plads tæt over Øjet (Tab. IV fig. 83 a), tæt under dette (Fig. 83, c), omtrent midt imellem dette og Rygskjoldets nederste Rand eller Siderand (Tab. I fig. 2 c) og endeligen ved Foreningen af den forreste Rand med Sideranden (Fig. 83, d). Konstantest hos denne Slægt ere Tornene under Øjet, thi de savnes ikke hos en eneste af de fjorten nordiske Arter; derimod er det meget sjældent at træffe to *Par Torne* under Øjet. Hvor dette Forhold forekommer, opstaaer det överste af de to *Par* derved, at Öjehulens ***) nederste Vinkel, der i Regelen er temmelig afstumpet og hudagtig (Fig. 83 b), uddrages til en større Længde end sædvanligt, og tillige bliver mere spids (Fig. 58 c) og

*) Paa Grund af det Ovenstaaende mener jeg, at man hos mange Arter ikke kan lægge stor Vægt paa Rygkjölens Udstrækning som Skjælnemærke, og at man maa opgive, med *Milne-Edwards* at inddele Hippolyterne i tre Grupper efter dette Forhold. Jeg nægter ikke, at der gives Arter, hvor Rygkjölen *altid* synes at indtage næsten hele Rygskjoldets Længde (blandt de nordiske hörer *H. Sowerbei* til denne Gruppe); og andre, hvor den altid synes at mangle (dette er maaskee Tilfældet med *H. smaragdina*). Men hos mange Arter viser Forholdet sig saa utydeligt og ubestemt, at man er i Tvivl om, til hvilken Gruppe man skal henføre dem. Hos *H. turgida*, *Fabricii*, *Phippsii* o. s. v. har jeg snart fundet Kjöl paa den forreste Deel af Rygskjoldet, snart savnet den. Hos *H. Gaimardii* indtager Kjölen snart kun den forreste Halvdeel af Rygskjoldet, snart næsten den hele Længde. *H. borealis* hörer efter *Milne-Edwards* til den Gruppe, som mangler Rygkjöl, medens *Owen* om Rygskjoldets forreste Halvdeel bruger Udtrykket "subearinato,;" og virkeligen findes hos denne Art oftest en Kjöl, skjönt ikke skarp som hos de fleste andre Arter, men noget bred og afrundet og almindeligen uden Tænder. Jeg troer, at man saa meget hellere kan opgive denne Inddelingsgrund, som jeg i det Følgende skal vise, at der gives andre, der ikke lade Plads for Tvivl og Usikkerhed.

**) Idetmindste er ingen Art mig bekendt, hvor de ganske savnes.

***) For Kortheds Skyld kalder jeg her det halvmaanedannede Udsnit af Rygskjoldets Rand ved Øjets Rod Öjehulen, uagtet Talen her naturligviis ikke kan være om nogen egentlig Öjehule.

haard*). Dernæst ere Tornene ved Foreningen af forreste Rand med Siderandene de hyppigste (de mangle blandt de nordiske Arter kun hos *H. smaragdina*), men dette Par har i Regelen kun en meget ringe Størrelse. — Et Par Torne over Øjet forekommer hyppigt, to Par (det ene lidt nedenfor det andet) derimod sjældent. Da Antallet af Torneparrene saavel som deres Stilling, efter min Erfaring, er aldeles konstant inden for hver Art, derimod inden for Slægtens Grændser frembyder en ikke ringe Vexel: saa synes de at afgive et meget fortrinligt Hjælpemiddel til Arternes Adskillelse og Inddeling i Grupper (der vel ikke blive naturlige, men lette Arternes Bestemmelse).

Det fra Midten af Rygskjoldets forreste Rand udgaaende *Pandehorn* (Tab. IV fig. 83, 84 o. s. v.) er, i Almindelighed talt, af samme Beskaffenhed som hos de øvrige Palæmonia (med Undtagelse af Slægten *Rhynchocinetes*). I Regelen er det sammentrykket, knivdannet, forsynet med et Antal Tænder baade paa överste og nederste Rand og med en ophöjet Linie langs hver Side (Tab. II fig. 45), som udgaaer fra den inderste Öjevinkel, fortsætter sig lige til Spidsen af det, og tildeels giver det en træegget Form ved Roden. Dog vise de forskjællige Arter megen Uovereensstemmelse i Pandehornets Størrelse, Form, Tandantal o. s. v., og, saavidt mig bekjendt, er der i denne talrige Slægt ikke to Arter, hvis Pandehörn ere ganske eensdannede. Det vilde altsaa næsten ene kunne tjene til Arternes Adskillelse, dersom det ikke tillige fremböd temmelig betydelige Forskjælligheder indenfor samme Art i Form, Retning, Tandantal o. s. v.**). Disse Forskjælligheder have upaatvivleligt deres Grændser, og ved Undersögelse og Sammenligning af et stort Antal Individuer maa disse rimeligviis kunne bestemmes, og det for hver

*) Da den saaledes fremkomne Torn dog baade i Form og Fasthed er noget forskjællig fra de egentlige Torne, henregner jeg den ikke i Diagnoserne blandt disse.

***) Sammenlign til Exempel, med Hensyn til Foranderligheden af Tændernes Antal, hvad nedenfor anføres herom hos *H. Gaimardii*.

Art Ejendommelige opfattes. Men, selv naar Öjet har opfattet dette, og med Sikkerhed i alle Tilfælde gjenkjender det, vil det ikke altid være let at meddele Andre det i korte og bestemte Ord. Uagtet altsaa Pandehornets Beskaffenhed afgiver et fortræffeligt Hjælpemiddel til Arternes Adskillelse; saa kan det dog kun benyttes med Sikkerhed i Forbindelse med andre Skjælnemærker. — En Omstændighed, som endnu maa mærkes, er, at Hippolyterne fødes uden Pandehorn*), og at dettes Udvikling ikke altid synes at gaae jævnsides med de andre ydre Organers**).

Öjnene.

Öjnene ere korte og hos det störste Antal Arter af en temmelig cylindrisk Form, idet de ikke tiltage betydeligt i Tykkelse mod Enden. Hos enkelte Arter finder dette imidlertid Sted (hos *H. gibba* og *macilentia*), og denne Særegenhed synes da at kunne benyttes som Hjælpemiddel til Adskillelsen af nærstaaende Arter***).

Inderste Fölere.

De inderste Fölere (Tab. II fig. 47, Tab. III fig. 71) dannes af et Skaft og to Svöber. Skaflet (fig. 71 abc) er almindeligen kortere end begge eller dog den ene af Svöberne (imidlertid findes ikke faa Undertagelser fra denne Regel), og bestaaer af tre Led. Grundledet (fig. 71 a), som er det længste — altid idetmindste saa langt som begge de følgende Led tilsammentagne, og ofte dobbelt saa langt som begge tilsammentagne — har en bred, temmelig fladtrykket, langstrakt fiirkantet Form; den indre Rand almindeligen besat med Börster; en temmelig lang og stærk, noget opadrettet Torn i Enden af den ydre Rand; og udsender altid fra Roden af den ydre Rand et meget stort, fladtrykket, tilspidset og pig-

*) See nedenfor under Udviklingshistorien.

**) Sammenlign, hvad under *Hippolyte aculeata* bemærkes. Endnu vil jeg her tilføje, at de fire meget nærstaaende Arter: *H. prideauxiana* Leach, *H. Moorii* Leach, *H. viridis* Otto, *H. varians* Milne-Edwards, der blot ere adskilte efter Pandehornets Tandantal (og tildeels efter en ubetydelig Forskjæl i dets Længde): ikke synes mig at kunne ansees for vel begrundede, for Grændsen for Pandehornets Foranderlighed hos dem er nærmere bestemt. Det er idetmindste tænkeligt, at de ved nøjere Undersøgelse kunde findes at udgjøre to, ja maaskee endog kun en eneste Art.

***) Jeg har saaledes fundet det nödvendigt at gjøre Brug af denne Omstændighed, for at adskille *H. Gaimarüi* og *H. gibba* fra hinanden.

dannet *Vedhæng* (fig. 71 a'). Dette er idetmindste af Grundleddets Længde, men oftest længer, undertiden i en betydelig Grad, til Exempel hos *H. Sowerbei* (Tab. II fig. 47). Da ikke blot dets Længdeforhold er noget afvexlende, men stundom ogsaa Formen af dets bredere, bladdannede Roddeel, vil-det maaskee i enkelte Tilfælde kunne give et Bidrag til Adskillelsen af nærstaaende Arter. — Skaftets andet Led (fig. 71 b) er kort, næsten lige saa bredt som langt, skjönt alleroftest længere og ingensinde kortere end tredie Led; paa den indre Rand har dette Led gjerne et Par Börster, i Enden af den ydre en lang og stærk Torn. Ogsaa det meget korte tredie Led har i Enden en Torn, som strækker sig ud over den ydre Svöbes Rodled. Den *indre Svöbe* (fig. 71 d), der tillige ligger noget lavere end den ydre, er tynd og traaddannet eller gradeviis tilspidset, og i de allerfleste Tilfælde længer end den ydre, ligesom den ogsaa bestaaer af flere Led. Leddenes Antal saavel i denne som i den ydre Svöbe er ikke uden al Værd som Adskillelsesmiddel mellem nærstaaende Arter, naar man erindrer at sammenligne Individuer af omtrent lige Størrelse; da Antallet voxer med Dyrets Væxt. Den *ydre Svöbe* (fig. 71 e) er altid meget tykkere end den indre, og bestaaer almindeligen af to meget tydeligt adskilte Dele: en tyk Roddeel og en meget tyndere og flere Gange kortere Endesnært. Hos en eneste Art (*H. microceros*) er Hannernes Svöbe tyk i hele Længden, saa at man ikke kan skjælne mellem Roddeel og Endesnært; og hos en anden (*H. borealis*) er Endesnærten ikke betydeligt kortere end Roddelen. Med Hensyn til den nærmere Beskaffenhed af den tykkere Roddeel kan bemærkes, at den almindeligen er mere eller mindre fladtrykket, altsaa ikke af cylindrisk Form, men af større Brede end Tykkelse; endvidere at dens överste Flade eller Rygflade er konvex, den nedadvendte derimod noget konkav eller udhulet og tæt bedækket med blöde Haar af forskjellig Længde, der danne ligesom en Rost eller Börste*).

*) Uagtet de nærstaaende Slægter, *Palæmon*, *Pandalus*, *Rhynchocinetes* o. s. v. ogsaa have Börster i større eller mindre Antal paa den underste Flade af dette Redskab,

Yderste
Fölere.

De yderste Fölere (Tab. IV fig. 86) bestaae af den *egentlige Föler* (abede) og dennes *bladdannede Vedhæng* (f), og den første igjen af *Skraft* (abcd) og *Svöbe* (e). *Skraftet* er fireleddet: *Grundledet* (a), som er kort men meget bredere end de følgende, og fra sin ydre og övre Ende udsender det bladdannede *Vedhæng*, fra den indre og nedre de følgende *Led*, har en meget uregelmæssig *Form*, er skraat afskaaret indefter og nedefter, og viser i *Enden* af den ydre *Side* to stærke *Torne* *), mellem hvilke det bladdannede *Vedhæng* bevæger sig; andet *Led* (b) udgaaer, som bemærket, snarere fra den indre *Side* af *Grundledet* end fra *Enden* af dette; det er kort, og har, naar det sees ovenfra, en noget triangulær *Form*, fordi det i begge *Ender* er skraat afskaaret, og *Afskjæringslinierne* støde sammen med hinanden i den ydre *Rand*; seet nedenfra viser det nogen *Tilnærmelse* til det *Cylindriske*. *Tredie Led* (c) er næsten rudimentært, af højst uregelmæssig *Form*, og synes derfor kun tildeels at udgaae fra andet *Led*, tildeels derimod fra *Grundledet*. *Fjerde Led* (d) er længer end noget af de foregaaende (meget længer paa *Rygfladen* end paa *Bugfladen* paa *Grund* af den nederste *Deels* skraa *Tilhæftning*), cylindrisk, skjönt lidt krummet og uregelmæssigt. *Svöben* er meget lang, og bestaaer af mangfoldige smaa *Led*: jeg har imidlertid kun meget sjældent **) fundet *Svöben* hos nogen *Art* af *Slægten Hippolyte* at være længer end (eller blot lig med) *Dyrets* *Totallængde* fra *Spidsen* af *Pandehornet* til *Enden* af mellemste *Halevedhæng*.

Det bladdannede Vedhæng er altid noget længer end *Fölernes* *Skraft*, i enkelte *Tilfælde* vel endog dobbelt saa langt (hos *H. smaragdina*

---

har jeg dog ikke hos de *Arter*, jeg har haft *Lejlighed* til at undersøge, forresten gjenfundet et analogt *Forhold* af den ydre *Svöbe*: ingen *Adskillelse* af en tykkere *Roddeel* og en tyndere *Spids*, ingen lignende *Udvidelse* i *Breden* o. s. v.

*) Den ene af disse *Torne* afstumpes dog hos nogle *Arter* (til *Exempel* *H. Gaimardii*), og bliver til en blot *Knude* eller *Fremragning*.

**) Kun hos *H. microceros*; men da *Pandehornet* hos denne *Art* ogsaa forsvinder, eller dog er meget lidet, kan den næppe betragtes som en *Undtagelse*.

Kr.), og bedækker Enden af dette aldeles; dets Form er langstrakt, i Enden stumpt afrundet; den indre Rand mere eller mindre udbuget, tæt besat med Börster (ligesom ogsaa Enden); den ydre lige, i Spidsen uddraget til en lang og stærk Torn; saavel Overfladen som Underfladen af Vedhængen vise to tydelige Længdekamme; den indre Deel af Vedhængen er mere tynd og hudagtig, den ydre er tykkere, haardere, mere hornagtig. De ydre Følere synes just ikke at kunne yde nogen betydelig Hjælp til Arternes Adskillelse, da deres Formforhold næsten gjennem alle Arter vedligeholder sig uforandret, eller dog kun ubetydeligt forandres. Maaskee kunde dog Svöbens relative Længde og Ledantal benyttes, dersom det ikke var saa sjældent, at træffe Individier, hos hvilke dette Redskab er bevaret i sin Fuldkommenhed, og dersom ikke desuden Tællingen af Leddene var meget möjsommelig paa Grund af det store Antal. Bedre Skjælnemærker kunde muligen hentes for Vedhængets Form, Forholdet af dets Brede til dets Længde, Fremragningen af den ydre Rands Endepig, sammenlignet med Fremragningen af Vedhængets afrundede Enderand o. s. v. Börstebeklædningen langs Enderanden og den indre Rand er hos unge Individier længere og tættere end hos ældre, ja forsvinder hos disse sidste vel endog paa nogle Steder ganske; hvorfor dette Forhold enten slet ikke eller kun med Vaersomhed kan benyttes.

Kindbakkerne (Tab. I fig. 3, 14, 23, Tab. II fig. 49 o. s. v.) ere *Kindbakker*. store og stærke; imidlertid er hos de mindre Arter den nederste Halvdeel, eller en endnu større Deel, meget tynd og hudagtig og kun den överste Deel hornagtig. Den egentlige Kjæbedeel danner gjerne en ret Vinkel med den langstrakte Roddeel, er i Enden almindeligen skraat afskaaret, hvorved en stor, lidt konkav, og tillige noget ujævn Tyggflade opstaaer, hvis Rand oftest viser adskillige Indsnit, og er væbnet med endeel Börster og Torne, tildeels af en særegen Struktur. Fra Vinkelens Toppunkt opstiger i noget skraa Retning indad en temmelig kort og tynd, stærkt sammentrykket Deel (fig. 23 a), hvilken ender med et forskjælligt Antal Tænder

(almindeligen fire). Tæt ved denne sidste Deel bag dens Rod er hos næsten alle Arter (ene *H. smaragdina* gjør blandt de mig bekendte Arter en Undtagelse) hæftet en kort, temmelig plump, toleddet Palpe (fig. 23 b), hvis Endeled oftest er længer end Rodleddet, og saavel paa Spidsen som paa en Strækning af den indre og ydre Rand forsynet med mange lange Börster.

Læber.

Overlæben (Tab. IV fig. 93) er af rundagtig Form med lidt større Brede end Længde, og har en temmelig lodret Stilling; hele dens Omkreds indesluttet af en lidt ophöjet, hornagtig Rand eller Bort; forresten er den meget stærkt hvælvet, og deles ved en temmelig skarp, hornagtig Længdekjöl i to ligestore Halvdele; ved en anden, noget mindre stærkt fremtrædende Kjöl, hvis Retning er paatværs, eller som danner rette Vinkler med den förstomtalte, deles den endvidere i en övre og en nedre Afdeling, hvilke dog ikke have lige Störrelse: den övre Deel er noget mindre end den nedre. De fire Felt eller Mellemrum, som indesluttet af de ophöjede Hornrande, ere temmelig tynde og noget hudagtige.

Underlæben (Tab. IV fig. 94) bestaaer af to, blot ved Roden forbundne Dele, der tilsammen næsten have Form af en Cirkelhalvdeel, og i hele deres Udstrækning ere temmelig blöde og hudagtige. Enhver af de to Halvdele er ved Furer adskilt ligesom i Led.

Förste Par
Kjæber.

Det förste Par Kjæber (Tab. I fig. 24, Tab. IV fig. 88) bestaaer af tre Dele, en nederste (fig. 88 a), mellemste (b) og yderste (c). Den mellemste Deel (b), der har en noget kölledannet Form, og hvis inderste Rand gjerne er tæt besat med overmaade stærke Torne, blandede med korte Saugbörster (ligesom ogsaa den överste Rand og den inderste Deel af den nederste eller bageste Rand ere væbnede med Saugbörster eller Fjerbörster), kunde maaskee betragtes som *Palpen*. Den yderste Deel (c), der paa Midten er stærkt krummet næsten til en ret Vinkel, og i Enden mere eller mindre tydeligt synes at dele sig i to smaa Grene eller Flige*),

*) Det har aldrig villet lykkes mig, fuldkomment at adskille disse to Grene fra hinanden; Delingen indskrænker sig altsaa muligen blot til Udsnittet i Enden, og den tilsyneladende Adskillelse grunder sig kanskee blot paa en Hudfold.

hvilke bære et Par Saugbörster af middelmaadig Længde: maa maaskee betragtes som *Svöben*; Spor til Ledinddeling har jeg ikke bemærket hos den. Endelig ligger nedenfor de omtalte to Dele en tredie (a), der er temmelig löst forbunden med de andre, saa at den let adskilles eller lösrives fra disse; den danner to Vinkler, eller har Sform, da dens yderste Ende er höjet tilbage, den inderste frem; denne sidste er tilspidset og i Enden saavel som paa en Deel af den forreste Rand (ofte ogsaa paa den bageste) beklædt med Börster; denne Deel synes at maatte udtydes som den egentlige *Kjæbedeel*.

Andet Par Kjæber (Tab. I fig. 4, Tab. IV fig. 89) synes at frem- Andet Par
Kjæber.byde nogen Vanskelighed i Forklaringen af de enkelte Dele. De egentlige Kjæber dannes her af to smaa Hornplader (fig. 89 a og b), som ligge meget tæt op til hinanden, men ved Præsning vise sig adskilte i en større eller mindre Strækning: de ere bredere i Enden end ved Roden, skraat indadrettede, deres Enderand besat med mange Börster (*Saugbörster**). Tæt nedenfor den nederste af disse to Plader ligger en meget mindre (c), der næsten har samme Form og Beskaffenhed, kun at dens Börster ere meget længere, og almindeligen vise Form af Fjere; maaskee hör den henregnes til Kjæbepladernes Roddeel (f). Udenfor Kjæbepladerne ligger et langstrakt, tilspidset Redskab (d, og stærkere forstörret under Præsning d*), der almindeligen er meget bredere ved Roden, og mod Spidsen pludseligen indknibes, men derimod ikke viser ringeste Spor til at bestaae af af mere end et Led eller Stykke; det maa saavel efter Form som Beliggenhed holdes for *Palpen*. Det ender med et Par Börster (almindeligen Saugbörster), og udsender ligeledes gjerne et Par Saugbörster fra den indre Rand mod Enden; langs den største Strækning af den ydre Rand viser det oftest en Mængde Fjerbörster. Udenfor de omtalte Dele ligger et meget større, langstrakt-halvmaanedannet Redskab (e), som langs alle

*) Det vil sige: Börster, som langs begge Rande ere væbnede ligesom med Saugtænder, og saaledes hver for sig danne et Slags Saug.

sine Rande, saavidt de ere frie, er tæt besat med Fjerbörster, og hvis överste Ende oftest er afrundet, hos nogle Arter derimod næsten lige afskaaren (Tab. II fig. 55). Dette Redskab maa betragtes som Flagellum. Den Roddeel (f), hvorved disse Kjæber fæste sig til Legemet, er meget blöd, med Undtagelse af en noget krum Stribe (g), der begrændser den forneden, hvilken er hornagtig.

Förste Par
Kjæbe-
födder.

Det förste Par Kjæbefödder (Tab. IV fig. 90) bestaaer af tre Hoveddele, den egentlige Kjæbe (a-b), Palpen (c-d) og Svöben (e-e'). Grundleddet af Kjæben er kort, bredt (almindeligen af större Brede end Længde), for den største Deel ganske hudagtigt; kun hos store Exemplarer af de större Arter er den inderste Rand (a') hornagtig, og hæver sig i Vejret over den övrige Deel af Leddet; denne Rand er tillige tæt besat med Börster. Endeledet (b) er mere hornagtigt, ofte af noget större Længde end Brede, den indre Rand lige, stærkt besat med Börster, Enden afrundet, ligeledes tildeels forsynet med Börster. *Palpen* synes ikke at danne nogen Ledforbindelse med Kjæbedelens andet Led, men at udgaae umiddelbart paa den ydre Side af dette som en blot Fortsættelse; den bestaaer af to Grene, der udsendes fra en fælles Grunddeel eller Grundled: den indre Green (c) er altid meget kort, toleddet eller sjældent treleddet, besat med mange Börster, der udgaae fra andet Led især mod Enden og fra förste Leds indre Rand; den ydre Green (d) er idetmindste dobbelt saa lang som den indre, mod Roden (den förste Trediedeel eller Fjerdedeel) bred, pladedannet, i den övrige Strækning tynd, sammentrykket fra Siderne, linedannet, i Enden tilspidset; denne tilspidsede Endedeel er ved Afsatser ligesom deelt i et (forskjælligt) Antal Smaaled, fra hvilke Fjerbörster udgaae; paa den pladedannede Roddeel er ligeledes hele den ydre Rand tæt besat med Fjerbörster. *Svöben* bestaaer af en stor, flad, tynd, meget blöd Hudplade (e og e'), der ved en lille Indbugtning mod Midten af den ydre Rand gjerne viser sig ligesom afdeelt i to mindre Sække eller Plader.

Det andet Par Kjøbefødder (Tab. IV fig. 91) bestaaer af en uregelmæssigt fiirkantet, bred men kort, Grunddeel, fra hvilken **Kjæben** udgaaer mere indvendigt, **Svöben** med de rudimentære **Gjæller** udvendigt. **Kjæben** (a) bestaaer af fem **Led**, og udsender desuden fra den ydre Side af første **Led** en lang **Palpe**; **Kjæbens** Form kan sammenlignes med en **Öxe**, hvis **Skift** er krummet. Første **Led** er langs den indre **Rand** tæt besat med **Börster**, og viser paa den ydre **Rand** en fremtrædende **Knude**, fra hvilken **Palpen** udgaaer; det er af noget uregelmæssig **Triangelform**, bredere i **Enden** end ved **Roden**, med en stærkt fremragende **Ram** paa den udadvendte **Flade**; andet **Led** kortere og tyndere end første, böjet noget indad mod **Legemet**s **Middellinie**; tredje **Led** har **Triangelform**, og er rettet ganske indad, saa at dets **Enderand** bliver aldeles **vertikal**; de tre første **Led** danne **Öxens** **Skift**, fjerde og femte **Led** tilsammen derimod **Bladet**; fjerde **Led** er det største af **Leddene** og femte **Led** udgjör blot en smal **Strimmel** eller **Bord**, der beklæder den nederste **Deel** af fjerde **Leds** indre **Rand**; fjerde **Led** er mere end dobbelt saa bredt som tredje, og er hæftet saaledes til dette, at det med omtrent **Halvdelen** af sin **Brede** rager frem *nedenfor* dette; den forreste **Rand** af fjerde **Led** udsender gjerne nogle lange **Börster**, ligesom den frie **Deel** af den indre **Rand** udsender en **Mængde** **Börster** og stærke **Torne**, blandede mellem hverandre; den indre **Rand** af femte **Led** er meget tæt besat med **Torne**, der, ligesom **Tornene** paa fjerde **Led**, i **Randen** ere saugtaggede eller tandede. **Palpen** (b) er lang (ofte næsten dobbelt saa stor som **Kjæben**), uden egentlige **Led**, med mindre de temmelig utydelige **Afsatser** i **Enden**, hvorfra endeel lange **Fjerbörster** udgaae, skulle ansees som saadanne. **Svöben** (**Flagellum**) er en hvid, oval **Plade** (fig. 91 c), paa hvis övre eller forreste **Rand** nogle smaa **Gjælleblade** (fig. 91 d) ere anbragte. I **Antal**, **Form** og **Stilling** vise disse endeel **Afvexlinger** (Tab. I fig. 16, a, Tab II, fig. 34, b, b', b'' o. s. v.

Andet Par
Kjæbe-
fødder.

Tredie Par
Kjæbe-
födder.

De yderste Kjæbefödder (Tab. IV fig. 92) ere foddannede, smalle og noget fladtrykkede, bestaaende af fire Led, af hvilke det første næsten altid (kun *H. smaragdina* gjør Undtagelse herfra) paa den ned- eller udadvendte Flade bærer en lille *Svöbe* (fig. 92, a), det andet oftest ved Roden af den ydre Rand er forsynet med en *Palpe* (Tab. I fig. 7 a). Kjæbefödernes første Led er altid særdeles lidet, af større Brede end Længde, af firkantet, noget uregelmæssig Form, paa den indre Rand forsynet med to stumpe, haarbesatte Knuder, paa den ydre med en spids, bagudrettet Knude eller Torn, fra hvilken den lille Svöbe udgaaer. *Svöben* lægger sig tværs over Leddet (men er næppe mere end halvt saa lang som dette er bredt), og optages i en egen Rende eller Kanal (fig. 92 x'); Spor til Led viser den ikke; af Form er den langstrakt, liniedannet (omtrent 7-8 Gange saa lang som bred), i Enden forsynet med en lille opadkrummet Krog eller Hage, som dog er blöd (ikke hornagtig), og ender afrundet (fig. 92 y); Svöbens nederste Rand er oftest næsten i hele Længden besat med en Mængde lange, grove Börster, hvorimod den överste Rand kun viser faa Spor til Börster. Hos nogle Arter har jeg fundet Börsterne af almindelig Form (til Ex. hos *H. aculeata*), hos andre fjerdannede (til Ex. hos *H. Sowerbei*); deres Antal synes at være forskjelligt hos de forskjellige Arter. — Kjæbefödernes andet Led er meget langt, almindeligen det længste (kun hos to Arter har jeg fundet fjerde Led ligesaa langt, og hos en eneste — *H. mutila* — har jeg troet at finde fjerde Led ubetydeligt længere end andet); skjönt liniedannet, er dets Form tillige noget uregelmæssigt, Sformigt böjet; den opad eller mod Dyret vendte Flade er ved Roden dybt indhulet (for at give Plads for det andet Par Kjæbefödder) omtrent i $\frac{1}{3}$ eller $\frac{2}{5}$ af Længden, og Leddet bliver derved kölledannet; saavel langs den indre som den ydre Rand ere endeel smaa Börster anbragte; den sidste ender desuden med en fremragende Spids. *Palpen* (Tab. I fig. 7 a), som hos de fleste Arter (ti blandt fjorten) udgaaer fra en Knude ved Roden af dette Led, er temmelig lang (over Halvdelen eller vel endog $\frac{2}{3}$ af Leddets

Længde), tynd, traadformet, og ender med et Antal meget lange Fjerbörster. Hvor Fjerbörsterne udgaae, viser den Afsatser eller en Inddeling i Smaaled, skjönt noget mindre bestemt. Tredie Led er lidt smalle og meget kortere end andet; det indeholdes almindeligen tre til fem Gange i dettes Længde (hos *H. smaragdina* kun lidt mere end to Gange); i Enden er det paa den ydre Flade halvmaaneformigt udskaaret; dets Sider ere gjerne tæt besatte med Börster. Fjerde Led er i Regelen lidt kortere end andet, lige, liniedannet, i Enden afrundet; paa Siderne er det besat med en stor Mængde Börster, og i Enden med et Antal sorte eller brune Torne. Börsterne indtage i störst Mængde den ydre Rand, dernæst den indre; dog ogsaa paa begge Fladerne findes en Deel; de ere anbragte ligesom knippeviis eller i tætstillede Tværrækker. Tornene omgive Enderanden halvmaaneformigt (almindeligen 6 eller 7 i Tallet), dog findes ogsaa nogle faa indenfor Randen mod Enden, paa Leddets mod Kroppen vendte Flade.

De fem Par Födder bestaae hver af syv tydelige og bestemte Led, af hvilke de tre første i Regelen ere de korteste, fjerde og sjette Led de længste*), Kloen temmelig kort, almindeligen med sort Spids, undtagen paa andet Fodpar. Første Led er altid meget tykkere og stærkere end de følgende, og, ligesom ogsaa andet, af en meget uregelmæssig, fordrejet Form. Tredie Led viser altid paa den mod Dyret indadvendte Flade nær Roden en kort Tværstrib, som om det bestod af to sammensmeltede Led. *De to første Fodpar* ere forsynede med *Saxe* (eller, om man hellere vil kalde det saaledes, med en Haand med to Fingre); de tre bageste ende derimod blot med en simpel Klo.

Förste Fodpar (Tab. IV fig. 95) er af en temmelig trind eller cylindrisk Form, og har forholdsviis den stærkeste Bygning, men er tillige det korteste, i Almindelighed ikke af sönderligt mere end de fölgendes halve Længde. I Totallængden indeholdes det altid mere end tre Gange,

*) Andet Fodpar gör imidlertid en Undtagelse fra denne Regel.

sædvanligt noget over eller under fire Gange, sjældent fem Gange eller derover. Hos de fjorten nordiske Arter er Grændsen for Forholdet paa den ene Side $5\frac{1}{4}$ (hos *H. pusiola*, der forholdsviis har dette Fodpar størst), paa den anden Side $6\frac{1}{2}$ (hos *H. smaragdina*, der udmærker sig ved disse Födders Korthed*). Hos næsten alle Arter findes en lille Svöbe anbragt paa den ydre Side af Grundledet ved dettes Rod (af de mig bekendte Arter er *H. smaragdina* den eneste, som mangler den), hvilken i Form, Störrelse og Beskaffenhed aldeles ligner den paa de yderste Kjæbefödder (fig. 95 a); dens Spidse er rettet bagud, dens Rod fremad. Dette Fodpars to förste Led ere i Enden lige afskaarne, og have saaledes en firkantet Form, men dog, som bemærket, uregelmæssigt og knudret. Tredie Led er skraat afskaaret, af megen uregelmæssig Form, med flere stærkt fremstaaende Kamme. Fjerde Led nærmer sig temmelig meget til den cylindriske Form, og er i Enden næsten lige afskaaret. Femte Led har næsten Hjerterform, da det er tykkere i Enden end ved Roden, og Endranden desuden er emargineret; dette Led viser mod Enden af dets övre Flade indad en dyb Indhuling (fig. 95 A*), i hvilken en Række tykke, korte Börster ere anbragte, og Indhulingen ender indvendigt og fortil med en smal men dyb Kanal; bag Indhulingen viser Ledets Flade adskillige Tværrækker af Börster. Haanden er langstrakt, temmelig trind eller cylindrisk, uden Torne eller Kamme; indvendigt ved Roden har den et dybt Indsnit eller en Rende, der ligesom er en Fortsættelse af den nysomtalte Kanal hos det foregaaende Led. Fingrene ere kortere end Haanden, indbyrdes omtrent lige lange (Tommelen lægger dog sin Spids ud over den ubevægelige Fingers Spids), noget krummede, indvendigt skeeformigt udhulede, og ende hver med et Par Kroge eller Tænder, der vise langs begge Randene et Par Knipper af tykke, korte Börster.

---

*) Den vedföjede tabellariske Oversigt af Udmaalingerne angiver iövrigt Forholdet for enhver Art.

Formen af dette Fodpar viser iøvrigt saa stor Overeensstemmelse gjennem hele Artsrækken, at man ikke kan haabe, fra dette at hente stor Hjælp til Artsadskillelsen. Ogsaa den relative Længde kan kun i meget enkelte Tilfælde benyttes, til Exempel hos *H. smaragdina*.

Andet Fodpar (Tab. IV fig. 96) udmærker sig ved sin langstrakte, spæde Form, og er hos næsten alle Arter (tolv blandt de her beskrevne fjorten) forsynet med en lille, bagudrettet Svøbe ved Grundleddets Rod paa den ydre Side (fig. 96, a), ganske af samme Form og Forhold som de to ovenfor omtalte. Dette Fodpars Længde kan i Regelen siges at indeholdes $2\frac{1}{2}$ til henimod tre Gange i Totallængden: hos en eneste Art (*H. microceros*) er det saa langt, at det kun indeholdes to Gange i Totallængden; hos en anden (*H. smaragdina*) saa kort, at det ikke engang udgjør $\frac{1}{4}$ af Dyrets Længde. Tredie Led (c) er af en sammentrykket Form (de følgende Led mere cylindriske), i Regelen kun lidt kortere end fjerde Led*), og altsaa forholdsviis meget længer end tredie Led hos alle de andre Fodpar. Ogsaa femte Led eller Haandroden viser et meget afvigende Forhold, idet det er meget langt (det længste af alle Leddene), og altid udgjør mere end $\frac{1}{3}$ af Fodparrets hele Længde. Det frembyder endvidere den Mærkelighed, at det er deelt meget tydeligt**) i et vist Antal Smaaled. Dette Antal er hos de allerfleste Arter syv (hos tolv iblandt de fjorten nordiske Arter); dog forekomme ogsaa Arter, der vise et andet

Andet
Fodpar.

*) Hos en eneste Art (*H. smaragdina*) har jeg fundet fjerde Led dobbelt saa langt som tredie, hos et Par Arter derimod tredie og fjerde Led af lige Længde.

**) Hos alle nordiske Arter, og hos alle undersøgte Individuer af disse Arter, har jeg fundet denne Inddeling saa tydelig, at man ikke paa nogen Maade kunde nære Tvivl om Smaaleddenes Antal, Udstrækning eller Form. Jeg bemærker dette, fordi *Milne-Edwards* anfører (Hist. des Crust. II, 371) om sin *H. varians*, at den har Haandroden deelt i "trois ou quatre segmens peu distincts." Maaskee har den angivne Utydelighed været tilfældig hos det undersøgte Individ: at den skulde være egen for Arten, forekommer mig mindre troligt, skjönt samme Forfatter rigtignok om en anden Art (*H. tenuirostris*) anfører, at den har Haandroden deelt i flere Led, uden at angive noget Tal; og om en tredie Art (*H. serrata*) udtrykkeligt siger: n'ayant pas le carpe distinctement annelé.

Tal: *H. mutila* har nemlig 6 Led og *H. smaragdina* (Tab. I fig. 9 a) kun tre*). Samme Art viser stadigt det samme Antal Led, og saaledes har jeg til Exempel hos de Arter, hvor syv angives som det regelmæssige Antal, aldrig fundet sex eller otte Led**) o. s. v. Efter min Mening afgiver Leddenes Antal derfor et meget paalideligt Artsskjælnemærke, hvis Brugbarhed imidlertid indskrænkes betydeligt derved, at det hos det største Antal Arter (idetmindste hvad de nordiske Arter angaaer) uforandret er syv. For denne Uforanderlighed i Tallet har jeg haabet at kunne finde Erstatning i Foranderligheden af Smaaledenes indbyrdes Længdeforhold, og jeg har derfor udmaalt dem hos alle nordiske Arter under Mikroskopet ved Mikrometerets Hjælp***). Men det har ikke hidtil villet lykkes mig, derfra at hente nogen Hjælp til Arternes Adskillelse; thi nogle af disse Længdeforhold ere saa foranderlige indenfor samme Art, at man næppe finder to Individuer, hvor de ere eens, ja næppe finder dem ganske lige paa højre og venstre Fod af samme Individ****); andre Forhold ere derimod saa konstante, at de gjælde for alle Arter med syv Smaaled i Haandroden. Næmlig, tredie Led er altid det længste; syvende Led er det næstlængste, og stemmer gjerne nær overeens med fjerde; andet

*) Med Hensyn til fremmede Arter maa her mærkes, at *Milne-Edwards* angiver Haandroden hos *H. Brullei* og *H. ensifera* som toleddet, hos *H. viridis* treleddet, hos *H. varians* og *spinicauda* tre- eller fireleddet. Hos *H. marmorata* er Haandroden deelt i "une douzaine d'articles," og om *H. spinifrons* og *gibberosa* hedder det, at de have Haandroden deelt i "et stort Antal Led."

**) Naar *Milne-Edwards* for *H. Sowerbei* angiver "syv eller otte tydelige Led i Haandroden," strider dette mod min Erfaring: jeg har hos et meget stort Antal Individuer uforandret fundet 7 Led.

***) I Artsbeskrivelserne har jeg anført Måalene for et Individ af hver Art.

****) Exempler ville tydeliggjøre denne Fluktueren indenfor samme Art. Fire Exemplarer af *H. turgida* Kr. viste følgende Forhold (hvorved Haandroden altid maa tænkes indeelt i et vist Antal ligestore Dele — hver Deel $\frac{1}{10}$ " — hvoraf paa hvert Led kommer det anførte Antal):

1.	Förste	4,	andet	2,	tredie	9,	fjerde	6,	femte	$4\frac{1}{2}$,	sjette	3,	syvende	$6 = 34\frac{1}{2}$.
2.	—	4	—	4,	—	6,	—	4,	—	4,	—	3,	—	5 = 30.
3.	—	4	—	$2\frac{1}{2}$,	—	$7\frac{1}{2}$,	—	4,	—	$3\frac{1}{2}$,	—	2,	—	4 = $27\frac{1}{2}$.
4.	—	$3\frac{1}{2}$,	—	$2\frac{1}{2}$,	—	8,	—	5,	—	3,	—	2,	—	4 = 27.

og sjette Led ere de korteste, og nærme sig ligeledes meget hinanden i Længde, hvilket sidste ogsaa kan siges at gjælde om første og femte Led indbyrdes*).

Haanden, hvormed dette Fodpar ender (fig. 96, A), er meget lille, og udgjör sædvanligt kun $\frac{1}{3}$ eller $\frac{1}{10}$ af Fodparrets Længde; den er endvidere tynd (dens Tykkelse indeholdes henimod fire Gange i dens Længde) og temmelig cylindrisk. Fingrene ere kortere end Palmen, lidt krumme, indvendigt lidt udhulede i Skeeform, omgivne af adskillige Börsteknipper, i Enden forsynede med et Par Tænder.

Tredie Fodpar (Tab. IV fig. 97) er længere end andet, skjönt kun i ringe Grad. Ene *H. turgida* synes, blandt de mig bekjendte Arter, at gjøre Undtagelse herfra, idet jeg troer at have fundet andet Fodpar ubetydeligt længere ($\frac{1}{15}$) end tredie. Her maa imidlertid bemærkes, at en aldeles nøjagtig Udmaaling af Fodparrene hos smaa Arter er meget vanskelig, da Födderne gjerne ere mere eller mindre sammenböjede, og ikke let lade sig udstrække ganske lige; under Forsögene herpaa sönderbryder man dem ofte, og ved at maale Brudstykkerne kan man sjældent haabe at erholde et aldeles rigtigt Resultat. — I Totallængden indeholdes dette Fodpar almindeligen mellem to og tre Gange: hos en eneste Art (*H. smaragdina*)

Tredie
Fodpar.

*) Til nærmere Oplysning heraf vil jeg anföre Udmaalingen af Haandrodens Led hos

<i>H. polaris</i> :	Iste Led 3,	2det 2,	3die 9,	4de 4,	5te $2\frac{1}{2}$,	6te 2,	7de 4	= 26 $\frac{1}{2}$.
<i>H. Gaimardii</i> :	— 5,	— $3\frac{1}{2}$,	— $12\frac{1}{2}$,	— 7,	— 5,	— 3,	— 6	= 42.
<i>H. gibba</i> :	— 3,	— 2,	— 9,	— 4,	— $2\frac{1}{2}$,	— 2,	— 4	= 26 $\frac{1}{2}$.
<i>H. Phippsii</i> :	— 3,	— 2,	— 6,	— 3,	— 3,	— 2,	— 3	= 22.
<i>H. borealis</i> :	— 7,	— 5,	— 10,	— 5,	— $5\frac{1}{2}$,	— $3\frac{1}{2}$,	— 7	= 43.
<i>H. Fabricii</i> :	— 4,	— 4,	— 10,	— 5,	— 5,	— 3,	— 6	= 37.
<i>H. aculeata</i> :	— 5,	— 3,	— 10,	— 5,	— $4\frac{1}{2}$,	— 3,	— 6	= 36 $\frac{1}{2}$.
<i>H. Sowerbei</i> :	— 4,	— 2,	— 10,	— 5,	— 4,	— 3,	— 6	= 34.
<i>H. pusiola</i> :	— $2\frac{1}{2}$,	— 2,	— 4,	— 3,	— $2\frac{1}{2}$,	— 2,	— 3	= 19.
<i>H. microceros</i> :	— 4,	— 3,	— 7,	— 4,	— 4,	— $2\frac{1}{2}$,	— 4 $\frac{1}{2}$	= 29.

Af *H. turgida* er Maalene allerede ovenfor anföerte; af *H. macilenta* har jeg, af Mangel paa Exemplarer til Sönderlemmelse, ikke kunnet tage mikroskopiske Maal. *H. mutila* og *smaragdina* ere udeladte af denne tabellariske Oversigt, fordi de ikke have syv Led i Haandroden.

fulde tre Gange; hos en anden Art (*H. microceros*) overgaaer dets Længde ikke ubetydeligt den halve Totallængde. Ved Roden af Grundledet er det hos endeel Arter (netop Halvdelen af de nordiske Arter) forsynet med en lille Svöbe af samme Beskaffenhed som hos de foregaaende Fodpar (fig. 97, a). — Grundledet er af uregelmæssig, knudret Form, besat med endeel Börsteknipper; andet Led i Enden bagtil uddraget i en Spids, der lægger sig tæt op til tredie Led, og betinger dettes Bevægelsesmaade; paa Bagfladen har dette Led et Par Börsteknipper; tredie Led er i Enden skraat afskaaret, saa at dets bageste Hjørne danner en Spids; dette Led er iøvrigt stærkt sammentrykket, og viser paa den ydre Flade Börsteknipper mod den bageste Rand, dog ogsaa et eller to mod den forreste. Fjerde Led er i Regelen det længste, skjönt undtagelsesviis sjette er lige saa langt, eller hos enkelte Arter endog lidt længer; i Form kan det sammenlignes med et tresidet Prisma, der indesluttet af en indre, glat, lidt konkav Flade og af en ydre-övre og en ydre-nedre; den Vinkel, som dannes ved Sammenstödet af de to ydre Flader, er forsynet med en Række Torne (idethøjeste syv til otte), der alle ere stærke, den sidste tillige temmelig lang; dette Leds forreste Rand viser paa Ydersiden omtrent et Dusin Tværrækker af smaa Börster; ogsaa den bageste Rand er forsynet med et lignende Antal.

Femte Led er kort, i Almindelighed ikke halvt saa langt som fjerde, tykkere i Enden end ved Roden; dets forreste Flade er forlænget ud over den övrige Deel af Leddet, hvorved en tynd, i Enden stumpt afrundet Plade opstaaer, der lægger sig tæt op til det fölgende Led; samme Flade er forsynet med endeel Börsteknipper.

Sjette Led er almindeligen noget kortere end fjerde (som ovenfor bemærket); af Form er det lidt krumt i Retningen forfra bagtil, sammentrykket fra Siderne, og forsynet med en Kjöls langs Midten saavel af den indre som ydre Sideflade; begge disse Flader ere væbnede med en Mængde Knipper af korte Börster, langs Leddets bageste Rand sees en Række korte Torne

(henimod 50) mellem hvilke Börster fremgaae*). *Kloen* er kort, stærkt sammentrykket, krum, langs den bageste Rand væbnet med sex eller syv**) stærke Torne, der gradeviis tiltage i Størrelse fra den første til den sidste (fig. 97, A). Omkring de to sidste Torne ere endeel korte Börster anbragte.

Fjerde Fodpar har jeg i de allerfleste Tilfælde (hos ti Arter) fundet kortere end tredje; hos nogle Arter (fire) er det dog ligesaa langt eller længere. Forskjællen er imidlertid til begge Sider saa ubetydelig, at ingen sønderlig Vægt kan lægges paa den. Svøbe har jeg aldrig iagttaget ved Roden af dette Fodpar. I Form, i Delenes indbyrdes Forhold, i Börstebeklædning, i Tornenes Antal, kort sagt i alle Enkeltheder stemmer dette Fodpar saa ganske med det foregaaende, at der kan henvises til dettes Beskrivelse. Den eneste Forskjæl, jeg veed at angive, er, at fjerde Led forholdsviis bliver lidt kortere, hvorfor sjette Led almindeligen er ligesaa langt eller lidt længer end dette; ogsaa er fjerde Led mindre sammentrykket, og dets indre Flade bliver lidt konvex.

Fjerde
Fodpar.

Femte Fodpar er altid kortere end fjerde, men viser iøvrigt en meget stor Lighed med dette. De Forskjælligheder, jeg har kunnet opdage, ere, at fjerde Led nærmer sig mere den cylindriske Form, har færre Torne paa den ydre Side (jeg har kun fundet fire til fem) og er kortere (altid noget kortere end sjette Led, hvilket er ligesaa langt som samme Led hos foregaaende Fodpar).

Femte
Fodpar.

Gjællerne (Tab. IV fig. 98), som i Tallet ere fem Par***),

Gjæller.

*) Denne Række er egentligen dobbelt, og Antallet altsaa ogsaa det dobbelte: en Række følger næmlig den bageste-yderste Rand, en anden den bageste-inderste; imidlertid maa man ikke forestille sig nogen fuldkommen Regelmæssighed i Stillingen.

**) Den anden Torn (fra Kloens Rod regnet) er deels meget mindre end den tredje, og sidder deels meget tæt op til denne, hvorfor den let kan oversees, selv med en god Lupe. Endnu meget mindre er den første Torn, som man under Mikroskopet ved Præsning iagttager tæt op til den andens bageste Rand; hos nogle Arter kan den dog uden Mikroskopets Hjælp iagttages.

***) Naar *Milne-Edwards* angiver syv Par (Hist. des Crustacés II, 370), er det mig ikke klart, hvorledes han opnaaer dette Tal; thi selv ved at medregne de ovenfor

hæftede hvert Par over Roden af et af Fodparrne, ere fladtrykte, af en mere eller mindre langstrakt, noget oval eller tilspidset Form, og tiltage gradeviis i Størrelse fra den forreste (a) til den bageste (e). Første Par er altid foroven bredt og afstumpet; femte Par er derimod næsten altid foroven tilspidset (Tab. II fig. 55, Tab. III fig. 61 o. s. v.); de mellem-liggende Par ere snart afstumpede eller afrundede foroven, snart et eller flere af dem tilspidsede. Hver Gjælle deles ved en dyb Fure fra nederst til överst (Antydning af de Blod til Gjællerne förende Aarer) i to Halvdele, en forreste og en bageste: det kan fortjene at mærkes, at den Retning, disse Furer tage mod Spidsen af Gjællerne, og ligeledes det indbyrdes Forhold af Gjællernes Halvdele mod Spidsen, hos forskjellige Arter stundom kan være lidt forskjælligt (især hvad det sidste Gjællepar angaaer), og saaledes maaskee i et eller andet Tilfælde vil kunne yde nogen Hjælp til at adskille nærstaaende Arter. Dog er dette en blot Formodning, som ikke stötter sig paa sammenlignende Undersögelse af et tilstrækkeligt Antal Individer gjennem alle Arter. Det Antal mere eller mindre horizontale, paa hverandre hvilende, ægdannede Blade, hvoraf hver Gjællehalvdeel dannes, tiltager naturligviis, tilligemed Længden, hos de bageste Gjællepar, og er ikke altid ligestort i hver Halvdeel af samme Gjælle. Jeg har ikke i nogen Gjællehalvdeel fundet et større Antal Gjælleblade end henimod 50, men vel et meget mindre.

Bryst-
skjoldet.

Brystskjoldet (Plastron sternal Ml. Edw.) er mellem Födderne meget smalt og linedannet (Tab. II, fig. 54 B), dog saaledes, at det hos Hunnerne udvider sig noget mellem de bageste Fodpar (Tab. II fig. 54 A). Hos Hannerne derimod af alle de Arter, af hvilke jeg kjender Hannerne, er det linedannet i den hele Strækning, og Födderne af det sidste Par sidde hinanden endog indbyrdes nærmere end Födderne af det næstsidste Par, og berøre næsten hinanden ved Roden paa den indvendige Side.

(Side 225) omtalte rudimentære Gjælleblade paa Flagellum af andet Par Kjøbefodder, erholdes dog kun sex Par.

Mellem de fire første Par Födder danner Brystskjoldet almindeligt*) en stærkt fremtrædende Længdekjöl (den forsvinder mellem det femte Fodpar), hvilken ligesom overskjæres tæt bag hvert Fodpar af en Tværkjöl (Antydning af Brystringenes Sammensmeltning). Ogsaa bag de yderste Kjæbefödder og bag femte Fodpar iagttages en saadan. Fra Tværkjölene mellem de fire sidste Fodpar hæve sig fire Par spidse Pigge, et Par mellem hvert Fodpar, af hvilke det første Par i Regelen er det mindste (fig. 54, b, c, d, e). Disse Pigge fremtræde ingenlunde lige stærkt hos alle Arter, men i Almindelighed tydeligere hos unge Individier end hos gamle (hvor de synes at forsvinde eller afbrydes), og ere maaskee stærkere hos Hannerne end hos Hunnerne; idetmindste mangler det sidste Par ofte hos Hunnerne, eller er ganske kort og stumpt hos disse, medens det hos Hannerne er langt og meget spidst. Paa den ydre Side af sidste Fodpar tæt ovenfor og bagved dets Grundled, vise sig hos begge Kjön Aabningerne for *Generationsorganerne* (Tab. II fig. 54 f og Tab. IV fig. 97 B, g). Men hos Hannerne viser sig desuden ved Roden af hvert Fodpars første Led paa den indre Side (Tab. II fig. 54 B, g) ligesom en liden afsondret Plade, der er kløftet ved en Tværspalte, gjennem hvilken Penis synes at fremtræde.

Bagkroppen udgjör i Almindelighed $\frac{3}{5}$ af Totallængden, naar ^{Bagkroppen.} Pandehornet medregnes; sjældent udgjör den $\frac{2}{3}$ eller endog $\frac{5}{7}$ af Dyrets hele Længde. Naar Pandehornet ikke medregnes, indtager den $\frac{3}{4}$ af Totallængden eller derover. Dens største Tykkelse og Höjde falde over den tredje Ring, hvorpaa de følgende Ringe atter gradeviis aftage i begge Dimensioner.

Bagkroppens første Ring er den korteste**) (almindelige næppe

*) *H. Sowerbei* gjör en Undtagelse fra det her beskrevne Forhold, og viser ingen Længdekjöl, ligesom ogsaa kun ringe Spor til Tværkjöle.

**) Med Hensyn til de i Texten opgivne Forhold og de paa den vedføjede Tabel anførte Maal bör mærkes, at Bagkroppens Ringe stedse ere maalte langs Midten af Rygfladen; og, hvad første Ring angaaer, maa endvidere tilføjes, at den tynde og

halvt saa lang som den anden, undertiden endog meget kortere). Da saavel dens forreste som bageste Rand ere halvmaaneformigt udskaarne eller konkave, bliver den overmaade kort paa Midten af Rygfladen. Paa Siderne af Bugen udvider den sig vel endeel, dog ikke i nogen betydelig Grad, og skjules desuden der for en stor Deel af den følgende Ring. Dens Bugflade viser to smaa Kroge, anbragte paa en Tværkjöl mellem det første Par Svömmefödder paa Siderne af Middellinien; disse to Kroge ere almindeligen rettede lige udad (Tab. V fig. 99 B, a).

Anden Ring er i Almindelighed halvt saa lang som tredie; undertiden overskrider den vel dette Forhold noget, men nærmer sig dog aldrig tredie Ring i Længde. Dens Rygflade er ved en Tværfure (foranlediget derved, at første Ring kan skydes saalangt tilbage over anden, især ved voldsomme Spring) deelt i en forreste og en bageste Deel, der omtrent ere lige store. Paa Siderne udvider denne Ring sig meget betydeligt, og danner en Plade, almindeligen af oval Form med større Længde end Højde, hvilken bedækker endeel saavel af den efterfølgende som af den foregaaende Rings Sider. Bugfladen er forsynet med et Par Kroge, der i Form og Stilling ligne de under foregaaende Ring omtalte, men gjerne overgaae dem lidt i Størrelse (Tab. V fig. 99 B, b).

Tredie Ring, som, naar det mellemste Halevedhæng ikke medregnes, er den længste af Bugringene*), udmærker sig, som allerede ovenfor (S. 215) bemærket, ved sin Form og Forbindelsesmaade med de følgende Ringe under en Vinkel. Ryggens Middellinie er nemlig mere eller mindre hævet i Vejret, saa at den gjerne danner en Kjöl (tydeligere eller utydeligere), og tillige buet eller konvex i Retningen forfra bagtil. Hertil kommer, at Rygfladens bageste Rand paa Midten i forskjællig

---

korte Plade, som ligger foran denne Ring, mellem den og Rygskjoldets bageste Rand, og beskytter det aabne Rum mellem dem: ikke er regnet til første Rings Længde, skjönt den dog vel egentligen hörer til denne.

*) Undtagelse herfra gjøre kun et Par Arter, hos hvilke sjette Bugring er den længste, og tredie den næstlængste.

Grad er uddraget til en nedadböjet Spids, hvilken almindeligen lægger sig tæt op til den følgende Rings Rygflade. Det er denne Spids, som synes nödvendigen at betinge den følgende Rings Tilhæftning under en Vinkel, og at forhindre dens Udstrækning. Hvorfor, naar Dyret vil løfte Bagkroppen höjt i Vejret, dette skeer paa den Maade, at anden Rings forreste Deel glider ind under første Ring. — Hos denne Ring staae Sidestykkerne eller Epimererne i et Forhold til Rygstykket, der er modsat det, der finder Sted hos de foregaaende Ringe: medens næmlig hos disse Sidestykkerne have en meget større Udstrækning i Retningen forfra bagtil end Rygstykket, er her Rygstykket meget længer end Sidestykkerne. Hos alle nordiske Arter — *H. aculeata* ene undtagen — er den nederste Rand af de tre første Ringes Sidestykker afrundet, glat, uden fremtrædende Torne eller Kanter; hvorimod de følgende Ringe alleroftest vise et forskjælligt Forhold. Bugfladen af denne Ring er almindeligen væbnet med en eneste *fremadkrummet* Krog, anbragt mellem Svømmefødderne lige i Legemets Middellinie (Tab. V fig. 99 B, c).

Fjerde Ring, som er meget kortere end tredie, bedækkes paa Siderne for en Deel af denne; dens forreste Rand er konvex; den bageste Rand dannes af tre Linier, idet Sidedelenes bageste Rand, der er böjet lidt bagud, forbinder sig med Rygstykkets bageste Rand, der udgjör en ret Linie, under stumpe Vinkler. Fra disse Vinklers Toppunkt fremtræder en lille Tand eller Torn, hvorved Toppunktet ligesom gjøres dobbelt. Sidestykkernes nederste Rand er uddragen i en nedadrettet Torn. Denne Ring viser almindeligen intet Spor til Kroge paa Bugfladen (see fig. 99 B).

Femte Ring er i Regelen meget kortere end fjerde, skjönt nogle Undtagelser fra denne Regel möde; dens forreste Rand retter sig i Form efter Formen af fjerde Rings bageste Rand, og dens bageste Rand dannes ligeledes af tre Linier, der forbinde sig under stumpe Vinkler, fra hvis Toppunkt en lille Tand fremtræder. Den Torn, som udgaaer fra Sidestykkernes bageste Hjørne, er stærkere end hos foregaaende Ring

og rettet bagud, hvorimod selve Sidestykkerne ere mindre. Bugfladen er væbnet med en *bagudrettet*, temmelig stor Krog (større end hos de foregaaende Ringe), hvilken er anbragt paa Middellinien lidt foran Fodparret *).

Sjette Ring er almindeligen den næstlængste, undertiden den længste af Bagkroppens Ringe (det mellemste Halevedhæng ikke medregnet). Den er snart mere langstrakt og tynd, snart mere kort og plump; hos nogle Arter lidt sammentrykket, hos andre noget fladtrykket, men nærmer sig altid noget til den cylindriske Form; dog saaledes, at Bugfladen er meget mindre hvælvet end Rygfladen. Iøvrigt udmærker denne Ring sig fra de foregaaende ved Forsvinden af Sidestykkernes Udvidelse. I Enden er den noget skraat afskaaren (idet dens Rygflade naaer længere tilbage end dens Bugflade) og forsynet med fem Torne: to af disse udgaae fra Enden af Rygfladen mod dens Forening med Sidefladerae, og ere temmelig store, stærke, med bred Rod. To andre udgaae fra Enden af Sidefladernes Forening med Bugfladen (Tab. II fig. 54 C, f); de ere sædvanligen noget mindre og tyndere end det foregaaende Par, lidt krummede, rettede bag, men tillige ud og ned. Den femte Torn er meget lille, og udgaaer fra Enden af Bugfladens Middellinie.

Hale-
vedhæng.

Bagkroppens syvende Ring eller *det mellemste Halevedhæng* (Tab. V fig. 100) indeholdes gjerne sex Gange i Totallængden, og skjøndt forskellige Arter afvige meer eller mindre herfra til een af Siderne, saa er dette Organ dog altid længer end $\frac{1}{7}$ og altid kortere end $\frac{1}{5}$ af Totallængden. Det er anbragt mellem de to Torne, der udgaae fra foregaaende Rings bageste Rand paa Rygfladen, og saaledes faaer dets Tilhæftning større Fasthed. Af Form er det langstrakt, smalt, i Enden endeel smallere end ved Roden. Paa dets Underflade, som er konkav,

*) Forholdet af Bugfladens Kroege er hos enkelte Arter nogen Forandring underkastet, og kunde maaskee derfor i et eller andet Tilfælde benyttes som Skjælnemærke. Hos *H. Sowerbei* til Exempel (Tab. II fig. 54 C) ere første og anden Bugrings Kroege (a og b) rettede frem (ikke ud); tredje Ring har (istedetfor een) to næsten lige indadrettede Kroege (c), og fjerde Ring, som i Regelen er uden Krog, har hos denne Art en lille, bagudrettet (d).

viser Gadboret sig som en Længdespalte tæt ved Roden. Rygfladen er mere eller mindre karineret langs med (og tæt indenfor) hver Siderand, og danner fölgelig en Fordybning eller Rende mellem de to Kjöl. Ved dens Rod bemærkes en lille Raude (omtrent lige over det paa Underfladen sig aabnende Gadbör), fra hvis bageste Rand nogle Börster udgaae (Tab. V fig. 100, a). Kjölene langs Siderandene ere altid væbnede med et Antal bagudrettede Torne (hos de forskjellige Arter fra to til otte Par), hvilke ere benyttede til Arternes Adskillelse, skjönt de ikke i ret mange Tilfælde kunne yde nogen betydelig Hjælp*). Ogsaa den bageste Rand af det mellemste Haleappendix er væbnet med nogle Tornepar (i Regelen tre Par, hos enkelte Arter fire eller to), hvilke saavel efter deres Antal som deres indbyrdes Forhold ved enkelte Lejligheder kunne

*) De Grunde, ifölge hvilke jeg ikke lægger saa stor Vægt paa dette Skjælnemærke, som Andre synes at tildele det, skjönt jeg ingenlunde nægter, at det undertiden kan bruges, ere, först: at *Torneparrenes Antal ikke viser stor Afvevling gjennem Rækken af Arterne*. Hos de fjorten nordiske Arter, som nedenfor beskrives, har een regelmæssigen to Par Torne, een otte Par Torne, de övrige tolv Arter fire eller fem Par Torne. Og de to Arter, som her adskille sig ved Torneparrenes Antal, ere saadanne, der skjæln sig fra Hoben ved saa mange andre Ejendommeligheder, at man uden alt Savn kunde undvære den fra Tornetallet hentede Hjælp. Dernæst er *Tallet temmelig varierende hos samme Art*, og det er endog meget hyppigt, at den højre Rand af Halevedhænget har et fra den venstre Rand noget forskjelligt Tornetal; hvorfor man, naar man kun har et ringe Antal Exemplarer til Undersøgelse, ikke er istand til at bestemme det regelmæssige Tal af Torneparrene. Et Exempel maa oplyse dette. Ved første Undersøgelse af *H. polaris* havde jeg kun tre Exemplarer til min Disposition: det ene af disse viste sex Par Torne, det andet fem Torne paa den ene Side og sex paa den anden, det tredje fire paa den ene Side og sex paa den anden. Skulde noget regelmæssigt Tal heraf udtrækkes, saa maatte sex Tornepar vel antages som saadant; men ved senere at udstrække min Undersøgelse over et stort Antal Exemplarer, fandt jeg, at fem Par var det regelmæssige Tal. En halv Snees Exemplarer er ofte ikke tilstrækkelig til at fastsætte Normaltallet, og jeg er derfor i Usikkerhed om det hos tre eller fire af de nordiske Arter. Jeg vil endnu hente et Exempel fra *H. Gaimardii*: af 28 undersøgte Exemplarer havde kun 8 det samme Tornetal langs begge Rande af Halevedhænget (fem det normale Tal, fem Par, tre derimod fire Par), de övrige tyve fremböde paa højre Rand et andet Tal end paa venstre. Endnu kunde man maaskee mod dette Skjælnemærke indvende, at det ofte hos mindre Arter er temmelig vanskeligt, med Sikkerhed at tælle Tornetallet, og at man derfor, for at udstrække Tællingen over et stort Antal Individuer, maa opoffre en ikke ubetydelig Tid.

give et Bidrag til at skjælne mellem nærstaaende Arter. I Almindelighed er det yderste Par det korteste, det andet Par det længste; det tredie (inderste eller mellemste) staaer midt imellem disse to i Længde, og er oftest langs Siderne börsteklædt*).

Buglemmer.

De sex Par Lemmer, der ere hæftede til Bugfladen af Bagkroppens sex første Ringe, tæt op mod Siderne, et Par til hver Ring, og som deels tjene til Bevægelsen, deels understøtte Respirationen, deels (de fire første Par hos Hunnerne) bære Æggene: ere omtrent byggede efter samme Plan, dog med adskillige Modifikationer. De bestaae hver af en toleddet Grunddeel og to store Endeplader. Grunddelens første Led er hos de fem første Par Lemmer meget kortere og smallere end dets andet Led, og med den ydre Flade fastvoxet til Epimerens indre Flade, hvorved det taber al selvstændig Bevægelighed. Andet Led hos de samme Fodpar dannes af to langstrakte Palper eller Blade, der forene sig sammen under en omtrent ret Vinkel saaledes, at den ene Plade vender sin brede Flade ud, og tildeels (foroven) lægger sig op mod Epimeren; den anden Plade er rettet paatværs indad. Sidepladens forreste Deel er noget opsvulmet (fordi den indeholder de til Endepladernes Bevægelse fornødne Muskler), og er skarpt eller ligesom ved en Kjøl adskilt fra den bageste Deel. Den paatværs indadvendte Plades indre Rand er besat med temmelig lange Haar; eller rettere bløde Fjerbørster, ligesom ogsaa Sidepladens bageste og nederste Rand. Endepladerne ere

---

*) Tolv af de nordiske Arter have tre Par Torne i Enden af Halevedhænget, een Art to Par og een fire Par. Afvexlingen af Tallet gennem Artsrækken er saaledes meget ubetydelig; hos samme Art er Tallet aldeles konstant og Tornene meget lette at tælle. Jeg skulde dog troe, at hos endeel Arter Tornenes indbyrdes Længdeforhold, deres Forhold til Halevedhængets Brede i Enden, deres forskjellige Tykkelse, Udrustning med Sidebørster o. s. v. maatte kunne benyttes til Arternes Adskillelse. Men, to Indvendinger kunne gjøres herimod: at disse Forhold maa undersøges med Mikrometer under Mikroskopet; og at Spidsen af Halevedhænget ofte er beskadiget, Tornenes Spidser afbrudte, hos gamle Individuer Sidebørsterne afslidte o. s. v.

langs begge Rande bedækkede med Fjerbørster. Jeg skal nu nærmere omtale de enkelte Par af disse *uægte Födder* eller *Svømmefödder*.

Förste Par (Tab. I fig. 11 og 19, Tab. II fig. 45 A og fig. 52, Tab. III fig. 63 og fig. 73, A o. s. v) er det mindste; Grunddelens første Led indeholdes omtrent to Gange i andet Led; dette sidstes Sidedeel er bred, længere og bredere end den indadvendte Deel, hvilken i Enden er skraat afskaaren; af Endepladerne, der i Længde omtrent stemme med Grunddelens andet Led, er den ydre (a) ofte lidt længere end den indre (b), men smal og linedannet, hvorimod den indre er bred, oval, forneden gjerne lidt tilspidset.

Andet Par (Tab. II fig. 44 og 53, Tab. V fig. 102A) overgaaer omtrent det første $\frac{1}{2}$ Gang i Længde; Grunddelens første Led halvt saa langt som andet; dets fremadvendte Flade, der er kortere og smallere end Sidefladen, forneden temmelig lige afskaaren. *Endepladerne* udgjøre omtrent Halvdelen af dette Fodpars Længde, have indbyrdes næsten lige Størrelse, og ere af langstrakt oval Form. Den inderste udsender fra sin indre Rand, oftest omtrent fra Enden af dennes første Trediedeel, stundom dog længere nede, et lille, almindeligen noget *blæredannet* eller *cylindrisk Redskab*, der ogsaa findes hos de følgende tre Par Svømmefödder, danner en Ledforbindelse, skjönt af temmelig indskrænket Bevægelighed, med Endepladen, og omtrent udgjör $\frac{1}{5}$ til $\frac{1}{3}$ af dennes Længde. Dette Organ (Tab. V fig. 102 Ax, C og C*, 103), hvis Form viser endeel Forskjællighed, er i Enden mere eller mindre skraat afskaaret med afrundet Spids, og paa den skraa Flade væbnet med en forskjællig Mængde smaa, hage- eller krölledannede Legemer (Tab. V fig. 102 B**). Det synes saaledes i visse Maader at danne en Börste eller Karte; hvad Tjeneste det gjör i Dyrets Oekonomi er aldeles ubekjendt*).

*) *Milne-Edwards* omtaler ikke, i sin korte Karakteristik af Slægten *Hippolyte*, dette Organ (ligesaa lidt som det berøres af *Desmarest* eller nogen anden mig bekjendt Forfatter). Derimod hedder det i Karakteristiken af Slægten *Palæmon* (Hist. des Vid. Sel. naturvid. og mathem. Afh. IX Decl.

Tredie Par er lidt længer end andet, og næsten dobbelt saa langt som første, ligner andet Par meget nær i Formen og Forholdet af dets Dele, og trænger saaledes ikke til nogen nærmere Beskrivelse.

Fjerde Par er kortere end tredie, omtrent af Længde som andet; Grunddelens første Led indeholdes mere end to Gange i andet Led, men er forholdsviis tykkere end hos de foregaaende Par. Istedetfor at hos disse andet Leds Sidedeel er længere og bredere end den fremadvendte Deel, er denne sidste her omtrent lige saa lang og noget bredere end Sidedelen. *Endepladerne* ere forholdsviis lidt længer end hos de foregaaende Par, den ydre endeel bredere end den indre. Den indre Plades Vedhæng bliver oftest lidt smallere end hos de to foregaaende Par, og dets nederste krøllebærende Deel forholdsviis kortere.

Femte Par er kortere end andet, men længere end første; Grunddelens første Led bliver her rudimentært, eller forsvinder næsten ganske; andet Led har ikke meget mere end Endepladernes halve Længde; dets fremadvendte Deel er meget bredere end Sidedelen, hvis bageste hudagtige Udvidelse er meget indskrænket. *Endepladernes* indbyrdes Forhold er

---

Crust. 11, 388) om den indre Endeplade af det andet og de følgende Par falske Födder, at den "mod Roden bærer et lille cylindrisk Vedhæng." Dette er alt, hvad han har om det. I de Afbildninger af Kræbsdyrenes Lemmer, som han leverer i den tredie Udgave af *Cuviers Regne animal* paa den fjerde Tavle (Crustacés, 13 Livraison), og hvor *Palaemon Squilla* er valgt som Repræsentant for de langhalede Dekapoder, er dette Organ slet ikke angivet. Derimod er det antydet (i *Hist. des Crustacés*) hos Slægten *Lysmata* ved Afbildning (Tab. 25 fig. 12), men ganske forbigaaet i Texten til denne Slægt. Iøvrigt har jeg fundet det ikke alene hos Slægterne *Palaemon*, *Lysmata* og *Hippolyte*, men ogsaa hos *Rhynchocinetes*, *Pandalus* og *Gnathophyllum*, altsaa hos alle de Slægter, der danne Stammen *Palaemoniens* Mln.-Edw. Hos den sidstanførte Slægt synes det at naae sin største Udvikling i Længden (Tab. V fig. 104, a), hvorimod den krogbærende Deel er meget lille. Hos *Crangoniens* Mln.-Edw. forefindes det endvidere, skjönt under en lidt modificeret Form. Af *Milne-Edwards's* Stamme *Alpheus* har jeg kun haft Lejlighed til at undersøge to Slægter, *Alpheus* og *Atya*, og hos disse truffet det; man kan derfor med Rimelighed formode, at det ogsaa vil forekomme hos de andre Slægter. Af Stammen *Penéens* har jeg kun kunnet undersøge Slægten *Penéus*, hos hvilken det omhandlede Organ savnes. Hvorvidt ogsaa de övrige Slægter af denne Stamme mangle det, maa jeg overlade til Andres Undersøgelse at afgjøre.

omtrent som hos foregaaende Par, dog er den indre Plades krøllebærende Vedhæng endnu smallere (Tab. V fig. 103).

Den hidtil meddelte Beskrivelse af Svømmefødderne gjælder Hunnerne. Hannerne derimod vise følgende Modifikationer: første Pars indre Endeplade (Tab. V fig. 101 B, b; Tab. II fig. 43 B, Tab. III fig. 73 B) er, istedetfor at danne en kort Oval, uddraget i en lang, lidt udadkrummet Spids, der egentligen udgjør et fra den øvrige Plade afsondret Led, og har langs den indre Rand kun faa og korte Haar. Andet Pars indre Endeplade (Tab. V fig. 102 B) er, istedetfor med *et* Vedhæng, forsynet med to (x og y), der ere anbragte tæt ved Siden af hinanden. Det inderste af disse (fig. 102 B*x') svarer til det hos Hunnerne omtalte, kun at det altid næsten ganske har tabt Krølleformen, er langstrakt og linedannet, og i en forholdsvis lille Strækning besat med Krøller. Det andet (y) er lidt kortere, endnu mere smalt og linedannet, i Enden afrundet og forsynet med lange stive Börster, ligesom ogsaa langs den indre Rand (disse sidste ere ikke fremstillede paa Afbildningen). De øvrige Par give ikke Anledning til nogen Bemærkning.

Det sjette Par Svømmefødder eller *de ydre Halevedhæng* (Tab. V fig. 99 B, hi) synes vel ved første Øjekast meget forskjælligt fra de andre Buglemmer, men viser dog ved nærmere Undersøgelse den samme Form, blot modificeret til et kraftigere Svømmeredskab: Grunddelen er langt kortere i Forhold til Endepladerne, temmelig tyk, af Triangelform, den bageste Rand uddraget i adskillige Torne saavel paa Over- som Underfladen. Endepladerne ere ovale, meget brede (især den ydre) og langt mere faste og hornagtige end hos de foregaaende Buglemmer; den bageste og inderste Rand er cilieret; Vedhæng paa den indre Endeplade savnes aldeles. Den ydre Endeplade viser et Indsnit eller en Afsats med Enden af den ydre Rand, og saavel ved dette Indsnit som ved en noget bølget Tværstrib, der sees baade paa Over- og Underfladen af Pladen, antydes den som bestaaende af 2 Led.

Med Hensyn til indre Bygning synes nærværende Slægt ikke i

noget Væsentligt at fjerne sig fra de nærstaaende Slægter, især *Palemon*. *Hjertet* er stort, fladt, noget kredsformigt, dog bagtil afskaaret og af lidt større Brede end Længde. *Maven* har en temmelig langstrakt Form, men er iøvrigt af sædvanlig Bygning. *Nervesystemet* viser den samme Concentration af Thoraxens Ganglier, som finder Sted hos Palæmonerne o. s. v.

Levemaade,
o. s. v.

Om Hippolyternes Levemaade veed jeg kun lidet at anføre; de synes sædvanligst at opholde sig mellem Tangarter, især Laminarier; idetmindste er det mellem saadanne, at jeg hyppigst har truffet dem. De bevæge sig med Hurtighed og Lethed ligesom de andre *Caridina* i Almindelighed, og gjøre store Spring. Uden for Vandet ere de ikke meget sejglivede. — Hos en Hippolyteart (*H. smaragdina*) har jeg iagttaget en ret mærkelig Farvevexel. Dens sædvanlige smaragdgrønne Farve gik hos Individer, som jeg opbevarede i et Glas med Søvand, snart over i det Gulgrønne, snart i det Blaagrønne; de lasurblaa Punkter bag Rygskjoldets forreste Rand bleve saa utydelige, at jeg, uden iforvejen at have haft Kundskab om deres Stilling, ikke vilde have bemærket dem; Rygskjoldets Længdestriber skiftede fra Blaåt til Guult, ja forsvandt endog aldeles o. s. v. Jeg troer ogsaa hos andre Arter af denne Slægt at have bemærket et lignende Farveskifte, dog ikke saa tydeligt eller paafaldende.

Hippolyternes Næring bestaaer rimeligviis for en Deel i Aadsel; idetmindste har jeg stundom fundet Maven opfyldt med Muskelstykker af Fiske; langt oftere har jeg dog truffet en homogen, graalig Masse, der lignede Dynd eller Leer, uden nogen kjendelig Tilblanding af organiske Dele. Ogsaa levende Dyr synes de imidlertid at angribe; thi jeg har enkelte Gange udtaget smaa *Rissoer* og mikroskopiske Polythalamier (*Discorbites?*) af Mavesækken.

III.

Bidrag til Udviklingshistorien hos Slægterne
Hippolyte, Homarus og Cymopolia.

A. *Hippolyte.*

(Tab. VI fig. 120—132).

En Hun af *Hippolyte polaris*, som under Bugen bar fuldkomment uddannede Unger, gav mig Lejlighed til at blive bekendt med Udviklingen hos denne Slægt.

Det Første, som tiltrak sig min Opmærksomhed, var Æggens betydelige Størrelse. Moderdyrets Længde udgjorde omtrent 2''; Æggens Længdediameter var $1\frac{3}{10}$ ''', Bredegjennemsnittet 1'''. Efterat Ungen (fig. 120) var tagen ud af Æghylsteret og udstrakt, beløb dens Længde sig til omtrent 4''' (eller $\frac{1}{8}$ af Moderens Længde)*).

Rygskjoldets Længde beløb kun $\frac{9}{10}$ ''' eller næppe $\frac{1}{4}$ af Totallængden, men det viste intet Spor til Pandehorn**). Heller ikke kunde Kjøl, eller Torne paa den forreste Rand opdages.

Øjnene (fig. 120 a og 121 a), hvis Rod bedækkes af *Rygskjoldet*, have en middelmaadig Længde, men meget betydelig Tykkelse; denne udgjör $\frac{1}{3}$ ''', og er omtrent lig med Længden. *Øjnenes* Facetter ere allerede meget tydelige.

*) Hummeren, der saa mange Gange overgaaer denne Hippolyteart i Størrelse, bringer end ikke saa store Unger til Verden (see nedenfor Side 252). Men jeg har Grund til at antage, at Ungernes Størrelse hos *H. borealis* gjør en Undtagelse fra Regelen, og at de andre Arter föde meget mindre Unger.

**) Det er allerede ovenfor (Side 218) antydet, at Pandehornets Udvikling foregaaer noget langsomt, og ikke staaer i Forhold til Udviklingen af de nærliggende Organer.

Det første Par Fölere (fig. 120 b, 121 b), som ligge lige under Öjnene, ere korte og temmelig plumpe (Længden $\frac{1}{2}$ '''', Tykkelsen $\frac{1}{10}$ '''). De bestaae af 3 Led: et meget kort Grundled ($\frac{1}{20}$ ''' lang), et temmelig langt, cylindrisk andet Led ($\frac{3}{10}$ ''' lang), og et langstrakt-ovalt, i Enden noget tilspidset tredje Led, som har det foregaaende Leds halve Længde. Fra Spidsen af dette sidste Led udgaaer et Par overmaade korte og fine, gjennemsgtige Börster*).

Det andet Par Fölere (fig. 120 c, 121 c) have den dobbelte Længde af de første, eller ere omtrent 1''' lange, men forholdsviis temmelig tynde (næppe $\frac{1}{10}$ ''' tykke). De bestaae af sex Led, der gradeviis aftage i Tykkelse: første og andet Led korte, indbyrdes omtrent af lige Længde (hvert $\frac{3}{20}$ '''); tredje Led det længste, udgjørende henimod Fölerens halve Længde ($\frac{2}{5}$ ''' lang); fjerde Led af Længde som første eller andet; femte noget kortere (kun $\frac{1}{10}$ ''' lang), og sjette endnu kortere ($\frac{1}{20}$ ''' lang) og tillige overmaade tyndt og spidst**). Tæt ovenfor disse Fölere, og ved Roden forbundet med dem, findes et andet Redskab (d paa de anførte Figurer), som er kortere (uden Endebörsterne $\frac{3}{5}$ ''' lang) men tykkere, og kun bestaaer af to Led: Grundledet er meget kort ($\frac{1}{10}$ ''' lang). Det andet Led, som indbefatter hele den övrige Længde ($\frac{1}{2}$ '''), er linie-dannet, i Enden stumt tilspidset og forsynet med 9 Börster eller rettere blöde Haar; kun 3 eller 4 af disse Haar ere anbragte paa selve Spidsen, de andre derimod langs Enden af den nederste (eller bageste) Rand; de forreste ere de korteste; de længste have næsten $\frac{1}{2}$ ''' Længde. Flere Börster synes anbragte langs den nederste Rand; men de ligge i alt Fald tæt op til denne, og udbrede sig ikke som de foregaaende. Dette Redskab er upaatviveligt de nederste Föleres bladdannede Vedhæng.

*) Dog har jeg hos andre Individer fundet dette Led endende med meget store og stærke Börster.

**) Det har ikke været mig muligt hos alle Individer at erkjende sex Led i de nederste Fölere; hos nogle har jeg endog slet ikke med Bestemthed kunnet iagttage nogen Ledinddeling.

Af Munddele har jeg bemærket fire Par, der fremtraadte omtrent under den for Munddele sædvanlige Form, eller saaledes, at de ikke blot efter deres Beliggenhed, men ogsaa efter deres Udseende, maatte antages for *Æderedskaber*. Forresten ere disse Dele, uagtet Dyrrets ikke ubetydelige Størrelse, temmelig vanskelige at undersøge, paa Grund af deres Blødhed og Gjennemsigtighed.

Første Par eller Kindbakkerne (fig. 122) bestaaer af en Hoveddeel (a b) og en Palpe (c). Hoveddelen synes toleddet; dens Grundled er meget større og tykkere end Endeledet, firkantet, af større Brede end Længde, langs hele den indre Rand væbnet med en Mængde temmelig store Pigge, hvis bageste Rand er saugtandet i hele Længden (fig. 122 a'). Endeledet har en noget tilspidset Form, eller nærmer sig det Kegledannede, dog saaledes, at det i Enden er afstumpet eller ligesom skraat afskaaret, hvorved en stor, udadvendt, noget ægdannet Flade opstaaer (fig. 122, b' fremstiller denne Flade særskilt, stærkt forstørret). Enderranden af denne Flade er væbnet med en halv Snees meget fine og spidse Torne, og Overfladen viser, især paa Siderne, endeel smaa Knuder eller Tænder, der danne Tværrækker og ere talrigere mod den indre Rand, men større mod den ydre.

Palpen er kort, tyk, eenleddet, noget konisk, stumpt afrundet, i Enden forsynet med henimod en halv Snees krumme Börster, hvis ydre konvekse Rand er tandet eller saugtagget (fig. 122, c').

De to Par Kjæber (fig. 123 og 124) ere saa nøje forenede, at de ikke let adskilles uden Sønderrivelse, hvorfor man, i Bestemmelsen af hvad der tilhører hvert Par, maa lade sig lede af Analogi med det voxne Dyr. Tilsammen bestaae de af syv Plader eller Blade, der i Form alle ligne temmelig meget hverandre (de ere langstrakte, i Enden afrundede og forsynede med nogle bløde Haar), men gradeviis tiltage i Længde fra den inderste til den yderste. De tre inderste Plader betragter jeg som *det første Par Kjæber* (fig. 123) og de fire yderste som *det andet*

Par Kjæber (fig. 124). Den yderste Plade (fig. 124 d) er endeel bredere end de foregaaende, og tillige forsynet med mange flere Haar, hvorfor jeg mener med Grund at kunne antage den for Svöben; följeligen bliver den nærmeste Plade (124, c) at ansee for Palpen, og de to første (124 a og b) for den egentlige Kjæbedeel.

Det første *Par Kjæbefödder* (fig. 125) bestaae af to Grene (b og c), der udgaae fra en stumpt afrundet Grunddeel (a), hvilken langs den indre Rand er forsynet med endeel blöde Haar. Den indre Green er kortere end den ydre ($\frac{3}{10}$ ''' lang), ender tilspidset, og bestaaer af fire Led*), der alle i Enden af den indre Rand ere besatte med Haar, og af hvilke det sidste, tilspidsede Led er det korteste. Den ydre Green har omtrent $\frac{2}{5}$ ''' Længde, men er tyndere end den indre, og bestaaer af tre Led: et særdeles kort første Led (hvilket jeg dog ikke altid har kunnet bemærke), et meget længer andet Led og et tredje Led, der omtrent har det andets dobbelte Længde, og ender med et Par Haar. Noget udenfor dette Led viser sig et temmelig stort, ovalt Organ (d), der synes at forestille Svöben, ligesom den nys beskrevne ydre Green er Palpen.

Tæt bag ved disse Kjæbefödder ligge to andre *Par*, som just ikke ere meget forskjellige i Form, men udmærke sig ved deres betydelige Störrelse, da de i Dyrets tidligste Livsperiode maa gjøre Tjeneste som Svömfödder, og, efter hvad jeg formoder, tillige som Aanderedskaber. Deres Længde og den Krumning, Endegrenene danne med Rodstykket, gjør, at de faae Udseende af at fremtræde fra den allerbageste Deel af Cefalothorax; hvorfor man, ved en overfladisk Betragtning, let kunde forledes til at ansee dem for de to sidste Fodpar. Hvert af dem bestaaer af to Dele: foruden Rodstykket næmlig et Hovedstykke og en Palpe, men vise derimod intet Spor til Gjællevedhæng eller Svöbe.

Andet Par Kjæbefödder eller *förste Par Svömmefödder* (fig. 126)

*) Undertiden har jeg meent at kunne skjælné fem Led; imidlertid skulde jeg troe, at Tallet fire er det rette.

viser følgende Beskaffenhed. Rodstykket (a) er kort (omtrent $\frac{1}{4}$ '' langt), temmelig tykt, i Enden bredere. *Den indre Green* (b) eller *Hovedstykket* er ogsaa kort (omtrent $\frac{1}{3}$ '' langt), tyndt, liniedannet, sammensat af sex smaa Led, af hvilke det første er temmelig tykt, især ved Roden, det sidste lidt tilspidset eller konisk. Fra Enden af de fleste Leds indre Rand udgaae et Par smaa Börster og fra Spidsen af det sidste Led fem eller sex. *Den ydre Green* eller *Palpen* (fig. c) er, uden at dens Endebörster medregnes, dobbelt saa lang som den indre ($\frac{2}{3}$ '' lang) og noget tykkere, skjönt af en tynd, langstrakt, liniedannet Form. Den bestaaer af en meget lang, buformigt krummet Grunddeel*), og et ganske kort Endeled (ikke stort mere end $\frac{1}{20}$ '' langt). Endebörsterne, af hvilke to udgaae fra Enden af Grunddelens inderste og yderste Rand og tre fra Spidsen af Endeledet, ere meget lange (omtrent som hele den ydre Green eller $\frac{2}{3}$ '') men tillige blöde og overmaade tynde, hvorfor de maaskee snarere fortjente Benævnelsen Haar.

Tredie Par Kjæbefödder eller *andet Par Svömmefödder* (fig. 127) have Grene af næsten lige Störrelse indbyrdes og som tillige i Störrelse overgaae det foregaaende Pars noget. Rodstykket (a) er af Længde og Form omtrent som hos dette. Den indre Green (b), hvis Længde udgjör omtrent $\frac{3}{4}$ '' , synes, ligesom hos foregaaende Par, at bestaae af sex Led, der dog tildeels vise sig mindre tydeligt. Förste og andet Led ere korte, indbyrdes omtrent ligelange (hvert omtrent $\frac{3}{40}$ ''), tilsammen kortere end det tredie ($\frac{1}{5}$ '' langt), der er dobbelt saa langt som det fjerde; femte har omtrent lige Længde med tredie og sjette med fjerde. Fra Enden af femte Leds indre Rand udgaae to og fra Spidsen af sjette Led fire Börster, der næsten have Grenens Længde. Bemærkes maa imidlertid,

*) Jeg har meent at iagttage, at dens Grunddeel bestaaer af to eller tre Led, saaledes som Afbildningen ogsaa viser; men, efter gjentagne Undersögelser paa flere Individuer, har jeg dog ikke kunnet komme til noget fuldkomment sikkert Resultat om Ledenes Antal.

at disse Börster synes at vise nogen Afvexling i Længde, hvilket dog rimeligviis kun er en Følge af tilfældig Beskadigelse. Den ydre Green (c), der er $\frac{4}{5}$ ''' lang, bestaaer af tre Led: første Led meget langt ($\frac{1}{2}$ '''), krumt; andet Led omtrent halvt saa langt, ved Tværstriber ligesom deelt i et stort Antal Smaaled, fra Enden udsendende tre Börster af omtrent $\frac{3}{4}$ ''' Længde; tredje Led meget kort, i Enden forsynet med tre Börster af samme Længde som de nys omtalte. Disse Börster ere i Spidsen fjerdannede.

Efter disse Kjæbefödder følge *fem Par smaa Födder*, der tildeels ere skjulte mellem Svømmefödternes Rodstykke, og næsten have samme Størrelse indbyrdes (omtrent $\frac{1}{2}$ til $\frac{3}{5}$ ''' Længde), samt stemme deri, at de alle ere enkelte, uden nogensomhelst Kløftning eller Vedhæng (ikke engang Spor til Börster) og af en temmelig plump, uformelig Dannelse. De synes at bestaae af samme Antal Led som hos det voxne Dyr; dog er Ledafdelingen saa ubestemt, at jeg ikke med Vished tør paastaae det. *De to første Par* (fig. 128) ere hver forsynede med en lille, plump Haand; de tre følgende Par (fig. 129) ende derimod med et lille konisk Led.

Bagkroppen er langstrakt (3 ''' lang) og tynd (dens største Tykkelse næppe $\frac{2}{5}$ '''). Længdeforholdet mellem dens forskjellige Ringe er omtrent følgende: første Ring $\frac{3}{10}$ ''' lang, anden Ring $\frac{1}{5}$ ''', tredje Ring $\frac{9}{20}$ ''', fjerde Ring $\frac{2}{5}$ ''', femte Ring $\frac{7}{20}$ ''', sjette Ring $\frac{3}{5}$ ''' og endeligen Halen, foruden Endebörsterne, $\frac{7}{10}$ '''. Endebörsterne have en Længde af $\frac{1}{5}$ ''' til $\frac{3}{20}$ '''. Anden Rings Bedækning viser endnu ingen Sideudvidelser; derimod er tredje Ring allerede lidt puklet, og Midten af dens bageste Rand paa Rygsiden lidt udtrukket i en Spids. De to følgende Ringe udsende hver forneden paa Siderne to fine Pigge lige bagud, hvilke lægge sig tæt op til Siderne af den følgende Ring (see fig. 152).

Iøvrigt ere Bagkroppens *fem første Ringe hver paa Bugfladen forsynet med et Par Vedhæng* (fig. 120 m, n, o, p, q), ligesom hos det voxne

Dyr; paa den første Ring er dette Vedhæng (fig. 150) endnu meget lille (kun $\frac{1}{5}$ " i det Høieste), men bliver større paa de følgende Ringe (indtil $\frac{1}{3}$ "'). I Hovedsagen ere disse Vedhæng dannede omtrent som hos det voxne Dyr (kun at de ere plumpe og uden Spor til Börster): de bestaae af en Roddeel og to Endeplader, af hvilke den indre er mindre end den ydre; paa de fire sidste Ringe ere de indre Endeplader endvidere forsynede med en lille Biplade (fig. 151, c), hvilken dog forholdsviis er meget større end hos det voxne Dyr.

Bagkroppens sjette Ring er meget langstrakt og smal, bagtil ligesom indkilet i Halevedhængen med sin Spidse.

Halevedhængen (fig. 152) har endnu ikke deelt sig i en Mellemdel og to Yderdele, men bestaaer kun af et eneste stort Stykke, der danner en triangulær Svømmefinne, hvilken næsten har ligesaa stor Brede i Enden, som dens Længde beløber; dens bageste Rand er lidt halvmaaneformigt indbøjet, og besat med 16 Börster af middelmaadig Længde.

Ved at kaste et Tilbageblik paa det Anførte see vi, at Ungen af *H. polaris*, idet den gjennembyder Æghylsteret, allerede i de fleste Henseender har megen Lighed med den Voxne. De væsentligste Forskjælligheder ere Mangelen af Gjæller og den særegne Udvikling af de to sidste Par Rjæbefødder, der i Dyrets allerførste Periode forekomme mig at vikariere for Gjællerne. Det vil ikke være uden Interesse at sammenligne Hippolyternes Udvikling med Udviklingen hos en temmelig nærstaaende Form (*Homarus vulgaris*), og jeg har derfor givet en Beskrivelse af denne Plads her.

B. Udviklingen hos *Homarus vulgaris*.

(Tab. VI, fig. 153—144.)

Dersom Nogen skulde mene, at det var overflødigt at omtale Hummerens Udvikling, efterat *Rathke* allerede har beskrevet

denne*), bemærker jeg derimod: at *Rathke* kun har berørt den meget kort, at han ikke har oplyst sin *Beskrivelse med Afbildninger*, og at jeg i et væsentligt Punkt afviger fra *Rathke*. Desuden ere disse *Undersøgelser* af den Natur, at det ikke kan være andet end gavnligt for *Videnskaben*, at de gjøres til *Gjenstand* for selvstændige *Undersøgelser* fra flere *Sider*.

Længden af den, til at gjennembyrde *Æghylsteret* aldeles færdige, *Hummerunge* udgjör omtrent $3\frac{1}{3}''$; heraf indtager *Cefalothorax* omtrent en *Trediedeel*, *Bagkroppen* de to *Trediedele***).

Cefalothorax er, sammenlignet med den lange, tynde *Bagkrop*, af en meget bred og tyk *Form*. Fra *Midten* af *Pandens* forreste *Rand* udsender den et *Horn* af tilspidset *Form*, hvilket böjer sig ned mellem *Öjnene* (dog saaledes, at det ligger lidt foran disse), og næsten naaer til *Enden* af dem (*Tab. VI*, fig. 133, a).

Öjnene (*Tab. VI* fig. 133 b) ere meget store, især af en betydelig *Tykkelse* (omtrent $\frac{1}{3}''$), næsten kugledannede, anbragte paa en kort *Stilk*; deres *Facetter* ere meget tydelige.

De indre *Fölere* (*Tab. VI* fig. 134, a) have omtrent $\frac{2}{5}''$ *Længde*, en plump *Form*, og synes at bestaae af to, næsten lige lange, *Led*; første *Led* er noget tyndere end andet; dette sidste ender stumpt afrundet, og udsender et *Par Börster*, af hvilke een er temmelig lang, tillige tyk, og ikke tilspidset i *Enden*.

*) *Wiegmann's Archiv*, 1840. *Rathke* har erholdt de ved ham undersøgte Exemplarer af *Professor Eschricht*, og det er ligeledes *Pr. E.'s* Godhed, jeg skylder de her beskrevne; det er Unger af samme *Kuld*. Det er sjældent at træffe *Hummerhunner*, hos hvilke *Ungernes* *Udvikling* er skreden saa vidt frem, som hos de her omhandlede; idetmindste har det aldrig villet lykkes mig, skjönt jeg har undersøgt mange Exemplarer i denne *Anledning*. Endnu besönderligere forekommer det mig, at jeg paa den norske *Kyst*, hvor *Hummeren* er saa særdeles hyppig, aldrig har kunnet træffe *Unger* af $\frac{1}{2}''$ til $4''$ *Störrelse*, ja ikke engang af *Fiskere* har kunnet erholde nogen sikker *Efterretning* om saadanne (naar de næmlig have talt om *Hummerunger*, har en nærmere *Undersøgelse* viist mig, at det var *Galattheer*, de forvexlede dermed).

**) Mærkelig er den *Omstændighed*, at jeg hos forskjellige *Individer*, skjönt alle hørende til samme *Kuld*, har fundet et meget forskjelligt *Forhold* af *Forkroppens* og *Bagkroppens* *Længde*.

De ydre Fölere (Tab. VI fig. 134 bcd) udsende fra et fælles Grundled (b) to Grene, en övre (c) og en nedre (d); Grenene ere omtrent af lige Længde eller den övre dog kun ubetydeligt længer end den nedre, hvilken derimod er tykkere. *Den övre Green* bestaaer, saavidt jeg har kunnet skjönne, af tre Led*); de to förste af disse ere meget korte, tilsammen kortere end det tredie; dette har en noget tilspidset Form, og ender med et Par Fjerbörster. *Den nedre Green* bestaaer kun af to Led, af hvilke det förste er særdeles kort; det andet er langt, men tillige meget bredere end det förste, og har ligesom Skee- eller Skuffelform; i Enden og langs en stor Deel af den nederste Rand er det besat med en Mængde Fjerbörster (jeg har talt over 20).

Med Hensyn til *Munddelene* vil jeg först forudskikke en Bemærkning, som ingen Tvivl er underkastet, næmlig at *alle* Munddelene (Kindbakker, 2 Par Kjæber og tre Par Kjæbefödder) ere udviklede; men tillige tilföje, at jeg med Hensyn til Formen af disse Dele (de inderste næmlig) ikke er aldeles sikker i alle Henseender, da Undersölgelsen er temmelig vanskelig.

Kindbakkerne (Tab. VI fig. 135) ere af stærk Bygning, og synes at bestaae af to Led; det sidste Led er i Enden halvmaaneformigt indskaaret, og forsynet med adskillige Tænder. Jeg antager, at *Kindbakkerne* ere forsynede med en lille, toleddet *Palpe* (fig. 135 b), skjönt det ikke altid har villet lykkes mig at fremstille denne.

Förste Par Kjæber (Tab. VI fig. 136) bestaae af tre smaa, tæt op til hverandre liggende Plader, alle omtrent af lige Störrelse og i Enden forsynede med et Par Börster.

Andet Par Kjæber (Tab. VI fig. 137) bestaaer af fem Plader eller Blade, af hvilke den yderste (e) ved Störrelse, Form og Haarbeklädning

*) Maaskee er denne Green kun dannet af to Led; thi undertiden har jeg ikke kunnet bemærke flere.

meget tydeligt er karakteriseret som *Svöben*, den næste (d) som *Palpen*; de tre inderste udgjøre den egentlige Tyggedeel.

Saa vel paa de to følgende Par *Kjæbefødder* som paa alle Fodparrene er ved Roden af Grundleddets ydre Rand, foruden en blæredannet *Svöbe*, hæftet en *Gjælle*; denne er af Form (fig. 140 e') langstrakt og smal i forskjellig Grad, og langs begge Sider forsynet med et Antal smaa Blade eller Fremragninger.

Det første Par Kjæbefødder (Tab. VI fig. 138) ere temmelig smaa, og bestaae af en toleddet *Kjæbedeel* (ab), langs den indre Rand besat med Börster; en dobbelt *Palpe* (cd), hvis indre Green er tyndere men lidt længer end den ydre, begge toleddede; og endeligen en *Svöbe* (e), der har Form af en Sæk eller Blære, hvis ydre Rand er lidt indböjet.

Det andet Par Kjæbefødder (Tab. VI fig. 139) har Fodform, men er temmelig lille (dets Længde er omtrent $\frac{1}{2}$ '''') og bestaaer af to Grene, der udgaae fra et fælles bredere Grundled (a): *Foden* (af $\frac{2}{3}$ ''' Længde), og *Palpen*, som kun har Fodens halve Længde, og tillige er meget tyndere. *Fodgrenen* (b), som er temmelig plump og stærk, bestaaer af fem eller maaskee sex Led, af hvilke de tre sidste ere meget korte, plumpe og besatte med endeel korte Börster. *Palpen* (c) bestaaer af to Led, af hvilke det sidste er det længste, af noget tilspidset Form, i Enden forsynet med nogle Börster; Spor til dette sidste Leds Inddeling i Smaaled har jeg ikke med Sikkerhed kunnet iagttage.

Andet Par Kjæbefødder (Tab. VI fig. 140) er meer end dobbelt saa langt som første (Længden $1\frac{1}{10}$ '''), men forholdsvis af mindre plump Bygning. Den indre *Fodgreen* har $\frac{9}{10}$ ''' Længde, og bestaaer af fem eller sex Led, af hvilke de tre sidste ere meget tydelige, de foregaaende derimod ubestemte; endeel smaa Börster sees især paa den indre Rand af denne Green. *Palpen* (af $\frac{1}{2}$ ''' Længde) har to Led, det sidste lidt længer end det første; dette sidste er deelt i adskillige Smaaled, dog saa utydeligt,

at det er umuligt, at bestemme deres Antal med nogen Sikkerhed; jeg mener imidlertid at have iagttaget otte.

Förste Fodpar (Tab. VI fig. 141) udmærker sig ikke blandt de övrige Fodpar ved Længde (dets Længde udgjör omtrent $1\frac{1}{2}$ "), men vel ved en stærkere Bygning, og viser en stor, fuldkomment uddannet Haand; med alle de følgende Fodpar stemmer det deri, at det bestaaer af to Grene, een indre eller den *egentlige Fod* (141, b) og en ydre eller *Palpen* (c), hvilke udgaae fra et temmelig kort fælleds Grundled eller Hofte. Foden er anbragt i et Udsnit i Hoftepladens nederste-inderste Hjørne, og synes at bestaae af fem Led*) (Haanden regnet for to Led). De tre förste af disse Led ere korte, og overgaae tilsammen kun Haanden lidt i Længde (Haandens Længde omtrent $\frac{9}{20}$ "). Med Hensyn til det indbyrdes Forhold af de tre förste Led, da synes det förste at være det længste (omtrent $\frac{1}{4}$ af Fodens Længde), det andet det korteste. Haandens Tommel er lidt længer end den ubevægelige Finger, men lidt kortere end Palmen eller den bag Fingrene liggende Deel af Haanden; hver af Fingrene ender med en temmelig tyk og stor Börste foruden adskillige mindre, og paa den indre Rand vise de nogle meget korte. *Palpen* har lidt mere end Fodgrenens halve Længde (henimod $\frac{3}{5}$ " lang), og bestaaer af to Led: et lidt kortere Rodled og et, i omtrent en halv Snees Smaaled deelt og med en Mængde Fjerbörster forsynet andet Led.

Andet Fodpar (Tab. VI fig. 142) er af lidt mere end 1" Længde, men lidt kortere end förste Fodpar; *Fodgrenen* har omtrent $\frac{9}{10}$ " Længde, og er dobbelt saa lang som *Palpen*; foruden dens spædere Bygning adskiller den sig fra förste Fodpar ved en noget kortere og mindre regelmæssigt bygget Haand, hvis Tommel rager meget langt frem foran den

---

*) De to eller tre förste Led ere saa ubestemt afgrændsede fra hinanden og af et saa rynket Udseende, at det, efter min Mening, er umuligt at sige, om Foden bestaaer af fem eller sex Led, og at man, ved at ville angive et bestemt Tal, udsætter sig for at skuffe sig selv eller andre. Og det Samme gjælder om Palpernes Smaaled. Haandrodens og Haandens Form ere derimod tydeligt udtrykte.

korte ubevægelige Finger, der kunde siges næsten blot at have Form af en Knude eller Fremragning; af Fodens tre første Led overgaaer det mellemste de to andre i Længde; endeel korte Börster vise sig hist og her paa alle Leddene. *Palpen* forholder sig omtrent som hos første Fodpar.

Tredie Fodpar stemmer saa ganske overeens med andet, baade i Form og Størrelse, at det ikke trænger til nogen særskilt Beskrivelse.

Fjerde Fodpar stemmer aldeles overeens med femte (Tab. VI fig. 145), og de kunne derfor afhandles under et. Længden omtrent 1^{'''}. *Foden*, som omtrent udgjör $\frac{4}{5}$ ''' , mangler Haand, og ender tilspidset: den synes at bestaae aff fem Led; første Led det korteste; andet Led langt, i Enden af den yderste Rand forsynet med et Par korte Börster; tredie Led omtrent halvt saa langt som andet, ligeledes forsynet med nogle Börster i Enden af den yderste Rand; fjerde Led omtrent af Længde som andet, saavel dets yderste som inderste Rand lidt bølgeformigt bugtet paa en uregelmæssig Maade og i Enden forsynet med Börster; femte Led omtrent af Længde som tredie; i Enden lidt tilspidset og forsynet med et Par smaa Börster. *Palpen* eller *Svømmefoden* har omtrent $\frac{1}{2}$ ''' Længde; ligesom hos de foregaaende Fodpar er den deelt i et kortere Grundled og et lidt længer andet Led, hvilket sidste ved Tværstriber er deelt i Smaaled, hvoraf jeg kun har kunnet iagttage fem eller sex med Bestemthed.

Bagkroppen (fig. 144) er langstrakt, smal, trind, og bestaaer af syv Ringe, af hvilke de sex første efterhaanden aftage noget i Tykkelse. De fire første Ringe ere indbyrdes omtrent af lige Længde, og tilsammentagne lidt længer end de tre sidste. Sjette Ring synes i Regelen at være den korteste. Syvende Ring er længer end de to foregaaende tilsammentagne, har en meget fladtrykket Form, tiltager mere og mere i Brede bagtil, og bliver saaledes triangulær; den fremstiller altsaa en Svømmefinne eller Halevedhænget. Dens bageste Rand (25, b) er lidt halvmaaneformigt indböjet og i hele Længden forsynet med meget korte

Haar (omtrent 50 Stykker). De bageste Hjørner eller Vinkler, der ere böjede lidt ned eller ind, vise sig ved Præsning at ende med en temmelig stærk Pig (144, b'). Undertiden har jeg troet at kunne bemærke, at disse to Hjørner ved en skraa Fure vare afgrændsede fra den øvrige Deel af denne Ring, og altsaa dannede ligesom særskilte Led; men atter hos andre Individer har jeg ikke kunnet iagttage dette Forhold, og veed altsaa ikke, om nogen Vægt kan lægges paa det. Fra Midten af den bageste Rand har jeg stundom bemærket en lille Knude at fremrage. Fra Bagkroppens fem første Ringe udgaaer paa hver Side et lidet Lem eller Vedhæng, hvilket er den første Antydning af Svømmefødderne (Tab. VI fig. 144, aa og 144, a'). Af Form er disse Lemmer tilspidsede, og synes deelte i tre Led (den fremragende Knude, til hvilken de ere hæftede, medregnet); i Længde staae de ikke meget tilbage for de Ringe, til hvilke de ere befæstede*).

Ved at sammenligne Hummerens tidligste Livsperiode med samme hos *H. polaris*, sees: at den første i flere Henseender er nærmere den blivende Tilstand, idet den har Respirationsorganerne temmelig udviklede, et tydeligt Pandehorn, de to yderste Par Kjøbefødder mindre og de egentlige Fødder forholdsviis større. Paa den anden Side staaer den derimod paa et lavere Udviklingstrin i den Henseende, at Fødderne ere deelte i to Grene, og at Svømmefødderne ikke endnu have erholdt deres blivende Form, skjönt de tydeligt ere tilstede.

*) Rathke benægter Tilstedeværelsen af disse Lemmer hos Hummeryngelen; men jeg har alt for ofte og alt for tydeligt iagttaget dem, til at jeg kunde nære den aller ringeste Tvivl om det angivne Forholds Virkelighed. Imidlertid er det ikke overflødigt at bemærke, at de ikke ere lige lette at iagttage hos alle Individer, og at man, naar man betragter Bagkroppen fra Siden, i Regelen ikke bliver dem var, fordi de almindeligen ere böjede saaledes, at kun Grunddelen viser sig som en lille fremragende Knude. Naar man derimod udstrækker Bagkroppen paa dens Bugflade, iagttages de almindeligen meget tydeligt.

C. Om Udviklingen hos *Cymopolia Caronii*?

(Tab. V. fig. 111—119).

Ved Kysten af *Madeira* erholdt jeg (i September) paa omtrent tyve Favnes Dybde et eneste Exemplar af en Krabbe, der synes at maatte henføres til *Roux's Cymopolia Caronii**), eller i alt Fald staaer denne overmaade nær**). Det fangne Exemplar var heldigviis en Hun (omtrent 5''' lang og 4½''' bred) med en Mængde, allerede af Æghylstrene udkrøbne, Unger under Bugen. Længden af Ungen udgjör omtrent ⅔''',

*) Crustacés de la Méditerranée pl. 21.

***) Da denne Krabbe synes at være meget sjælden, eller dog overmaade lidt bekjendt, (*Roux* og *Milne-Edwards* ere de eneste Karcinologer, der tilforn have undersøgt denne Art, og den sidste angiver selv, at han kun har seet et eneste, meget slet konserveret Exemplar i det naturhistoriske Museum i Marseille), vil jeg tilføje et Par Bemærkninger om den. 1) Rygskjoldet er besat med en Mængde meget korte, lysegule Haar (et, saavidt jeg kan skjønne, for hver af de smaa Knuder eller Korn, som bedække Skallen); disse antydes ikke paa *Roux's* Afbildning, og omtales ikke i Beskrivelsen hverken hos ham eller hos *Milne-Edwards*. 2) Andet, tredie og fjerde Fodpar have det næstsidste Led, saavel som Tarsen næsten Jlige til Spidsen, langs den ydre Rand tæt besatte med en Række Börster, der omtrent ere ligesaa lange som Fodleddenes Brede, paa Tarsen endog tildeels meget længer. Disse Börster, der gjöre Födderne skikkede til Svømning, synes i Hviletilstand at ligge tæt op til de nævnte Leds ydre Flade. Paa Föddernes övrige Led iagttages kun korte Haar ligesom paa Rygskjoldet; og paa den indre Flade af de omtalte Fodpars næstsidste Led danne meget korte Haar tre parallele Længderækker. R. og M.-E. beröre ikke disse Forhold. 3) Tornene, hvormed Laarets forreste Rand paa de tre mellemste Fodpar ender, ere hos mit Exemplar meget mindre fremtrædende end R.'s Afbildning viser dem. Uagtet de her betegnede Forhold ere for ubetydelige, til efter dem at formode nogen Artsforskjællighed, har jeg dog ikke anseet det for overflödigt, at anföre dem. — *Milne-Edwards* fremsætter den Formodning, at de indre Kjæbefödder maa naae frem foran de ydre indtil Fölergruberne. Dette har jeg ikke fundet bekræftet hos min *Cymopolia*, hvis indre Kjæbefödder ikke ere længere end de ydre. — Endnu fortjener følgende at anföres: *Roux* angiver blandt Slægtsmærkerne, at *Bagkroppen* hos begge Kjön bestaaer af sex Ringe; *Milne-Edwards* siger derimod, at *Bagkroppen* hos begge Kjön er dannet af syv distinkte Ringe. Da M.-E. ikke tilføjer Noget, hvoraf man kan skjønne, at han har haft til Hensigt at berigtige R.'s Angivelse, og da han selv beretter, at han kun har seet et Individ, og altsaa kun et af Kjönnene: opstod den Formodning hos mig, at Ordet *syv* kunde være en Trykfejl. Hvorledes nu end dette forholder sig, saa er det sikkert, at den af mig undersøgte Hun har syv Haleringe, hvorvel den første er meget kort.

hvoraf Cefalothorax og Bagkroppen hver næsten indtage ligemeget, eller omtrent $\frac{1}{3}$ '''.

Cefalothorax (Tab. V fig. 111) er tyk, plump, mere eller mindre kugledannet; Rygskjoldet er bagtil paa Rygfladen temmelig dybt udskaaret, hvorimod det forlænger sig ned paa Siderne.

Øjnene (fig. 111, d) ere meget store, elliptiske, af mørkebrun Farve. De rage kun meget lidt ud over den övrige Deel af Cefalothorax, og kunne næppe siges at bæres af Stilke.

De indre Fölere (fig. 111 a og fig. 112) have en ringe Störrelse (henimod $\frac{1}{10}$ ''' Længde), en meget tynd og tilspidset Form, og synes at bestaae af tre Led, af hvilke det første er det længste, det andet det korteste, og det tredie staaer midt imellem begge disse i Længde.

De ydre Fölere (Tab. V fig. 111 b og 113 a) ere dobbelt saa lange som de indre (de have henimod $\frac{1}{3}$ ''' Længde eller nøjagtigere $\frac{7}{10}$ '''). De synes at bestaae af tre Led, eller, naar den Knude medregnes, hvorfra de udgaae, da af fire Led: Knuden er kortere end noget af de følgende Led; andet Led har konisk Form; tredie Led er det længste, temmelig eylindrisk; fjerde Led er kortere end andet, tyndt, tilspidset. Tæt ovenfor Roden af disse Fölere ligger (fig. 113, b) et lille, tykt, toledet Vedhæng, hvis andet Led er meget kortere end første og i Enden forsynet med tre til fire tykke men blöde Haar.

Hvad *Munddelene* angaaer, maa jeg lade adskilligt ubestemt, da det ikke har villet lykkes mig at adskille de enkelte Dele uden Sönderrielse, formedelst deres ringe Störrelse og deres Blödhed. Jeg har altsaa maattet undersøge dem samlede (Tab. V fig. 114), og lade mig lede af Analogi i deres Bestemmelse.

Kindbakkerne (fig. 114, a) ere korte, meget tykke, böjede, som det synes bestaaende af to Led, det sidste i Enden noget tilspidset og forsynet med Börster. Et treledet, i Enden börstet Redskab, som ligger tæt op til Kindbakken, har jeg troet at maatte holde for dens *Palpe* (fig. 114, b),

— Dernæst iagttages fem smaa Plader eller Blade (fig. 114 c, d, e, f, g), der ligge den ene ovenover den anden, og alle i Enden ere forsynede med Börster: de tre første af disse (c, d, e) troer jeg at kunne holde for det *første Par Kjæber*, og de to sidste (f, g) for det *andet Par*. Udenfor disse Munddele har jeg endnu fundet nogle andre, der synes at udgjøre det *første Par Kjæbefødder* (Tab. V fig. 115): fra Enden af en Grundplade udgaae to Plader, som i Enden ere væbnede med nogle fjerdannede Torne (fig. 115, a); desuden udgaaer fra Grundleddet paa den ydre Side af de omtalte Plader en meget mindre Plade og et lille, palpedannet, treleddet Redskab *).

Af *Fødder* findes kun *to Par*, hvilke vise følgende Beskaffenhed.

Første Par (Tab. V fig. 116) har henimod $\frac{1}{4}$ '' Længde, og bestaaer af et stort Grundstykke (omtrent $\frac{1}{10}$ '' langt), fra hvilket to, omtrent lige lange, Grene udgaae; den indre eller den *egentlige Fod* (b) synes at bestaae af flere Led (jeg troer at have bemærket fem) af plump Form, og ender med tre smaa Börster, der ligge saaledes op til hverandre, at man let kan ansee dem for et af Fodleddene, indtil de ved Præsning adskilles. Den ydre Green eller *Palpen* (c) synes at bestaae af to Led, af hvilke det første er endeel kortere end det andet, og ender, ligesom den indre Green, med tre, dog noget længere, Börster.

Andet Par Fødder (Tab. V. fig. 117) adskiller sig egentligen især blot deri fra første Par, at den indre Green er meget lille, næppe halvt saa lang som den ydre; den bestaaer kun af et Led, og ender med et Par temmelig lange Börster; den ydre Green bestaaer af to Led, og ender ligeledes med tre eller fire Börster.

Bagved Fodparrenes Rod har jeg bemærket nogle smaa, blæredannede Redskaber (fig. 118, aaaa) med vortet Overflade, hvilke maaskee

*) *Andet og tredie Par* Kjæbefødder har jeg ikke fundet, med mindre det skulde være rigtigere, at betragte de Dele, der her beskrives som første og andet Fodpar, som Kjæbefødder.

ere at betragte som *Gjællerne*; idetmindste giver deres Form Anledning til denne Betragtningssmaade, medens deres Stilling snarere kunde berettigede til at antage dem for *rudimentære Födder*. Maaskee turde man antage, at de forene begge Egenskaber, *o*: at de ere *rudimentære Födder*, hvilke tillige i Dyrets første Periode, inden *Gjællerne* ere udviklede, fungere som saadanne. Uden at vove at have nogen afgjort Mening herom, lader jeg mig nøje med at bemærke, at jeg har iagttaget fire Par af disse Plader*), af hvilke de to forreste paa hver Side er meget større end de to bageste.

Bagkroppen er langstrakt, smal, temmelig cylindrisk, næsten lige bred overalt, og bestaaer kun af fem Ringe, Halen medregnet (Tab. V fig. 118). De fire første Ringe have indbyrdes omtrent lige Længde, og vise paa Midten, især paa Bugfladen, hver en lille Indsnöring, hvorved de ligesom deles i to Stykker. Femte Ring eller Halen (fig. 119) danner et kraftfuldt Svømmereskab, og er længer end de to foregaaende Ringe tilsammentagne. Den synes at bestaae af et Mellemstykke og to Side- eller Endestykker; Mellemstykket har Form af en ligebenet Triangel, hvis Toppunkt vender ned; Sidestykkerne have Form af uligesidede Triangler, hvis længste Side eller Grundflade vender udad, og hvis korteste Side støder op til Mellemstykket; deres indre frie Rand (Triangelens tredie Side) viser tre fremragende Knuder, fra hvilke fremgaae ligesaamange, lange, stærke Börster, hvilke atter langs Siderne bære korte, tæt op til hverandre liggende Börster, eller have Fjerform (fig. 119, a); de to første Börster paa hver Side har jeg fundet sabelformigt böjede, den tredie lige; ved Roden omgives alle disse Börster af kortere Börster eller Haar. Fra Sidestykkernes bageste

*) Uagtet jeg kun har iagttaget fire Par, kunde det, da det har været mig umuligt at fremstille dem særskilte, Plade for Plade, vel hælde sig, at der virkeligen existerede fem Par. Betragter man dem som Fodpar, blive de ovenfor som Fodpar beskrevne Organer at ansee for de to Par yderste Kjøbefödder, og derved opstaaer en større Regelmæssighed i Forholdet, og nærmere Overeensstemmelse med Udviklingen hos *H. polaris*.

Vinkel udsendes en stærk Torn af middelmaadig Længde; mellem denne og de allerede omtalte Fjerbörster ere et Par Börster af almindelig Form anbragte.

Hvad *Svömmefödder* under Bagkroppens Ringe angaaer, da har jeg vel hos enkelte Individer troet at bemærke saadanne under de tre første Ringe; men hos mange flere har det ikke været mig muligt at erkjende dem. Maaskee kunde dette beroe, deels paa deres meget ringe Størrelse, deels paa Undersøgelsens derved forögede Vanskelighed, at de almindeligen synes at være trykkede tæt op til Kroppen. Hvor jeg har troet at iagttage dem, har jeg fundet deres Form særdeles simpel, idet de blot bestaae af en lidt fremragende, tilspidset Stump eller Knude (fig. 118, b, b, b).

Ved at sammenligne den her beskrevne Udviklingsform med de to tidligere afhandlede, bliver det tydeligt, at denne er mere fjernet fra de Voxnes Form end hine. Antager man imidlertid de bagest under Cefalothorax anbragte Redskaber for rudimentære Födder, og de to Par foran disse for Kjøbefödder, bliver Analogien med Udviklingen hos Slægten *Hippolyte* meget iøjnefaldende.

IV.

Et Par Bemærkninger om Snyltedyrr paa **Hippolyter.**

Slægten *Hippolyte* synes i en temmelig høj Grad at være hjemsogt af Snyltedyrr, idetmindste i Sammenligning med, hvad hidtil er bekjendtgjort om andre Kræbsdyrr i saa Henseende. Jeg har tidligere i Selskabets Skrifter*) omhandlet et saadant, *Bopyrus Hippolytes*, der ikke sjældent

*) VII Deel, p. 306 figd. Tab. IV fig. 22; og i de særskilte Aftryk, under Titel: "Grönlands Amfipoder o. s. v." Side 78 figd.

træffes paa *Hippolyte polaris*, og har sit Sæde under Rygskjoldet paa en af Siderne, ligesom Tilfældet er med den alt længe kjendte *Bopyrus Squillarum*. Endnu har jeg ingen Erfaring for, at dette Snyltedyrs forekommer paa nogen anden nordisk *Hippolyte*. En anden Art, *Bopyrus abdominalis*, der udmærker sig dels ved Hunnernes højst monstrøse Form, dels ved at være fasthæftet til Bagkroppens Bugflade, har jeg truffet hyppigt paa *Hippolyte Gaimardii*: i *Naturhistorisk Tidsskrift* har jeg meddeelt Beskrivelse og Afbildning af dette mærkelige Dyr*). Et Par Gange har jeg fundet *Bopyrus abdominalis* paa *Hippolyte turgida* og en eneste Gang paa *H. pusiola*, men i Regelen tilhører den dog *H. Gaimardii*. Paa *Hippolyte aculeata*, den største bekjendte Hippolyteart, der fortrinligviis maatte synes at kunne give Snyltedyrs Næring, har jeg længe for-gjæves søgt saadanne: indtil endeligen et Tilfælde ydede mig, hvad jeg allerede næsten havde opgivet Haabet om at finde. Idet jeg næmlig under Mikroskopet undersøgte Gjællernes Struktur, og skilte de enkelte Gjælleblade fra hverandre, blev jeg pludseligen et lille fremmed Legeme var, hvilket jeg strax erkjendte for et kaligusagtigt Snyltedyrs. Ved paa lignende Maade at undersøge Gjællerne hos flere Individuer af denne Hippolyte, erholdt jeg endnu nogle, skjönt ikke ret mange, Exemplarer af Snyltekræbsen. Da jeg, siden jeg sluttede min Afhandling over Snyltekræbsene i *Naturhistorisk Tidsskrift*, har været saa heldig at opdage et ikke ringe Antal nye Former, og har erholdt enkelte meddeelte af Andre, hvilke jeg tilsammen agter at afhandle i et eget Arbejde, anseer jeg det for hensigtsmæssigt, at indlemme nærværende Snyltekræbs i dette, og undlader derfor her videre at omtale den. — Hos et Individ af *H. gibba* fra Spitsbergen har jeg fundet Rygskjoldet paa begge Siderne over Føddernes Rod udvidet i en overordentligt høj Grad, eller dannende paa hver Side en stor, oval Svulst, saaledes som *H. polaris* viser paa den ene Side, naar

*) III, 102—112 og 289—298 Tab. I—II.

den herberger et meget stærkt udviklet Exemplar af *Bopyrus Hippolytes*. Men ved nærmere Undersøgelse af dette Individ fandt jeg ingen *Bopyrus* under Rygskjoldet; derimod skjulte dette en Mængde (henimod en Snees) næsten kugledannede, hvidgule Legemer af forskjellig Størrelse (fra $\frac{2}{3}$ '' til næsten $1\frac{1}{2}$ '' Gjennemsnit), hvilke laae frit ved Siden af hverandre uden nogen Forbindelse. Det kan næppe være nogen Tvivl underkastet, at disse Kugler ere Æg af et ubekjendt Snyltedy; de mindre af dem har jeg fundet opfyldte af en æggeblommeagtig, grynet Masse; i de største, som rimeligviis vare nærved Modenhed, har jeg iagttaget et temmelig langt (6 til 7''), tyndt, ormedannet Legeme*). Maaskee udvikler der sig altsaa af disse Æg et igleagtigt Dyr. Den nøjagtigere Oplysning heraf maa jeg imidlertid overlade tilkommende Undersøgere. — Endeligen har jeg under Bugen af *H. pusiola* opdaget et gaadefuldt Snyltedy (Tab. V fig. 110, a), som det er vanskeligt at anvise sin rette Plads; ja hvis Bygning synes saa simpel, saa blottet for alle Organer, at man maaskee let vilde kunne forledes til, ikke at betragte den som noget selvstændigt Dyr, men som et blot patologisk Fænomen, en Svulst eller Udvæxt hos Hippolyten**). Aabenbart er det, at den danner en ny Slægt, hvilken paa den ene Side synes at vise nogen Analogi med Lernæerne, paa den anden Side har ydre Affinitet til nogle Hirudineer og Indvoldsorme. Af denne Form kjender jeg flere Arter: een, hvidagtig af Farve og af betydelig Størrelse, fandtes hyppigt ved Spitsbergen paa Bagkroppen af *Pagurus pubescens*; en anden, mindre og af orangeröd Farve, har jeg truffet paa *Pagurus Bernhardus* i Rattegattet; begge disse ere langstrakte og trinde, eller have

*) Jeg har ikke kunnet udstrække dette Legeme ganske lige, og kan altsaa ikke bestemme Maalet nøjagtigt; men den ovenstaaende Angivelse vil ikke være langt fra Sandheden.

**) Jeg skulde maaskee ikke have povet, med Bestemthed at opføre denne Skabning som et eget Dyr, dersom jeg ikke, ved at aabne et Exemplar, havde seet Æg udvælde, hvilke, betragtede under Mikroskopet, viste fuldtudviklede Unger, bestaaende af Forkrop og Bagkrop eller Hale, den sidste forsynet med Svømmefodder eller Svømmehårster o. s. v.

Ormeform; den tredie, som forekommer paa *H. pusiola*, har derimod næsten Kugleform eller Ægform; den er hvid af Farve, og naaer omtrent 2'' Diameter. Blandt 25 Exemplarer af *H. pusiola* vare otte bebyrdede med dette Snyltedyrt under Bugen; nogle Exemplarer bare to, og hos et fandt jeg endog tre af disse Parasiter. Den nærmere Beskrivelse forbeholder jeg mig til en anden Lejlighed.

En fortsat Undersøgelse vil vistnok medføre Opdagelsen af flere Snyltedyrt hos de nordiske Hippolyter; maaskee turde man endog formode, at hver Art vil have sine særskilte Parasiter.

V.

Om Slægten *Hippolyte's* geografiske Forhold.

Det Resultat, som fremgaaer af mine Undersøgelser over denne Slægt, med Hensyn til dens geografiske Udbredelse, er: at den synes at maatte betragtes som væsentligt nordisk. *Milne-Edwards* anfører to og tyve Arter*) af den (*Hist. des Crustacés*, II, 371 sequ.): af disse angives fem eller henimod $\frac{1}{4}$ (nøjagtigere $\frac{2}{3}$) som tilhørende det høje Norden, nemlig *H. aculeata* Fabr., *H. Sowerbei* Leach, *H. polaris* Sab., *H. borealis* Owen og *H. Gaimardii* Mln.-Edw.; af de øvrige 17 Arter ere otte fundne paa de engelske Kyster og paa Frankrigs Vestkyst (*H. varians*, *Prideauxiana*, *Moorii*, *viridis***), *crassicornis*, *Cranchii*, *Desmarestii****) og *serrata*.

*) Muligt er det dog, som jeg allerede har antydnet, at een eller flere af disse maa falde bort. *Desmarest* kjendte, 1825, kun fem (maaskee endog kun tre) Arter; et af de utallige Exempler paa Videnskabens raske Udvikling.

***) Denne Art findes ogsaa i Middelhavet.

****) Denne Art er, hvad der forekommer mig meget overraskende, en Ferskvandsart; den er funden i Floderne i Maine og Loire Departement. Mon den ikke, ved nærmere Undersøgelse, skulde vise sig generisk forskjellig fra Slægten Hippolyte?

Resten tilhører Middelhavet (een Art), Atlanterhavet nær Azorerne (to Arter), det indiske Hav (een Art) og det stille Hav (fem Arter). Ifølge denne Optælling tilhører ikke Halvdelen af Arterne de varmere Have. Ved nærværende Arbejde forøges Slægten med ni nye Arter (den tæller altsaa 31 Arter); Antallet af de nordiske Arter voxer til fjorten, og bliver altsaa ikke meget ringere end Halvdelen af de bekjendte Arter. Vil man betragte de paa den engelske og den vestlige franske Kyst forekommende Arter som nordlige, og føje dem til de ovenangivne fjorten, saa bliver Antallet af de i Atlanterhavets nordlige Deel forekommende Arter omtrent $2\frac{1}{2}$ Gange saa stort som Antallet af de i alle andre Have hidtil fundne Arter.

Vilde man herimod indvende, at det angivne Forhold maaskee er mere tilsyneladende end virkeligt, idet de nordiske Have rimeligviis i denne Retning ere nøjagtigere undersøgte end de tropiske; saa kan jeg besvare denne Indvending med direkte Erfaringer. I en lille Havn paa Spitsbergen (Belsund) har jeg i Löbet af elleve Dage fundet sex Hippolytearter; ved *Kristiansund* paa Norges Vestkyst, eller rigtigere i selve Byen*), har jeg i endnu kortere Tid fundet syv eller otte Arter. Derimod har jeg ikke været istand til at opdage en eneste Art hverken paa Öst- eller Vestkysten af Sydamerika under et tildeels meget længere

---

Den Beskrivelse, som leveres af den i *Annales d. sciences naturelles* (1ere Serie, Tom. XXV pag. 460-61), og hvoraf *Milne-Edwards's* atter er et Uddrag (han synes, besönderligt nok, ikke selv at have undersøgt denne franske Art), er saa kort, at Intet med Sikkerhed kan sluttes af den. Derimod kan siges om Afbildningen (I. c. Tab. 10, b), hvilken iövrigt slet ingen Analyse giver, at den maa antages at være meget unøjagtig; eller, hvis den skulde være nøjagtig, da bestyrker den min Formodning, at dette Dyr er generisk forskjælligt fra Slægten *Hippolyte*. De indre Föleres to Svöber afbildes lige tykke og af eens Bygning, hvilket jeg endnu ikke har fundet hos nogen Hippolyteart. Endvidere fremstilles det andet Fodpar kun lidt længere end første, uden leddet Haandrod, og, hvad jeg især vilde ansee for afgjørende, hvis det virkelig fandt Sted i Naturen, af tykkere og stærkere Bygning end første Par.

*) I Kanalerne, som adskille de smaa Öer, paa hvilke Byen er anlagt.

Ophold paa hvert Sted, og skjönt jeg havde Opmarksomheden rettet paa denne Gjenstand. Nærstaaende Former, *Palæmon* og *Rhynchocinetes* til Exempel, savnedes derimod ikke*).

Uden at lægge nogen sønderlig Vægt derpaa med Hensyn til Afgjørelsen af det her omhandlede Spørgsmaal, vil jeg dog ikke undlade at bemærke, at Individernes Antal, idetmindste af en Deel Arter, synes meget betydeligt i Norden**), og at Slægten ligeledes, hvad Størrelsen betræffer, kulminerer der. *H. aculeata* overgaaer alle andre bekjendte Arter langt i Størrelse.

Endnu vil jeg tilføje, at af de fjorten nedenfor beskrevne Arter ere elleve mig bekjendte som forekommende ved Grönland, sex ved Spitsbergen, ni ved den norske Kyst og kun to i Kattegattet. Af den Omstændighed, at Antallet af de grönlandske Arter her saa langt overstiger

*) I den zoologiske Afdeling af *Beecheys* Rejse, som jeg först for nyligt har haft Lejlighed til at see, beskrives (ved *Owen*) fem Hippolytearter som nye (*H. armata*, Side 88 Tab. 27 fig. 2; *H. cornuta*, S. 89 Tab. 28 fig. 2; *H. palpator*, S. 89 Tab. 28 fig. 3; *H. Layi*, S. 90 Tab. 37 fig. 3, og *H. affinis*, S. 90 Tab. 27 fig. 4). De to förste af disse ere fra Kamtschatka, de övrige tre fra det nordligere Kalifornien (omtrent 36 eller 37° n. Br.). Denne Tilvæxt i Antallet synes at indskrænke de nordiske Hippolyters Overvægt noget; saameget mere, som de to förste (kamtschatka'iske) Arter efter min Mening blot ere Han og Hun af een Art (*H. armata* Hannen, *H. cornuta* Hunnen); og denne Art holder jeg for den allerede saa længe bekjendte *H. aculeata*; idetmindste kan jeg ikke finde nogen tilstrækkelig Grund til at adskille dem (see nedenfor Beskrivelsen af *H. aculeata*). Om de tre övrige Arter, *H. palpator*, *H. Layi* og *H. affinis*, ere nye, kan jeg efter de meget korte Beskrivelser og de temmelig utydelige Afbildninger (uden Analyser af den förste — af de sidste to gives ingen heel Figur, men blot Pandehorn med de inderste Fölere, og disse aldeles utydelige og unaturlige) — slet ingen sikker Mening have. Pandehornet af *H. affinis* ligner meget det af den nedenfor beskrevne *H. turqida*.

**) Et Beviis herfor troer jeg blandt Andet at kunne hente derfra, at det temmelig store Antal Individuer af *H. Sowerbei* og *H. Gaimardii*, som erholdtes ved Spitsbergen, fangedes tilfældigt; det vil sige, med et Redskab, som slet ikke var bestemt til denne Fangst, og kun meget lidt skikket dertil; nemlig en almindelig Österskrabe, hvis Masker ere meget for store til i Regelen at tilbageholde saa smaa Dyr. Heller ikke har jeg paa den norske Kyst brugt nogen anden Fangemaade for at erholde disse Dyr.

Antallet af de spitsbergenske, maa man vogte sig for at uddrage nogen Slutning. Det maa næmlig erindres, at medens Undersøgelsen af Spitsbergen med Hensyn til Tid var indskrænket til nogle faa Dage, med Hensyn til Rum omtrent til $\frac{1}{2}$ geografisk $\square$ Miil, er der i en Række af Aar nedsendt Kræbsdyr fra Grönlands forskjellige Kolonier af Mænd, som ere bosiddende der. — Jeg vover heller ikke, fordi jeg kun har truffet to Arter i Kattegattet, og disse i meget ringe Antal, at slutte til en saa hurtig og stærk Aftagen mod Syd, som den derved antydede; uagtet jeg dog allerede paa den sydligere norske Kyst troer at have bemærket en meget kjendelig Formindskelse i disse Dyr's Forekommen. De lokale Forhold have maaskee en ikke ringe Indflydelse, hvad vore Ryster angaaer, hvis flade, sandede Strand muligen kunde være disse Dyr mindre gunstig end tangbevoxede Klippebugter. Og som en Følge heraf var det ikke utroligt, at de svenske Kattegatskyster kunde fremvise en større Rigdom af disse Dyr, baade med Hensyn til Arter og Individier.

VI.

Om Arternes Henføring til Grupper.

Hensigtsmæssigheden af at henføre Arterne af en talrig Slægt til flere naturlige Smaa-Afdelinger eller Grupper, for saaledes lettere at kunne overse dem, betvivles næppe af Nogen. Skjönt, som ovenfor bemærket, kun faa Arter af Slægten *Hippolyte* vare *Desmarest* bekjendte, deelte han allerede disse i to Afdelinger*); vistnok efter lidet væsentlige, tildeels endog slet ikke i Naturen forekommende Forhold**): men han synes heller ikke

*) Da jeg ikke har seet *Leach's* Værk: *Malacostraca podophthalma & cæt.*, veed jeg ikke, hvorvidt D. har L. til Forgjænger heri.

***) Den første karakteriserer han saaledes: de yderste Kjæbefødders sidste Led skraat afskaaret i Euden; de mellemste Føleres Rod forsynet med en Torn; det mellemste

selv at have seet en eneste af Slægtens Arter. *Milne-Edwards* benytter Mangelen eller Tilstedeværelsen af Rygskjoldets Kjø, og i sidste Tilfælde Kjølets forskjellige Udstrækning, til at dele Hippolyterne i tre Grupper. Da jeg i Slægtskarakteren (S. 216 Anm.) har fremsat mine Indvendinger mod denne Inddelingsgrund, lader jeg den her uberørt, og gaaer over til at omtale de Grupperingsmaader, som forekomme mig hensigtsmæssigere. Maaskee kan næppe nogen naturligere og sikkrere Inddeling tænkes, end den, der beroer paa Tilstedeværelse eller Mangel af Palpe paa de yderste Kjøbefødder, og paa Fremtræden eller Forsvinden af en Svøbe paa nogle af Fodparrene. Efter disse Forhold opstiller jeg de nordiske Arter saaledes:

A. Hippolyter med Palpe men uden Svøbe paa de yderste Kjøbefødder.

a. Uden Svøbe paa noget af Fodparrene.

1. *H. smaragdina*.

B. Hippolyter med Palpe og Svøbe paa det yderste Par Kjøbefødder.

b. Svøbe paa det første Fodpar.

2. *H. Fabricii*.

c. Svøbe paa de to første Fodpar.

3. *H. Gaimardii*.

4. *H. gibba*.

5. *H. mutila*.

d. Svøbe paa de tre første Fodpar.

6. *H. Sowerbei*.

7. *H. macilenta*.

8. *H. turgida*.

9. *H. Phippsii*.

10. *H. pusiola*.

Halevedhæng væbnet med to Par Torne paa Siderandene. — Den anden har en Dusk Haar i Enden af de yderste Kjøbefødder, Roden af de mellemste Følere forsynet med en torneformig Plade (lame spiniforme) og det mellemste Halevedhæng væbnet med fire Par Torne langs Siderne.

C. Hippolyter med Svöbe men uden Palpe paa de yderste Kjæbefödder.

e. Svöbe paa de to förste Fodpar.

11. *H. polaris.*

12. *H. borealis.*

f. Svöbe paa de tre förste Fodpar.

13. *H. aculeata.*

14. *H. microceros.*

Uagtet jeg anseer denne Opstilling af Arterne for den naturlige, og følger den i Arternes Beskrivelse; og uagtet jeg endvidere er af den Formening, at man, dersom Arternes Mængde i Tiden skulde gjøre en Sönderlemmelse af Slægten Hippolyte i flere Underslægter nödvendig, derved maatte föolge de i denne Opstilling givne Antydninger: saa nödes jeg dog paa den anden Side til at udpege en Ufuldkommenhed ved Inddelingen, forsaavidt den er hentet fra Svöbernes Antal. Svöberne ere næmlich smaa, og derfor hos Slægtens mindre Arter temmelig vanskelige at bemærke. Öftere har jeg ikke med Sikkerhed kunnet angive dem, för efter Sönderlemmelse af flere Exemplarer. Naar man altsaa af en lille Art kun besidder *et* Individ, og dette maa skaanes: er man maaskee ikke istand til at bestemme, hvor det skal henföres. Jeg foreslaaer derfor, ved Siden af den ovenstaaende Inddelingsmaade at bruge en anden, hentet fra Antallet af Torneparrene paa Rygskjoldets forreste Rand (see ovenfor S. 216), hvilken vistnok er aldeles kunstig, men simpel, letopfattelig og i de allerfleste Tilfælde sikker.

A. Arter med et Par Torne paa Rygskjoldets forreste Rand.

1. *H. mutila.*

B. Arter med to Par Torne paa Rygskjoldets forreste Rand.

a. ingen af Tornene over Öjet.

2. *H. Gaimardii.*

3. *H. gibba.*

4. *H. Fabricii.*

5. *H. pusiola.*6. *H. macilenta.*

b. Et Par af Tornene over Øjet.

7. *H. borealis.*

C. Arter med tre Par Torne paa Rygskjoldets forreste Rand.

8. *G. microceros.*9. *H. aculeata.*10. *H. polaris.*11. *H. smaragdina.*

D. Arter med fire Par Torne paa Rygskjoldets forreste Rand.

21. *H. Phippsii.*13. *H. turgida.*14. *H. Sowerbei.*

VII.

Artsbeskrivelser.

A. *Pedes maxillares externi palpo, non vero flagello, instructi.*a. *Pedes flagello destituti.*1. *Hippolyte smaragdina* Kr.

(Tab. I fig. 1—11).

Farven er dejligt smaragdgrön, med et Par lasurblaa Punkter bag Rygskjoldets forreste Rand, eller en lasurblaa Stribe langs Midten af Rygskjoldet.

Formen af denne Art er langstrakt, let og siirlig.

Rygskjoldet glat, uden nogen Konvexitet i Retningen forfra bagtil, og uden Kjöl paa Middellinien, selv hos Hunnerne.

Pandehornet (Tab. I fig. 1) udgaaer vandret i Flugt med Ryglinien*), er gjerne længer end Rygskjoldet, eller dog ligesaa langt, tem-

*) Kun hos enkelte Individer böjer Hornet sig höjst ubetydeligt opad.

melig tykt ved Roden, men smalt eller af ringe Dybde; i Enden tilspidset; egentligen besidder det ikke den sædvanlige knivsbladdannede Udvidelse; eller, i alt Fald, i saa ringe en Grad, at den ikke kan iagttages uden Öjets Bortfjernelse. Paa Rygskjoldets Middellinie har jeg aldrig fundet Tænder; derimod er een, temmelig stor og tydelig, almindeligt noget opadrettet, Tand anbragt paa Pandehornets Rod mellem Öjnene, en anden heelt ude mod Spidsen af Hornet; denne sidste plejer at være rettet lige frem, og er meget mindre end første, undertiden endog saa lille, at den selv med en stærk Lupe kun vanskeligen opdages; derimod har jeg endnu aldrig fundet den at mangle aldeles. Paa den nederste Rand har Pandehornet i Regelen to Tænder, sjældnere tre, meget sjældent fire*). Hvad Pandehornets relative Længde angaaer, da er det omtrent tre Gange saa langt som Öjenstilkene, og naaer omtrent til Enden af de indre Föleres indre Svöbe, samt næsten til Enden af de ydre Föleres bladdannede Vedhæng (naar disses Endebörster medregnes). Rygskjoldet har paa hver Side af Pandehornets Rod over Öjet en stor, frem og noget opadrettet Torn (fig. 2); tæt under Öjet, dog nedenfor den sædvanlige Hudlap (d) eller Öjehulens yderste Vinkel, findes en anden, noget mindre Torn; omtrent midt imellem denne og Rygskjoldets forreste Hjørnevinkel findes en tredie, temmelig stærk Torn, hvilken dog ikke udgaaer fra Rygskjoldets forreste Rand, men noget bag denne fra selve Rygskjoldet. Derimod fremtræder hos denne Art ingen Torn ved Siderandenes Forening med forreste Rand.

Öjenstilkene ere temmelig tynde og tillige cylindriske.

De indre Fölere ere temmelig korte, og indeholdes lidt mere end fire Gange ($4\frac{1}{3}$) i Totallængden; Spidsen af deres længste (indre)

---

*) Hos de 17 Individuer, som jeg har haft Lejlighed til at undersøge, var Forholdet af Pandehornets Tænder følgende: paa den överste Rand viste Tandantallet sig uforandret det samme; paa den nederste Rand havde elleve Individuer to Tænder, fem Individuer tre Tænder og et Individ fire.

Svöbe naer kun lidt ud over de ydre Föleres bladdannede Vedhæng. Skaftet er omtrent af lige Længde med den ydre Svöbe, men meget kortere end den indre; dets første Led er noget længer end de to følgende tilsammentagne, og overgaaes ikke i Længde af dets pigdannede Vedhæng; andet Led er lidt længer end tredie, og udsender (hvad der synes ejendommeligt for denne Art) et Antal (omtrent en halv Snees) lange Fjerbörster fra den indre Rand, hvilke naae til Enden af den indre Svöbes tredie Led. I den indre Svöbe, der er omtrent en halv Gang saa lang som den ydre, har jeg talt 27 Led. I den ydre Svöbes Roddeel, der omtrent er fire Gange saa lang som Endesnærten, har jeg talt ti Led, i Endesnærten fire eller fem.

De ydre Föleres Skaft er kort, hvilket især gjælder om sidste Led i Forhold til samme Deel hos andre Arter; Svöben udgjör henimod $\frac{5}{8}$ af Totallængden. Vedhængen er middelmadigt langt (det indeholdes omtrent $5\frac{1}{2}$ Gang i Totallængden, og naaer langt frem foran de ydre Kjøbefödder), smalt, liniedannet, den indre Rand saa godt som aldeles ikke udböjet; dets Brede indeholdes mere end tre Gange i Længden; i Enden er det skraat afskaaret i en mere end almindelig Grad, og dets Spidse naaer langt frem foran den ydre Rands Endetorn.

Munddelene vise hos denne Art flere Afvigelser. *Kindbakkerne* (fig. 3) mangle *Palpe*; jeg har undersøgt flere Exemplarer for at komme til Overbeviisning herom, og har ikke kunnet opdage mindste Rudiment af dette Organ, som ellers ikke er vanskeligt at fremstille. *Kindbakkernes* Endetorn (fig. 3, a og a*) vise fem smaa Tænder.

Hos *andet Par Kjøber* har *Palpen* en noget afvigende Form, idet den næmliq overalt er omtrent lige bred, og saaledes mangler den sædvanlige smallere Endedeel (fig. 4).

Hos *første Par Kjøbefödder* har jeg troet at finde *Palpens* indre Green treleddet; dog ere *Leddene* saa utydelige, at jeg ikke er fuldkomment forsikkret om Virkeligheden af dette Forhold (fig. 3, c).

Hos *andet Par Kjøbefödder* (fig. 6) synes Gjælleblade at savnes. Kjøbedelens femte Led indtager en større Deel af fjerde Leds Rand end sædvanligt, og nærmer sig noget til Triangelformen.

De yderste Kjøbefödder (fig. 7) ere ganske ualmindeligt korte, da de indeholdes mere end sex Gange i Totallængden, og kun naae til Enden af de ydre Föleres Skaft*). Andet Led udgjör næsten Halvdelen af Længden, og er mere end dobbelt saa langt som tredie, hvilket langs den indre Rand er forsynet med en stor Mængde Börster, der danne fire Tværrækker. Fjerde Led, der ogsaa har mange Börster stillede i Tværrækker, er i Enden og paa en Strækning af den indre Rand væbnet med ni stærke Torne, der danne *een* fortløbende krum Række. Den Deel af Palpen (a), som er besat med Fjerbörster og ved Afsatser ligesom deelt i Smaaled, er her forholdsvis meget stor. Svöbe mangler.

Gjællerne udmærke sig derved, at det første Par er af usædvanlig Længde og af forholdsmæssig ringe Brede. De fire følgende Par ere alle tilspidsede foroven, den bageste Green kortere end den forreste. Femte Par er furet lige fra Spidsen, og Sidedelene altsaa lige lange.

Förste Par Födder (fig. 8) have omtrent samme Længde som de ydre Kjøbetödder. Armene (c: de fire første Led) udgjöre Halvdelen af Længden eller lidt mere; Haanden er noget længer, dog ingeniunde dobbelt saa lang som Haandroden. *Svöbe* findes ikke Spor til.

Andet Par Födder (fig. 9) ere usædvanligt korte, og naae langt fra ikke Enden af de ydre Föleres bladdannede Vedhæng; de indeholdes mere end fire Gange i Totallængden. Tredie Led har omtrent fjerde Leds halve Længde. Haandrodens (fig. 9 a) Smaaled vise her et ganske andet Forhold end hos alle andre nordiske Hippolyte-Arter: jeg har næmlig kun fundet tre istedetfor syv; naar Haandroden tænkes deelt i elleve ligestore

---

*) De ere kortere end de ydre Föleres bladdannede Vedhæng, hvorpaa maaskee intet andet Exempel findes i denne Slægt.

Dele, indeholder det første Led sex af disse Dele, det andet to og det tredie tre*). Haanden har omtrent Haandrodens halve Længde.

Tredie Par Födder er meget længer end andet, men naaer dog ikke Enden af de ydre Föleres bladdannede Vedhæng; det indeholdes omtrent tre Gange i Totallængden. Dets fjerde Led er det længste, skjönt ikke meget længer end sjette; dette sidste er omtrent dobbelt saa langt som femte og tre Gange saa langt som syvende.

Fjerde Par Födder lidt kortere end tredie; dets fjerde og sjette Led lige lange.

Femte Par Födder giver ikke Anledning til nogen Bemærkning.

Bagkroppens første Ring er meget kort (den har kun omtrent $\frac{1}{3}$ af anden Rings Længde); *anden Rings Sideudvidelser* vise en meget betydelig Störrelse; *tredie Ring* som sædvanligt den længste, dens Rygflade glat, afrundet; *fjerde Bugring* har de nederste Siderande afrundede, uden noget Spor til Torn, og hos *femte Bugring* er Siderandens sædvanlige Torn saa lille og tynd, at den snarere synes at kunne fortjene Navn af Börste. Den langstrakte, smalle, temmelig cylindriske *sjette Ring* viser ogsaa noget Ejendommeligt med Hensyn til sine Endetorne, idet de ere korte, brede ved Roden og temmelig stumpe.

Det mellemste Haleappendix har i Regelen kun to Par Sidetorne**), hvilke ere temmelig smaa og svage. Af de sex Endetorne (fig. 10) er det mellemste Par det længste, dog ikke meget længer end det næste, og kortere end Bredden af Halevedhænget i Enden; det yderste Par meget kortere end de andre (ikke halvt saa langt som disse); de to mellemste Torne ere fjerdannede.

Af *Svømmefödderne* viser første Par den Særegenhed, at den ydre Endeplade omtrent er dobbelt saa lang som den indre, hvilken har

*) Som ovenfor bemærket (S. 230), kan dette Forhold imidlertid ikke ansees som stadigt og uforanderligt.

**) Hos ti undersøgte Exemplarer fandtes uforandret det samme Forhold.

en langstrakt-oval, temmelig smal, i Enden stumpet afrundet Form (fig. 11). De övriga Pars Endeplader ere lange (den ydre lidt længer end den indre), smalle, tilspidsede; den indres Vedhæng hos andet Par noget kølledannet, hos de følgende temmelig linedannet.

Det i Formen mest Betegnende hos *H. smaragdina* er sammenfattet i de følgende Linier.

Nulla scuti dorsalis carina nec dentes. Rostrum frontale horizontale, angustatum, acutum, non cultellatum (vel obsoletissime cultellatum), duobus marginis superioris dentibus (altero ad basin, altero ad apicem rostri), duobusque tribusve marginis inferioris. Longitudine rostrum oculos ter superat, apicemque appendicis foliiformis antennarum exteriorum fere assequitur. — Margo scuti dorsalis anterior tria gerit aculeorum paria: primum supra oculos, secundum infra oculos; tertium æquo distans intervallo a secundo pari et a margine scuti dorsalis laterali, parumque post marginem scuti anteriorem positum. Pedes maxillares externi insolite sunt brevitatis, minimeque apicem appendicis antennarum exteriorum foliiformis assequuntur (ad apicem pedunculi harum antennarum modo perveniunt). Secundum pedum par tribus modo carpi articulis gaudet. Duo aculeorum appendicis caudalis mediæ lateraliū paria.

Denne Art, hvormed jeg her begynder Beskrivelsen af de nordiske Hippolyte-Arter, er den eneste af de som nye fremførte, med Hensyn til hvilken jeg har næret Tvivl, om den ikke allerede tidligere er benævnet (ikke just beskrevet)*). Thi det Lidet, *Milne-Edwards* anfører om *H. varians Leach*, passer temmelig nøje paa nærværende Dyr. Det er altsaa snarere paa Grund af det, bemeldte Forfatter har ladet uberørt, end ifølge det, han har omtalt**), at jeg ikke har vovet at henføre det

*) For den nordiske Fauna er den imidlertid i ethvert Tilfælde ny.

**) Imidlertid kunne dog nogle af hans faa Angivelser lede til at formode Forskjællighed. "Pande-hornet rækkende ud over de indre Föleres Skaft" hedder det; men Pande-hornet naaer langt ud over Skaftet, omtrent til Enden af den ydre Svöbe. "De yderste Kjæbefödders sidste Led kort"; det er kort, fordi disse Munddele ere usæd-

under *H. varians*. Han omtaler den ene Torn over Øjet paa Rygskjoldets forreste Rand, men forbigaaer de to under Øjet. Mangelen af Kindbakernes Palpe (et særdeles mærkeligt Forhold) omtales ligesaa lidt som Tilstedeværelsen af Palpe paa de ydre Kjæbefødder. Farven, der er meget paafaldende, lades uberørt o. s. v. Dernæst kunde den omtrent ligesaa godt henføres til *H. viridis* (med hvilken den saavel stemmer i andre Forhold som i Farven) som til *H. varians*; maaskee ogsaa til *H. Prideauxiana* eller *Moorii*. Jeg har ovenfor berørt, at disse fire Arter, der staae hverandre overmaade nær, ingenlunde kunne ansees for tilstrækkeligt karakteriserede, og efter al Rimelighed maa reduceres til et ringere Antal. Indtil Videnskaben erholder nøjagtigere Undersøgelser og udførligere Beskrivelser af dem, har jeg antaget det for rigtigere, at opstille nærværende som egen Art, end paa Lykke og Fromme at forene den med den ene eller den anden af disse problematiske Arter. Skulde jeg have fejlet i at betragte den som ny Art, haaber jeg dog, at den ovenstaaende Beskrivelse med de tilhørende Afbildninger indeholder tilstrækkelige Data, for at Fejlen snart vil kunne opdages og rettes.

Nærværende Art har jeg truffet paa Norges Vestkyst ved Kristiansund i de første Dage af April; dog kun faa Individer, hvilket maaskee snarere beroer paa Dyrets ringe Størrelse end paa dets Sjældenhed. Ogsaa i det nordligste Kattegat har jeg fundet den, skjönt kun enkeltviis.

B. *Pedes maxillares externi palpo et flagello instructi.*

b. *Pedes primi paris flagello ornati.*

2. *Hippolyte Fabricii* Kr.

(Tab. 1 fig. 12—20).

Formen af denne Art staaer nær Formen af *H. Gaimardii*; dog giver Pandehornets ejendommelige Beskaffenhed den et noget særegt Udseende.

vanligt korte, men har omtrent det sædvanlige Forhold til de foregaaende Led. "Det andet Fodpars Haandrod deelt i tre eller fire temmelig utydelige Led"; jeg har altid fundet tre tydelige Led; o. s. v.

Rygskjoldet med *Pandehorn* indeholdes omtrent $2\frac{1}{3}$ Gange i Total-længden. I de fleste *Henseender* stemmer det fuldkomment med samme *Deel* hos *H. Gaimardii* (den i Norden almindeligst udbredte Art), men er dog i Almindelighed mere hvalvet, hvorved *Panden* gjerne bliver noget nedstigende, undertiden endog i en temmelig betydelig Grad.

Pandehornet (fig. 12), der er lidt længere end *Rygskjoldet*, udgaaer vel stundom vandret, men hæver sig langt oftere temmelig stærkt i *Vejret*, og antager i forskjellig Grad *Sabelform*. Det er især dets *Tandforhold*, som udmærker det, og i nogen *Henseende* nærmer det til *H. borealis*; paa *Rygskjoldet* har jeg altid fundet tre *Tænder* (der hos nogle *Individer* fremtræde uden egentlig *Antydning* af *Kjöl*); paa den allerbageste *Deel* af *Pandehornets* överste *Rand* (paa dets *Rod*, eller — naar det sammenlignes med en *Ruiv* — paa dennes *Skaft*) bemærkes een *Tand* (sjældent to eller ingen); denne *Tand* er imidlertid ofte anbragt saa langt tilbage, at man næsten ligesaa godt kunde regne den til *Rygskjoldet* som til *Pandehornet*. Paa *Pandehornets* *Blad*, der er langt — det udgjör mere end $\frac{2}{3}$ af *Pandehornets* *Længde* — findes paa den överste *Rand* ingen *Tænder*; det ender sig meget spidst, og har paa den nederste-forreste *Rand* to særdeles smaa *Tænder* (sjældent een eller tre)*). Med *Hensyn* til *Pandehornets* *Form* kan endnu bemærkes, at dets överste *Rand* er meget mindre skarp og ophöjet end hos de *Individer*, der bære *Tænder* paa den, og at *Skaftet* ikke er treægget, men nærmer sig til det *Cylindriske* ligesom hos *H. borealis*. *Hvad Pandehornets relative Længde angaaer*,

*) Jeg har haft Lejlighed til at undersøge een og tyve *Individer*, der alle stemmede i, ingen *Tænder* at have paa *Pandehornets* *Blad*, men tre paa *Rygskjoldet*; atten af dem havde een *Tand* paa *Pandehornets* *Rod*; af de tre övrige havde det ene to, de to andre slet ingen; paa den nederste *Rand* havde tretten *Individer* to *Tænder*, fire *Individer* kun een *Tand* og fire *Individer* tre *Tænder*; det normale *Forhold* kan altsaa betegnes: $\frac{4}{2}$ eller $\frac{1+3}{2}$, og *Grændsen* for *Afvæxlingen* indtil videre ansættes $\frac{3-5}{1-3}$. Hos syv *Individer* kunde ingen *Kjöl* siges at fremtræde paa *Rygskjoldet*.

da stemmer den ganske med Forholdet hos *H. Gaimardii* (det naaer til Enden af de indre Föleres ydre Svöbe og de ydre Föleres bladdannede Vedhæng). Ligeledes er Forholdet af Tornene paa Rygskjoldets forreste Rand det samme, nemlig to Par, et under Öjet og et ved Siderandenes Forening med forreste Rand (fig. 15).

Öjnene ere temmelig tykke (omvendt koniske), hvorfor ogsaa de indre Föleres Roddeel er dybt udhulet for at optage dem; de indeholdes omtrent tre Gange i Pandehornets Længde.

De inderste Fölere ere omtrent som hos *H. Gaimardii*, dog synes den indre Svöbe forholdsviis at være kortere, den ydre længer; den ydre Svöbes kortere Endesnært indeholdes fem Gange i Roddelen. I den indre Svöbe har jeg talt omtrent tredive (nøjagtigt 31) Led, i den ydres Roddeel nitten, i Endesnærten sex Led. Et Forhold finder Sted her, som jeg ikke hos nogen anden Hippolyte-Art har bemærket: Endesnærten af den ydre Svöbe er saa tæt omhyllet af lange Haar, at Leddene kun med Vanskelighed kunde erkjendes. Hos Hannerne findes et noget forandret Forhold (see Tabellen over Udmaalingerne), hvilket dog fornæmmeligen betræffer Længden og Leddenes Antal hos den indre Svöbe; denne er nemlig dobbelt saa lang som Skaftet, og har omtrent 50 Led. Den ydre Svöbes Endesnært var hos Hannen ikke omgivet af Haar.

De ydre Fölere afvige ikke, eller kun höjst ubetydeligt, fra samme Dele hos *H. Gaimardii*.

Kindbakkernes Endetorn (fig. 14, a) har kun tre Tænder. *Palpen* (fig. 14, b), der ikke er længer end Endetornen, udmærker sig derved, at dens Grundled er usædvanligt kort, ikke halvt saa langt som Endeledet; dette er noget tykkere ved Roden end i Enden, langs den ydre Side forsynet med sex til otte Haar og i Enden med et Dusin Börster.

De to Par Kjæber ere af sædvanlig Form.

Hos *förste Par Kjæbefödder* er *Palpens* ydre Green meget lang, mere end dobbelt saa lang som Kjæbedelen; den indre Green udmærker

sig ved plump Form og er treleddet; det tredie eller sidste Led er meget mindre og tillige tyndere end foregaaende, og er krummet lidt ind (fig. 15, a).

Andet Par Kjæbefødders Svøbe er forsynet med et forgrenet Apparat, til hvilket sex til syv Gjælleblade ere fæstede (fig. 16).

De yderste Kjæbefødder naae langt fra ikke til Enden af de ydre Føleres bladdannede Vedhæng. Det undersøgte Exemplar havde sex Torne i Enden af sidste Led. Palpen og Svøben ere af sædvanlig Beskaffenhed.

Første Par Fødder er som hos *H. Gaimardii*, dog synes Haand- roden forholdsviis at være noget længere.

Andet Par Fødder indeholdes $2\frac{2}{3}$ Gange i Dyrets Totallængde, og naaer til Enden af de ydre Føleres bladdannede Vedhæng, men ikke ud over disse. Tredie Led er ligesaa langt som fjerde.

Tredie Par Fødder kun ubetydeligt længere end andet, hvilket især synes at beroe paa sidste Leds Korthed.

Fjerde Par Fødder har femte Led lidt længere end tredie, og er ubetydeligt kortere end foregaaende Fodpar.

Femte Fodpar er af Længde som fjerde; tredie Led overgaaes endnu meer her i Længde af femte Led.

Første Gjællepar af sædvanlig Form; *andet Par* viser allerede Spor til Tilspidsning foroven. *De følgende Gjællepar* (fig. 17) ere alle tilspidsede, skjönt tredie og fjerde Par (a & b) i meget ringere Grad end femte (c); dette sidste er kløftet i Spidsen, og begge dets Halvdele lige lange; hos de to foregaaende Par er den forreste Halvdeel længere end den bageste.

Bagkroppens fjerde og femte Ring ere forholdsviis lidt længere end hos *H. Gaimardii*; det mellemste Halevedhæng har i Regelen fire Par Torne*).

*) Blandt tyve undersøgte Individuer havde ni fire Par Torne, fire fem Par Torne, sex fire Torne paa den ene Side og fem paa den anden, og et endeligen fire paa den ene Side og kun tre paa den anden.

Af de tre Par Torne, der udgaae fra den bageste, i en Vinkel ud-bøjede Rand, er det mellemste omtrent af samme Længde som det yderste, fjerddannet eller tæt besat med korte Sidehaar. Det andet Par er kun ganske lidt kortere end Bredden af mellemste Halevedhæng i Enden og omtrent en halv Gang længer end de andre to Par.

Det første Par Svømmefødders (fig. 19) ydre Endeplade er hos Hunnerne omtrent $\frac{1}{4}$ længer end den indre. Hos Hannerne (fig. 20) er derimod den ydre Endeplade paa dette Par Svømmefødder henimod dobbelt saa lang som den indre (hos det udmaalte Exemplar forholdt de sig som 17 til 10); den første er endvidere besat med temmelig lange Fjerbørster, der ere mærkelige, ikke blot ved Tætheden af Sidebørsterne, men tillige derved, at Hovedbørsten er tydeligt leddet (fig. 20, x). Den indre, temmelig stærkt tilspidsede Endeplade er mod Spidsen paa den indre Side (fig. 20, y) forsynet med et ringe Antal smaa Redskaber, der synes at være ganske af samme Beskaffenhed, som Krøllerne eller Hagerne, der findes paa den indre Endeplades Vedhæng hos de andre Fodpar. De følgende Svømmefødder stærkt tilspidsede, smalle, den indre Endeplade kortere end den ydre. Vedhængen langstrakt og smalt (ikke kølledannet); den krog-bærende Deel paa de to første Par temmelig stor, næsten indtagende den halve Længde af den indre Side.

Det mest Karakteristiske hos denne Art kan udtrykkes saaledes:

Rostrum frontale sat magnum (ad apicem appendicis foliiformis antennarum exteriorum et ad apicem flagelli externi antennarum interiorum extenditur, scutumque dorsale longitudine parum superat), vulgo acinaciforme, dentibus marginis inferioris duobus (raro 1—5), marginis superioris quatuor (5—5), quorum tres semper in carina scuti dorsalis positi sunt, unus ad basin rostri frontalis, nullus vero in ipsa acinacis lamina. — Margo scuti dorsalis anterior duobus aculeorum instructa paribus, altero infra oculos, altero minutissimo (interdum fere evanescente) ad conjunctionem marginis anterioris cum marginibus lateralibus. Appendix anten-

narum exteriorum foliiformis apicem pedum maxillarium externorum longitudine superat. Quatuor vulgo aculeorum appendicis caudalis intermediæ lateralium paria.

Jeg har erholdt denne Art fra det sydlige Grønland ved Kaptajn *Holböll's* og Candidat *H. Möller's* Godhed.

c. *Pedes primi et secundi paris flagello armati.*

3. *Hippolyte Gaimardii* Miln-Edw.

(Tab. 4 fig. 21—29).

Synonymi.

Hippolyte Gaimardii Milne-Edw. Hist. d. Crustacés II, 378.

Farven lyst graabrun med mangfoldige rødbrune *Pletter* og et eller flere hvidgule, mere eller mindre tydelige, *Tværbaand* paa *Bagkroppens Rygflade*.

Formen af denne Art er temmelig langstrakt og tynd.

Rygskjoldet, som, naar *Pandehornet* medregnes, indeholdes lidt mere end $2\frac{1}{2}$ Gang i *Totallængden*, er paa *Siderne* temmelig sammentrykket, ovenpaa uden *Pukkel* eller iøjefaldende *Svulst*, derimod med ret tydelig *Kjöl*. Her frembyder sig iøvrigt den *Bemærkning*, som jeg har haft *Lejlighed* til at gjøre hos flere *Arter*, og som ovenfor (*Side 213*) er fremsat, at nemlig *Kjölen* er stærkere fremtrædende og strækker sig længer tilbage hos *Hunnerne*, efter at *Æggene* ere fremtraadte under *Bugen*, og at *Rygskjoldet* før den *Tid* er mere glat og afrundet, medens det efter den *Tid* viser en mere mat, ligesom furet og sribet *Overflade*. Medens *Æggene* opbevares under *Rygskjoldet*, indtager *Kjölen* næppe den halve *Længde* af dette; senere naaer den tandbærende *Deel* naturligviis heller ikke længer, men selve *Ophøjningen* eller *Kammen* fortsætter sig, stedse tiltagende i *Brede*, langt tilbage mod *Rygskjoldets* bageste *Rand*. *Panden* sænker sig kun lidet eller aldeles ikke, og *Pandehornet* (fig. 21 a & b) udgaaer oftest næsten ganske vandret, skjönt det dog ogsaa hos mange *Individer* bøjer sig temmelig stærkt opad med *Spidsen*. *Pandehornet* er

temmelig langt, omtrent af lige Længde med Rygskjoldets bag det liggende Deel eller lidt længer. Det er omtrent af lige Længde med de indre Föleres ydre Svöbe, naaer til Enden af de ydre Föleres bladdannede Vedhæng, og har Öjenstilkens tredobbelte Længde. Af Form har det den hos Hippolyterne sædvanlige, nemlig *Knivsformen*, men med et meget kort trægget Skaft og et meget langt, spidst, triangulært Blad, hvis nederste-forreste Rand er omtrent dobbelt saa lang som den nederste-bageste. Af Tænder findes langs den överste Rand i Regelen 6 eller 7, af hvilke dog de tre, eller stundom kun de to, förste ere anbragte paa Rygskjoldet; den nederste-forreste Rand har regelmæssigt tre eller fire Tænder*). Tænderne ere almindeligen lave, stillede langt fra hverandre (hvilket naturligviis finder saa meget mere Sted, jo færre der tælles), den sidste meget langt fra Hornets Endespids.

Ved Pandehornets Rod findes *ingen Torn over Öjet*; derimod findes *een under Öjet* (fig. 22, b), tæt under en lille hudagtig Spids (den yderste Öjevinkel), og een overmaade lille ved Siderandenes Forening med den forreste Rand (fig. 22, c).

Öjnene udmærke sig ikke ved Tykkelse hos nærværende Art; imidlertid ere de dog fjernede noget fra den cylindriske Form, og kunne næsten kaldes kölledannede.

*) Tyve undersøgte Individuer (alle fra Spitsbergen) viste følgende Forhold, hvorved maa mærkes, at Hornets Endespids *ikke* (ligesaa lidt som hos nogen anden Art) er medregnet som en Tand:

$$\frac{6}{3} - \frac{6}{3} - \frac{7}{4} - \frac{8}{4} - \frac{7}{3} - \frac{7}{3} - \frac{6}{3} - \frac{6}{3} - \frac{8}{3} - \frac{7}{4} - \frac{7}{4} - \frac{7}{3} + \frac{6}{4} - \frac{7}{4} - \frac{8}{3} - \frac{10}{3} - \frac{7}{4} - \frac{6}{3} - \frac{7}{4} - \frac{7}{3}$$

Efter disse Tællinger blev $\frac{7}{3}$ at betragte som det normale Tal. Her antyder naturligviis Brökens Tæller den överste Rands Tænder og Nævneren den nederste-forreste Rands. Hos det Individ, hvor det ganske anomale Forhold $\frac{10}{3}$ fandtes, var Hornet tillige meget kortere end de ydre Föleres bladdannede Vedhæng og de indre Föleres korte Svöbe, og dog henhörte det bestemt til nærværende Art. Maaskee er Hornet tidligere afbrudt og igjen reproduceret. Da Undersögelsen af Exemplarer fra Norges Vestkyst syntes at give et noget forskjælligt Resultat, udstrakte jeg hos dem Tællingen over 40 Individuer, af hvilke 25 havde 6 Tænder langs Pandehornets överste Rand, 13 Individuer 7 Tænder og 2 Individuer 5 Tænder. Paa den underste-forreste Rand havde 21 Individuer 4 Tænder, 14 Individuer 3 Tænder, 3 Individuer 5 Tænder, et Individ 6 og et 7 Tænder. For de norske Individuer blev altsaa $\frac{6}{3}$ det normale Tal.

De inderste Fölere ere temmelig korte, og indeholdes omtrent $4\frac{1}{2}$ Gang i Totallængden; tilbagebøjede naaer deres længste Svöbe ikke Rygskjoldets bageste Rand; derimod rager den temmelig langt ud over de nederste Föleres Vedhæng, naar den rettes frem. Skaftet er lidt kortere end den ydre Svöbe og meget kortere end den indre; dets første Led længer end de to følgende tilsammentagne, dog ikke dobbelt saa langt; dets tornformige Vedhængs Spidse naaer omtrent til Midten af andet Led. Andet Led er længer, men ikke dobbelt saa langt som tredie. Den ydre Svöbes tykke Roddeel omtrent fire Gange saa lang som Endesnærten, hiin med atten, denne med syv Led. Antallet af den indre Svöbes Led er omtrent 40*). Hos *Hannerne* ere disse Fölere vel lidt længer end hos *Hunnerne* (egentligen kun den indre Svöbe), men i saa ringe Grad, at det let kan undgaae Opmærksomheden, og ingenlunde ene kan tjene til at adskille de to Kjön.

De ydre Fölere vise kun lidet Særegt; Skaftets sidste Led er temmelig tyndt; det bladdannede Vedhæng, der rager et godt Stykke frem foran de yderste Kjøbefödder, indeholdes omtrent $5\frac{1}{2}$ Gange i Totallængden og er af langstrakt, temmelig smal Form, i det den indre Rand ikke krummer sig meget; dets störste Brede indeholdes omtrent tre Gange i dets Længde. Enden er ikke sönderligt skraat afskaaren og den ydre Endetorn ikke meget fremragende. Svöben udgjör omtrent $\frac{4}{5}$ af Dyrets Totallængde.

Munddelenes Form har kun lidet Betegnende.

Kindbakkernes Endetorn (fig. 23, a og a*) er væbnet med fire Tænder.

Palpens Grundled (fig. 23, b) er næsten ligesaalangt som andet Led.

Om *Kjæberne* er Intet at mærke.

---

*) Angivelsen af Leddenes Antal gjælder altid det udmaalte Exemplar, her altsaa et Individ paa omtrent 28^{'''} Længde. Mindre Individder have færre Led: et paa 22^{'''} havde saaledes kun 15 Led i den ydre Svöbes Roddeel og 30 Led i den indre Svöbe.

Hos *förste Par Kjäbefödder* (fig. 25) er Palpens indre Green (c) toledet, den ydre (d) temmelig kort.

De *yderste Kjäbefödder* ere forholdsviis temmelig korte (de indeholdes fire Gange i Total længden). Leddenes Forhold omtrent det sædvanlige, idet andet Led er det længste, og paa det Nærmeste udgjör Kjäbeföddernes halve Længde; tredie Led det næst korteste o. s. v. Syv eller otte sorte Torne indtage Enderanden og den sidste Deel af inderste Rand. *Palpen* (fig. 26) ender med syv smaa Afsatser eller Led. *Svöben* er af sædvanlig Beskaffenhed.

Det *förste Par Födder* frembyde intet Særegt. Rodleddet er forsynet med *Svöbe*.

Andet Par Födder, som udgjöre lidt mere end $\frac{1}{3}$ af Dyrets Total længde, naae vel ud over Kjäbefödderne, men ikke til Enden af de ydre Föleres bladdannede Vedhæng. Tredie Led næsten ligesaa langt som fjerde Led. Rodleddet viser en lille *Svöbe*.

Tredie Par Födder noget længere end andet Par, naaer ud over de ydre Föleres bladdannede Vedhæng eller dog til Spidsen af deres Endebörster. Fjerde Led indeholdes næsten tre Gange i Föddernes Længde, og har en Række af omtrent ti Torne paa den ydre Flade. Sjette Led nærmer sig i Længde temmelig nær til tredie. Syvende Led har sex Torne foruden de to Endetorne. Paa dette Fodpar forsvinder *Svöben*.

Fjerde Par Födder lidt kortere end tredie, iövrigt stemmende temmelig nöje overeens med det i alle Forhold.

Femte Par Födder er omtrent af Længde som fjerde, men dets femte Led overgaaer i Længde det tredie Led.

Förste Par Gjæller ere smaa i en noget usædvanlig Grad; de fölgende hurtigt tiltagende i Störrelse, af langstrakt oval Form. *Femte Par* (fig. 27) temmelig smalt og langstrakt, foroven tilspidset, furet saa godt som lige fra Spidsen, og den bageste Halvdeel næsten slet ikke ragende frem over den forreste.

Anden Bugring, der er mere end dobbelt saa lang som første, udvider sig meget betydeligt paa Siderne, saa at Udvidelsen faaer en elliptisk Form af større Længde end Højde (Forholdet omtrent som 4 til 5). Første Rings Sidestykker bedækkes saaledes næsten ganske af den.

Tredie Bugring er noget sammentrykket foroven, dog ikke i den Grad, at Rygfladens Middellinie danner en Kjöl.

Hos *fjerde Bugring* forbinde Sidestykkerne sig med Mellemstykket næsten under en ret Vinkel.

Hos *femte Bugring* er Sidestykkernes Vinkeldannelse med Mellemstykket temmelig utydelig.

Sjette Bugring er temmelig sammentrykket, omtrent af sædvanlig Længde.

Det mellemste Halevedhæng viser i Regelen fire til fem Par Torne. Af 28 undersøgte Individuer havde fem langs Siderne af Halevedhængen fem Par Torne, tre havde fire Par; hos de øvrige var det paa den ene Side forskjælligt fra den anden; fjorten Individuer viste nemlig fem Torne paa den ene Side og fire paa den anden, fem Individuer fem paa den ene Side og sex paa den anden, og et eneste havde sex paa den ene Side og fire paa den anden. Vedhængets bageste, udbøjede Rand er forsynet med sex Torne: yderste Par det korteste, kun lidt kortere end mellemste, men næppe halvt saa langt som andet Par; mellemste Par det tyndeste, fjerdattet; andet Par ligesaa langt som Breden af Vedhængen i Enden (fig. 28).

Det første Par Svømmefødders indre Endeplade endeel kortere end den ydre (de forholde sig til hinanden omtrent som tre til fire).

De følgende Svømmefødder af langstrakt og smal Form, Endepladerne temmelig tilspidsede, den indre noget kortere end den ydre; dens Vedhæng langt, smalt, ikke kølledattet; den med Kroge besatte Deel ikke meget udstrakt. Hos *Hannerne* viser sig et mærkeligt Forhold af første Par Svømmefødders indre Endeplade (fig. 29): den er ikke blot

langstrakt og tilspidset, men Spidsen danner et eget Led af langstrakt, linedannet Form (fig. 29 x), i Enden paa den indre Side forsynet med Krøller, og i det Hele taget meget ligt Vedhængen paa de følgende Fødders indre Endeplade.

H. Gaimardii kan karakteriseres saaledes:

Scutum dorsale antice dentatum carinaque variae longitudinis armatum. Rostrum frontale horizontale (vel resinum), cultellatum, longitudine saltem scuti est dorsalis, apicemque appendicis antennarum exteriorum foliiformis et flagelli antennarum interiorum externi assequitur. Margo ejus superior sex septemve, inferior tribus quatuorve vulgo armata est dentibus.*). — Anterior scuti dorsalis margo duo aculeorum gerit paria, alterum infra oculos, alterum minutissimum ad conjunctionem marginis anterioris cum marginibus lateralibus. — Oculi subcylindrici. — Antennae interiores medioeris longitudinis, vix quartam longitudinis animalis partem efficiunt, apicem vero appendicis foliiformis antennarum exteriorum superant. Pedes maxillares externi ad hunc non perveniunt apicem. Quinque aculeorum appendicis caudalis intermediae lateralium paria.

Denne Art synes at være den hyppigste eller dog den mest udbredte af de nordiske Hippolyter. Jeg har fundet den almindelig ved Spitsbergen (i Belsund); paa den norske Kyst har jeg truffet den hyppigere end nogen anden Hippolyte; *Gaimard* har bragt den fra Island; enkelte Individuer af den ere nedsendte fra Grönland blandt andre Kræbsdyr, og den forekommer endeligt i Kattegattet.

Fore-
kommen.

Forplantningstiden synes at falde i Marts og April; thi blandt 38 Individuer, som jeg fangede den 4 April ved Kristianssund paa Norges Vestkyst, havde de 22 under Bugen en rødgraa Rognmasse, der var saa stærkt udviklet, at Ungernes sorte Øjne viste sig meget tydeligt. De övrige tomme Individuer syntes for en stor Deel at have skilt sig ganske nyligt ved Rognen.

For-
plantning.

*) *Terminus variationis hic ferme videtur esse: $\frac{5-10}{2-7}$.*

4. *Hippolyte gibba* Kr.

(Tab. I fig. 50; Tab. II fig. 51—57).

Formen er langstrakt og mager. Beskaffenheden af Bagkroppens Pukkel giver Dyret et blandt alle nordiske Arter let gjenkjendeligt Udseende.

Rygskjoldets Kjöl træder ikke meget stærkt frem hos denne Art, og strækker sig almindeligviis ikke langt tilbage (hos de fleste Individer ikke til Halvdelen af *Rygskjoldets* Længde); imidlertid er den dog skarp (ikke afrundet) og saugtandet. *Ryglinien* er lige, og *Panden* sænker sig ikke.

Pandehornet (fig. 50) fremtræder i samme Flugt som *Ryglinien*, og er ganske lige. Det er ikke af nogen usædvanlig Længde (omtrent som *Rygskjoldet*, eller kun lidt længer), men seer dog langt ud paa Grund af dets Smalhed eller ringe Dybde (o: det udvider sig ikke stærkt forneden): i Enden er det noget tilspidset og i det Hele taget af langstrakt Knivsform.

Dets nedre Udvidelse naaer langt tilbage, altsaa ligesom opvejer ved Længden, hvad det mangler i Dybden; den saaledes dannede Triangel er ikke, som hos adskillige andre Arter, omtrent ligebenet; dens forreste Side har en meget overvejende Længde. Det mellem Knivsbladet og Roden beliggende Stykke bliver som Følge af den nyligt beskrevne Form, temmelig kort; det er iøvrigt treægget, noget sammentrykket. Antallet af Hornets Tænder er i Regelen paa den överste Rand 8, paa den nederste 4*). Af de for den överste Rand angivne Tænder ere tre eller fire anbragte paa *Rygskjoldet*; Tænderne sidde langt fra hverandre, og ere meget smaa; dette gjælder især om den allerførste eller de to første

*) Af de otte undersøgte Individer (thi dette er det hele Antal, jeg har haft til min Disposition) havde fem paa den överste Rand otte Tænder, tre derimod kun syv. Paa den nederste Rand fandtes hos fire Individer fire Tænder, hos tre Individer tre Tænder og hos et kun to. Iøvrigt mener ieg ikke, at det som normalt angivne Tal kan ansees tilstrækkeligt begrundet ved et saa ringe Individtal.

paa Rygskjoldet, hvilke ere saaledes nedtrykkede, at de selv med en stærk Lupe vanskeligen kunne erkjendes fra Siden, men maa sees ovenfra. — Pandehornet naaer lidt ud over de yderste Föleres bladdannede Vedhæng (naar Endebörsterne ikke medregnes*), og omtrent til Enden af de indre Föleres korte Svöbes tykkere Roddeel.

Rygskjoldet har ingen Torne paa Siderne af Pandehornets Rod over Öjet; derimod bemærkes under Öjet först en lille Hudspids (den ydre Öjevinkel) og tæt under denne en *Torn*. Ligeledes findes en lille *Torn* paa de iövrigt afrundede Vinkler, som dannes ved Foreningen af den forreste Rand med Siderandene (fig. 51).

Öjnene (fig. 52, a) korte, meget tykke i Enden, omvendt koniske med nogen Tilnærmelse til Kugleform**).

De ydre Fölere ere temmelig lange, og naae, naar de böjes tilbage, ud over Rygskjoldets bageste Rand i Midten. Skaftet er ubetydeligt kortere end den ydre Svöbe, men kun lidt meer end halvt saa langt som den indre. Dets Grundled omtrent dobbelt saa langt som de to følgende Led tilsammentagne; andet Led kun lidt længer end tredie, hvilket i Enden er forsynet med en *Torn*. Det ydre tornformige Vedhæng naaer ikke med sin Spids Enden af andet Led. I den indre Svöbe, der i Længde omtrent stemmer med Rygskjoldet uden Pandehorn eller med dette sidste alene, har jeg talt omtrent 50 Led. I den ydre Svöbes tykkere Roddeel tælles 22 til 24 Led, og i den tyndere Endedeel, der indeholdes fem Gange i den förstes Længde, 7 Led. Den ydre Svöbe er

*) Regnes disse med, da kan Pandehornet siges at naae til Enden af de bladdannede Vedhæng.

***) Da Öjnenes Beskaffenhed udgjör et af de faa Skjælne mærker mellem nærværende Art og *H. Gaimardii*, vil jeg tilføje, at, medens Öjets Længde forholder sig til dets Tykkelse hos sidste Art som 15 til 7, er Forholdet hos første Art som 14 til 9; til lige indtager den retikulerede Deel en meget større Strækning hos *H. gibba* end hos *H. Gaimardii*.

forsynet med korte Börster langs Siderne (nogle i Enden af hvert Led), den lange derimod slet ikke.

Kindbakkernes Spids eller *Torn* har fire smaa Tænder; *Palpen* er toleddet, Grundleddet kun lidt kortere end Endeledet. *Andet Par Kjæber* (fig. 53) udmærker sig ved Svöbens foroven temmelig brede og lige afskaarne Form (d). Paa *andet Par Kjæbefödders Svöber* (fig. 54 a) har jeg ikke været istand til at opdage mere end tre Gjælleblade (fig. 54, b-b'-b''), hvad enten de övrige tilfældigt vare bortrevne (hvilket jeg dog ikke har Grund til at troe, da jeg har undersøgt flere Individer med Hensyn hertil), eller Forholdet virkeligen er konstant.

De yderste Kjæbefödder naae langt fra ikke til Enden af de ydre Föleres bladdannede Vedhæng eller til Enden af Pandehornet, og indeholdes lidt mere end fire Gange i Totallængden. De ere af en temmelig spæd Form, og udmærke sig især ved den særdeles stærke Börstebeklædning, som indtager Underfladen af de to sidste Led, især mod den indre Rand. I Enden have de sex sorte Torne af temmelig betydelig Længde, stillede i Halvkreds rundt Ledets Spids og paa den sidste Deel af den indre Rand. *Palpen* har, naar dens Endebörster fraregnes, ikke $\frac{2}{3}$ af det andet Leds Længde, til hvilket den er hæftet; dens Börster ere korte og faa i Tallet; Svöben har jeg fundet næsten ganske blottet for Börster.

Förste Par Födder ere korte, og de indeholdes idetmindste fem Gange i Totallængden; Haandroden har meer end Haandens halve Længde, og Palmen er omtrent dobbelt saa lang som Tommelen.

Andet Par Födder indeholdes tre Gange i Totallængden, og naae, naar de udstrækkes, ikke med hele Haanden ud over de ydre Föleres Vedhæng, men kun med Spidsen af Klöerne. Af Haandrodens syv Smaaled er det förste kort, det andet endnu kortere; det tredie, næsten dobbelt saa langt som begge disse tilsammentagne, udgjör $\frac{1}{3}$ af Haandrodens Længde; fjerde længer end förste men ikke halvt saa langt som tredie; femte Led meget kort, i Længde midt imellem förste og andet

Led; sjette Led endnu kortere, af Længde som andet; syvende Led dobbelt saa langt som sjette og ligesaa langt som fjerde. Tommelens Længde forholder sig til Længden af hele Haanden som 5 til 7, og udgjör altsaa ikke ganske dennes Halvdeel.

Tredie Par Födder er ikke meget længer end andet, og indeholdes endnu henimod 3 Gange i Totallængden, men rager dog med sin Tarse ud over de ydre Föleres Vedhæng. Tarsen er foruden de to Endetorne væbnet med *sex* langs den nedre Rand. Næstsidste Led er forholdsviis temmelig langt.

Förste Par Gjæller af sædvanlig Form; *andet Par* foroven noget langstrakt afrundet; de fölgende *Par* foroven tilspidsede; hos *tredie* og *fjerde Par* er den forreste Halvdeel længer end den bageste; *femte Par* (Tab. I fig. 35) er langstrakt, smalt og furet næsten lige fra Spidsen, den bageste Halvdeel kun fremragende ubetydeligt over den forreste.

Ved *förste Bugring* er intet at mærke.

Anden Bugring udvider sig vel paa Siden til et Par runde Plader, dog ikke i nogen betydelig Grad (den bedækker altsaa forholdsviis ingen stor Deel af den foregaaende og efterfölgende Ring), og synes tillige at naae mindre langt ned paa Siderne end sædvanligt, saa at den förste og tredie Ring fornedet rage ud over den.

Tredie Bugring afgiver, ved sin ejendommelige Form, det mest iöjefaldende Skjælnemærke for denne Art: fra Middellinien af dens Rygflade hæver sig nemlig en stærkt sammentrykket, *triangulær Kam* (fig. 56, c). Triangulær kalder jeg den, fordi den begrændses af rette Linier (en överste vandret og en bageste lodret), hvorved bevirkes, at den omtrent rette Vinkel, der hos Hippolyterne dannes af Bagkroppens tre förste Ringe med de tre sidste, her bliver meget skarp, istedetfor at den ellers almindeligen er meget afrundet. Hos mange Individer krummer Vinkelspidsen sig lidt, og danner ligesom en lille Hage eller Torn (hvilken dog er meget forskjellig fra den Krog, der ofte fremtræder hos *H. Sowerbei*). Denne

Kam er meget konstant, uagtet den ikke hos alle Individder er lige stærkt uddannet og sammentrykket.

Femte Bugring viser den Ejendommelighed, at Sidedelene af dens bageste Rand næsten ikke danne Vinkler med Mellemdelen, og at dens to Torne ere usædvanligt store og stærke.

Sjette Bugring frembyder intet Afvigende.

Mellemste Halevedhæng indeholdes sex Gange i Totallængden. Fire Par Torne langs Siderandene synes at være det regelmæssige Antal*). Den bageste Rand er væbnet med sex Torne; yderste og mellemste Par omtrent lige lange og halvt saa lange som det andet Par, hvis Længde overgaaer Vedhængets Brede i Enden (fig. 37). Haardusken ved Roden af mellemste Halevedhæng kan næsten kaldes rudimentær. De ydre Halevedhæng synes mig intet Mærkeligt at vise.

Formen af *Svømmefødderne* er ganske overensstemmende med disse Deles Form hos *Hannerne* af *H. Gaimardii*.

Det ringe Antal Individder af denne Art, som jeg har samlet i Bugten *Belsund* paa Spitsbergen, ere alle umiskjendeligt karakteriserede som Hanner ved den tynde, magre Skikkelse, ved Brystets lineære Form i hele dets Strækning og ved Beskaffenheden af de to første Par Svømmefødder. Da man i Regelen plejer af enhver Art at erholde et uforholdsmæssigt større Antal Hanner end Hanner, paatrænger sig uvilkaarligen det Spørgsmaal, om disse Individder ikke, istedetfor at konstituere en egen Art, bør henføres som Hanner til en eller anden nærstaaende Art; og *H. Gaimardii* fremtræder da som den Art, med hvilken disse Individder stemme overens i de allerfleste og væsentligste Forhold. Den ringe

---

*) Kun hos fem af mine Individder var det mellemste Halevedhæng i den Tilstand, at dets Sidetorne med Sikkerhed kunde tælles; to af disse havde fire Par Sidetorne, et fire Torne langs den ene og tre langs den anden Side, et fire langs den ene og fem langs den anden Side, et endeligen fire langs den ene og sex langs den anden Side.

Forskjæl i de indre Föleres Længde kan ikke tjene til Adskillelse, men er blot et Særkjende for Hannerne. Det Betegnende for *H. gibba* reducerer sig altsaa næsten blot til en ringe Modifikation i Pandehornets Form, større Tykkelse af Öjnene og den særegne Beskaffenhed af Bagkroppens tredie Ring. Uagtet jeg indrømmer, at disse Skjælnemærker ikke ere af stor Betydenhed, saa forekomme dog to Omstændigheder mig at maatte tages i Betragtning: 1) at jeg ikke hos nogen anden Art har fundet Hanner og Hunner afvigende i de her betegnede Forhold; og 2) at jeg blandt mine norske Individuer af *H. Gaimardii* har fundet adskillige Hanner, hvilke alle stemmede overeens med Hunnerne i disse Forhold, altsaa ikke viste nogen triangulær Kam paa Ryggen o. s. v. Jeg har derfor (skjönt jeg nödigt vilde opstille to Arter, hvor Naturen kun har dannet een) anset det sikkrest, at betegne de beskrevne Individuer som en særskilt Art, overladende det til fremtidige Iagttagere at bekræfte denne Adskillelse eller at bevise dens Grundlöshed*).

Ved Hjælp af følgende Karakteristik vil denne Art kunne gjenkjendes.

Anterior scuti dorsalis pars medio carinata et dentata. Rostrum frontale vulgo horizontale, angustato-cultellatum, longitudine ferme scuti dorsalis et appendicis foliiformis antennarum exteriorum, dentibus marginis superioris octo (7—9), marginis inferioris quatuor (raro 3). Margo scuti dorsalis anterior duobus aculeorum paribus instructa est, altero infra oculos, altero ad conjunctionem marginis anterioris cum marginibus laterilibus. Oculi crassi, obconici. Antennæ interiores sat longæ, tertiam

*) Efter at Ovenstaaende var nedskrevet, mener jeg at have erholdt Bekræftelse paa Adskillelsens Gyldighed, idet jeg, blandt andre fra Grönland nedsendte Kræbsdyr, fandt to Individuer af denne Art, en Han og en Hun. Den sidste, der rigtignok var noget mutileret, viste samme Forhold af Öjnene som Hannerne, og en meget stærkt fremtrædende Kjöle paa Ryggen, medens blandt flere end Hundrede Hunner af *H. Gaimardii* fra Spitsbergen og Norge ingen viser nogen Overgang eller Tilnærmelse til denne Form. Imidlertid bliver endnu den Omstændighed gaadefuld, at jeg paa Spitsbergen kun har truffet Hanner.

fere longitudinis animalis partem complent (apud mares). Pedes maxillares externi ad apicem appendicis foliiformis antennarum exteriorum minime perveniunt. Annulus abdominalis tertius carina superficiali dorsalis triangulari, valde compressa armatus est. Quatuor (?) aculeorum appendicis caudalis intermediæ lateralium paria.

5. *Hippolyte mutila* Kr.

(Tab. II fig. 38—44.)

Denne lille Art, af hvilken jeg kun har fundet fire Individer paa Norges Vestkyst (ved Kristianssund paa ringe Dybde), har noget ret Ejenommeligt i sit Ydre, paa Grund af Pandehornets Form. Dette seer næmlig ud, som om det var afbrudt, hvilket har foranlediget det af mig valgte Artsnavn.

Rygskjoldet er ubetydeligt eller slet ikke hvælvet i Retningen bagfra fortil; dets forreste Deel er forsynet med en Kjøl, som dog ikke er stærkt fremtrædende.

Pandehornet (fig. 38, a og b) er meget kortere end *Rygskjoldet* (dets Længde indeholdes omtrent $2\frac{1}{2}$ Gang i *Rygskjoldets*), lidt kortere end de överste Föleres Skaft, og kun lidt længer end Öjnene (en Trediedeel eller en Fjerdedeel af det rager frem foran disse, stundom endnu mindre). Dets Retning er vandret eller svagt opadstigende. Af Form er det temmelig stærkt sammentrykket, dybere ved Roden end i Enden, og altsaa ganske uden knivsbladdannet Udvidelse, skjönt det paa den anden Side heller ikke ender tilspidset, men skraat afskaaret. Langs den överste Rand findes tre til fem smaa Tænder*), der synes at variere i deres indbyrdes Störrelsesforhold, og af hvilke en eller to ere anbragte paa *Rygskjoldet*; den skraat afskaarne Enderand viser tre eller fire meget fine Tænder (tre hos de tre Individer); paa den nederste Rand har jeg ingen Tænder fundet. Ovenfor Öjet be-

*) Af de fire undersøgte Individer have de tre fem Tænder og det fjerde kun tre Tænder langs den överste Rand.

mærkes ingen **Torn** paa **Rygskjoldets** forreste **Rand**; ligesaa lidt har jeg iagttaget noget **Spor** til **Torne** ved **Sideranden**es **Forening** med forreste **Rand**; derimod er *en Torn* anbragt under **Øjet** (fig. 59 b).

Øjestilkene (fig. 58 x) ere kun af middelmaadig **Tykkelse**, næsten cylindriske.

De inderste Fölere ere korte, og naae kun netop til **Enden** af de ydre **Föleres** bladdannede **Vedhæng** (disses **Endebörster** medregnede). **Skftet** er omtrent af lige **Længde** med den længste (indre) **Svöbe**. **Grundledet** længer end de to følgende **Led** tilsammentagne, væbnet med en lang **Torn** i **Enden** af den ydre **Rand** og en noget mindre paa den indre **Rand** ved **Enden** af de første to **Trediedele** af **Længden**. Det pigdannede **Vedhæng** naaer med sin **Spids** omtrent til **Enden** af **Grundledets** ovenomtalte ydre **Torn**. **Andet** og **trede** **Led** indbyrdes omtrent af lige **Længde**, hvert væbnet med en **Torn** i **Enden** af den ydre **Rand**. *Den indre Svöbe* er kun meget lidt længer end den ydre, og tæller omtrent tyve **Led**. *Den ydre Svöbe* er af langstrakt konisk **Form**, og da saaledes den tykkere **Roddeel** aftager **gradeviis**, er **Adskillelsen** mellem denne og **Endesnærten** noget vilkaarlig; dog er den første henimod dobbelt saa lang som den sidste. I **Roddelen** talte jeg otte, i **Snærten** fire **Led** (fig. 40). **Hannerne** vise ingen mærkelig **Forskjæl** i **Længden** af disse **Fölere**.

De ydre Föleres Svöbe er ikke meget kortere end **Dyrets** **Totallængde**; det bladdannede **Vedhængs** **Længde** indeholdes omtrent fem **Gange** i **Totallængden**; det naaer til **Enden** af de yderste **Rjæbefödder** eller endog lidt ud over disse med **Endebörsterne**, dog kun ganske ubetydeligt. **Af Form** er **Vedhængen** noget ovalt (dets indre **Rand** böjet), men den største **Brede** indeholdes dog omtrent tre **Gange** i **Længden**, uden at **Endebörsterne** medregnes. **Den Torn**, hvormed den ydre **Rand** ender, naaer ikke saa langt frem som den afrundede **Enderand**.

Kindbakkerne mangle **Palpe**. **Endetornen** har fire eller fem **Tænder** (jeg har iagttaget begge **Forhold**). **De övrige Munddele** vise

intet Afvigende. *Andet Par Kjøbers Svöbe* er foroven afrundet. De to *förste Par Kjøbefödders Palpe* er af temmelig anselig Længde; paa det andet Pars Svöbe har jeg kun iagttaget fire Gjælleblade.

De ydre Kjøbefödder ere af middelmaadig Længde, indeholdes omtret $3\frac{1}{2}$ Gange i Totallængden, og naae til Enden af de ydre Föleres Vedhæng. Andet Led er tre Gange saa langt som tredie men lidt kortere end fjerde Led (et usædvanligt Forhold). Dette sidste har ikke ganske Kjøbeföddernes halve Længde, og viser i Enden kun fem Torne, af hvilke de fire omgive Randen; den femte derimod er stillet bag disse; det er i hele Længden besat med Tværrækker af lange og stærke Börster. *Palpen* er noget plump, og naaer, Börsterne i Enden medregnede, næsten til Enden af andet Led. *Svöben* er lille, ikke forsynet med Börster, eller kun med et ringe Antal.

Förste Par Födder er af middelmaadig Længde, og indeholdes ikke fuldt fire Gange i Totallængden. Armen omtrent af Længde som Haand og Haandrod tilsammen; Haanden ikke meget længer end Haandroden.

Andet Par Födder indeholdes henimod tre Gange i Totallængden; tredie og fjerde Led ere indbyrdes omtrent lige lange; femte Led eller Haandroden er ikke fuldt dobbelt saa langt som de to foregaaende tilsammentagne, og viser den Særegenhed, kun at bestaae af sex Smaaled; det indbyrdes Forhold af disse kan udtrykkes saaledes, idet hele Haandrodens Længde tænkes inddeelt i tolv lige store Dele: første Led $2\frac{1}{2}$, andet Led $1\frac{1}{2}$, tredie Led 3, fjerde Led 2, femte Led 1, sjette Led 2 Dele. Haanden har omtrent en Trediedeel af Haandrodens Længde.

Tredie Par Födder lidt længer end andet; dets femte Led er omtrent af samme Længde som tredie, dobbelt saa langt som fjerde og omtrent fire Gange saa langt som sidste Led eller Kloen.

Fjerde Par Födder er lidt kortere end tredie; dets femte Led længer end det tredie.

Femte Par Födder stemmer omtrent med fjerde.

Gjællerne ere temmelig korte og brede, forholdsviis dannede af et ringe Antal Gjælleblade. *Femte Par* (fig. 41) er vel noget tilspidset, dog i Enden stumpt afrundet, Længdefuren tagende sin Begyndelse nedenfor Spidsen paa den forreste Side; den bageste Deel altsaa længer end den forreste; i denne har jeg kunnet tælle omtrent 20 Gjælleblade, i hiin 25 eller 26.

Anden Bugrings Sideudvidelser ere meget store, og skjule næsten ganske Sidestykkerne af tredie Bugring. Dennes Rygflade er bredt afrundet og dens bageste Rand kun lidt fremragende. De følgende Bugringe vise det sædvanlige Forhold.

Det mellemste Halevedhæng er forsynet med fem Par Sidetørne*), af hvilke det første Par er adskilt fra det andet ved et næsten dobbelt saa stort Mellemrum, som de følgende Par indbyrdes. Tre Par Endetørne udgaae fra bageste Rand, af hvilke det mellemste Par har Fjerform, og er mere end dobbelt saa langt som det yderste. Ved Roden af dette mellemste Par paa Rygfladen udgaae adskillige tynde Börster, af hvilke to meget lange (næsten ligesaa lange som de fjerdannede Tørne). Det tredie Par (det imellem det mellemste og yderste anbragte) er det længste, næsten dobbelt saa langt som det mellemste (fig. 42).

Hos det første *Par Svømmefödder* (fig. 43, A) er den indre Endeplade (b) ikke blot bredere, men ogsaa længere end den ydre (a) og af noget tilspidset Form. Dette gjælder Hunnerne. Hos Hannerne derimod (fig. 43, B) er den indre Endeplade meget kortere end den ydre, og i Enden forsynet med et krøllebærende Vedhæng, der er tydeligt adskilt fra Leddet, og meget smallere end dette. Hos de følgende Par ere Endepladerne omtrent af lige Længde. *Det andet Par* (fig. 44) frem-

*) Saaledes hos et Individ; hos et andet fandt jeg derimod kun tre Par Tørne, og hos de övrige Individier var Halen afbrækket, saa at intet Sikkert kan siges om det regelmæssige Tal.

byder et usædvanligt Forhold, idet den indre Endeplades (b) Vedhæng (x) er rykket langt ned mod Enden af Pladen. Hos de følgende Par rykker det efterhaanden op paa sin vanlige Plads.

Denne Art kan karakteriseres saaledes:

Anterior scuti dorsalis pars carinata et dentata. Rostrum frontale minutum (oculis paulo longius, pedunculo antennarum interiorum paulo brevius), horizontale, non cultellatum, apice obliquius truncato; margo ejus superior quinque vulgo armata dentibus. Margo scuti dorsalis anterior unico instructa aculeorum pare (infra oculos). — Antennæ utriusque sexus interiores pedesque maxillares externi apicem appendicis antennarum exteriorum foliiformis attingunt non vero superant. — Carpus secundi pedum paris sex modo divisus articulis. Quinque (?) aculeorum appendicis caudalis mediæ lateralium paria.

d. **Pedes primi, secundi et tertii paris flagello muniti.**

6. *Hippolyte Sowerbei* Leach.*)

(Tab. II fig. 45—54.)

Synonymi. *Sowerby* Brit. miscel. tab. 21: *Cancer spinus*.

Leach Trans. of the Linn. soc. XI, 247: *Alpheus spinus*.

Leach Malacostr. podophth. Brit. tab. 39: *Hippolyte Sowerbei*.

Desmarest Consid. sur. les Crustacés p. 223 tab. 39 fig. 1: *H. Sowerbei*.

Owen App. to the 2nd Voyage of Ross pag. LXXXIII tab. B. fig. 2: *H. Sowerbei*.

M.-Edwards Hist. des Crustacés II, 380: *H. Sowerbei*.

Denne Art har en temmelig plump *Form*. Beskaffenheden af Pandehornet, af Rygskjoldets Kjøle og af tredie Bugring hos den er meget betegnende.

*) Forfatterne stemme ikke overeens i Skrivemaaden af Artsnavnet: *Milne-Edwards* skriver *Sowerbyi*, *Desmarest* *Sowerbei*, *Owen* *Sowerbei*. Hvorledes *Leach* skriver dette Artsnavn, har jeg ikke Kundskab om, da jeg ikke har seet hans *Malacostraca* etc., men kun citerer dette sjældne Skrift paa anden Haand. Heller ikke *Sowerby's British miscel.* har jeg haft Lejlighed til at benytte, og veed altsaa ikke, om han benævner Arten *Cancer spinus*, som *Desmarest* og *Milne-Edwards* angive, eller *Gammarus spinosus*, som det hedder i Appendix'et til Ross's Rejse.

Farven er hos det levende Dyr marmoreret; Hovedfarverne Gult og Rödt eller levende Rödbruunt; hist og her sees nogle olivenfarvede eller brunagtige Pletter. Hunnernes Rognmasse er gualgrön.

Rygskjoldets Kjöl fremtræder næsten lige fra Rygskjoldets bageste Rand, og er i hele Længden meget stærkt hævet over selve Rygskjoldet. Panden er lidet eller slet ikke nedstigende, og Pandehornets Retning i Almindelighed vandret.

Pandehornet (fig. 45) er kort (det naaer ikke til Enden af de ydre Föleres Vedhæng, er meget kortere end Rygskjoldet og kun noget mere end to Gange længer end Öjestilkene), men derimod meget dybt, i Enden afstumpet eller rettere halvmaaneformigt udskaaret. Paa Grund af den store Dybde mod Enden formedelst den nederste Rands Udvidelse, i Forbindelse med Kortheden og Endens Udskjærelse, kan det i Form sammenlignes med en kortskaftet Öxe. Den ophøjede Linie, som udgaaer fra Roden af Pandehornet paa Öjets indre Side, og fortsætter sig i skraa Retning opad lige til Enden af det, er stærkt fremtrædende, og gjør Pandehornets Skaft treægget, skjönt Höjden er endeel større end Tykkelsen. Forholdet af Tænderne er temmelig kompliceret: paa Rygskjoldets Kjöl vise sig i Regelen fem store Tænder, af hvilke den bageste er anbragt nær ved Rygskjoldets bageste Rand; disse Tænder ere, med Undtagelse af den bageste, saugtaggede α : fiint indskaarne i Randen; den bageste viser kun een meget lille Tag nær Roden af dens bageste Rand. Disse Tænder pleje gradeviis at tiltage i Störrelse til den tredie, som er den største, hvorpaa de følgende atter aftage. Undertiden er det dog den anden, som er den største. Foran disse fem Rygskjoldets Tænder findes paa selve Pandehornet to meget langstrakte men lave Tænder, som indtage henimod to Trediedele af Pandehornets Længde, og hvis överste Rand viser en Mængde fine Saugtagger (en halv Snees eller flere paa hver). Paa den forreste Deel af Pandehornet findes endeligen endeel (fem eller sex) smaa Dobbelttænder, det vil sige Tænder, som i Spidsen ere tvedeelte

(en forreste større, en bageste mindre eller finere Green). Foran Enden böjer den överste Rand sig ofte ned, og danner en lille Udhuling eller Konkavitet. Det dybe, halvmaaneformige Udsnit i Enden af Hornet frembringer der to Tænder, een övre og een nedre, og Mellemrummet mellem disse er stundom saugtaget. Endeligen er den nederste, stærkt udbøjede Rand væbnet med to smaa Tænder*). Jeg troer hos denne, ligesom hos adskillige andre Arter, at have bemærket, at Hannernes Pandehorn forholdsviis er lidt længer end Hunnernes; dog er jeg ikke fuldkomment overtydet om Bestandigheden af dette Forhold.

Rygskjoldets forreste Rand (fig. 46) har over Öjet to *Par Torne*, det ene tæt over det andet (a og b); de ere temmelig smaa, det överste dog lidt større end det nederste. Den tæt nedenfor Öjet udgaaende Lap (c) er her, skjönt noget afrundet i Enden, dog saa fremtrædende og saa fast, at man næsten kunde henregne den blandt Tornene; lidt nedenfor denne findes en lang, temmelig stærk *Torn* (d) og endeligen ved Side- randens Forening med forreste Rand en lille *Torn* (e): ialt altsaa fire Par.

De indre Fölere ere hos Hunnerne meget korte (fig. 47, A), og naae ikke ud over Endebörsterne af de ydre Föleres bladdannede Vedhæng. Det er Svöberne, som ere af ualmindelig Korthed, og Skaftet overgaaer dem meget i Længde (kun hos *H. turgida* finder, blandt nordiske Arter, et lignende Forhold Sted): Skaftets Grundled meget længer end de to følgende Led tilsammentagne, uden Torn i Enden af den ydre Rand, men med en halv Snees lange Fjerbörster langs den indre Rand; andet Led næsten dobbelt saa langt som tredie Led, med en Torn i Enden af den ydre Rand og med adskillige lange Fjerbörster langs den indre;

*) Af tredive undersøgte Individuer viste toogtyve det som regelmæssigt angivne Forhold; af de övrige otte havde fire paa Rygskjoldets sex Tænder, hvilket er det højeste Antal jeg har fundet, fire derimod kun fire Tænder paa Rygskjoldet, men de to af disse havde tre Tænder paa selve Pandehornet, saa at den samme Sum af Tænder dog forefandtes. To af de otte fra Regelen afvigende Individuer havde paa den nederste Rand tre Tænder og et eneste slet ingen.

trede Led er i Enden forsynet med en usædvanlig stærk Torn. Grundleddets *pigdannede Vedhæng* er af en ganske ualmindelig Størrelse, og overgaaer endog Skaftet i Længde; af Form er det tyndt, meget spidst. Den indre Svöbe, der kun er meget lidt længer end den ydre, bestaaer af en Snees Led eller lidt derover. Den ydre Svöbe, hvis Roddeel er meget skarpt adskilt fra den korte Endesnært, tæller i hiin femten til sexten Led, i denne fem til sex. Hos *Hannerne* vise de indre Fölerer et ganske andet Forhold (fig. 47, B): istedetfor at udgjöre en Femtedeel af Totallængden, udgjöre de omtrent en Trediedeel; begge Svöberne rage ud over de ydre Föleres bladdannede Vedhæng, og den indre er meget længer end Skaftet, den ydre kun lidt kortere. Grundleddets *pigdannede Vedhæng* er noget kortere, og naaer kun omtrent til Midten af Skaftets tredje Led. I den indre Svöbe taltes 35 Led eller derover, i den ydre Roddeel omtrent tyve, i Endesnærten fem Led.

De ydre Föleres Svöbe udgjör ikke $\frac{3}{4}$ af Totallængden. Det *blad-dannede Vedhæng* er kort (det indeholdes næsten sex Gange i Totallængden) og hos *Hannerne* temmelig bredt, den indre Rand böjer sig stærkt; den største Brede indeholdes næppe $2\frac{1}{2}$ Gange i Længden (Endebörsterne fraregnede). Den ydre Rands Endetorn er meget stor og stærk, og naaer temmelig langt ud over den afrundede Enderand (fig. 48, A). Hos *Hannerne* er Vedhængen smalle (Bredden indeholdes tre Gange i Længden eller derover), næsten liniedannet, med meget kortere Börster men endnu længere Torn i Enden (fig. 48, B). Medens Tornens fremragende Deel hos en *Hun* kun udgjorde $\frac{1}{5}''$, belöb den sig hos en *mindre Han* til $\frac{3}{10}''$; hos *Hannerne* vare Börsterne i Enden meget længere end Tornen, hos *Hannerne* derimod næppe saa lange.

Kindbakkernes Torn er væbnet med tre smaa Tænder. *Palpens* første Led meget kort, ikke halvt saa langt som andet. Dette sidste er saavel i Enden som langs Randene forsynet med mange Börster, og viser endvidere ligesom Saugtænder langs Randene, især den indre, mellem

hvilke Börsterne udspringe (fig. 49). Kjæberne og de to første Par Kjæbefödder frembyde intet fra den normale Form Afvigende. Kun har jeg fundet et større Antal Gjælleblade i den rudimentære Gjælle paa andet Par Kjæbefödders Svøbe, end hos nogen anden Art, nemlig ti.

De yderste Kjæbefödder hos Hunnerne ere temmelig korte (de indeholdes $5\frac{1}{2}$ Gange i Totallængden og naae ikke til Enden af de ydre Föleres bladdannede Vedhæng), noget plumpe, fladtrykkede, i Enden af sidste Led væbnede med en halv Snees sorte Torne, af hvilke syv omgive Randen, de andre ere anbragte lidt bag denne. Andet Led er lidt længer end fjerde Led, og fire Gange længer end tredie. Hos Hannerne ere de yderste Kjæbefödder endnu kortere (de indeholdes næsten fire Gange i Totallængden) og tillige spædere; medens Bredden af sidste Led hos en Hun af 21" Længde udgjorde $\frac{11}{20}$ ", viste samme Deel hos en Han paa 19" kun $\frac{8}{20}$ " Brede; ogsaa var det hos denne sidste meget mindre børstet og haaret, og Endetornene forholdsviis kortere.

Første Par Födder indeholdes henimod fire Gange i Totallængden; Armen er lidt længer end Haand og Haandrod tilsammentagne.

Andet Par Födder indeholdes $2\frac{1}{2}$ Gange i Totallængden, og naaer til Enden af de ydre Föleres bladdannede Vedhæng; fjerde Led eller Haandroden ere mere end $\frac{1}{2}$ Gang længer end tredie og over tre Gange længer end Haanden, men kortere end andet og tredie Led tilsammentagne.

Tredie Par Födder lidt længer end andet*), indeholdes mellem $2\frac{1}{2}$ og $5\frac{1}{3}$ Gange i Totallængden. Fjerde Led længer end sjette; dette dobbelt saa langt som femte (eller mere) og tre Gange saa langt som Kloen. Sex stærke, i Størrelse gradeviis tiltagende Torne langs fjerde Leds yderste Rand. Kloen har foruden de to lange Endetorne, tre langs den nederste Rand.

*) Efter *Milne-Edwards* skulde andet Par Födder være længer end tredie: dette stemmer ikke med min Erfaring, der udstrækker sig over et stort Antal Individier.

Fjerde Par Födder lidt kortere end tredje; fjerde og sjette Led omtrent af lige Længde. Fjerde Led med fire Torne langs den yderste Rand.

Femte Par Födder ubetydeligt kortere end fjerde; sjette Led meget længer end fjerde; dette med tre Torne langs den ydre Rand.

Gjællerne ere hos denne Art temmelig langstrakte og smalle, med Undtagelse af første Par; det sidste, foroven tilspidsede, Par er furet næsten fra Toppen (fig. 50).

Fra Bugfladen af Cefalothorax (*Sternum, Plastron sternal*) udgaae, mellem hvert af de fire sidste Fodpar og tæt ved deres Rod, to lange Torne, altsaa ialt fire Par eller otte Torne; det forreste Par er endeel kortere end de følgende. Alle disse Torne ere stærkt sammentrykkede i Retningen forfra bagtil, og have en temmelig bred Rod, hvorfor man kunde sammenligne deres Form med en meget langstrakt Triangel.

Første og anden af Bagkroppens Ringe synes ikke at frembyde noget, fra det sædvanlige Forhold Afvigende*). *Tredie Bugring* er derimod udmærket derved, at dens Rygflades Middellinie hæver sig mere eller mindre til en Kjöl, og at denne Kjöl fortsætter sig ud over Ringens bageste Rand i en noget krum Retning, og ender tilspidset, eller med andre Ord danner en Krog, der i Regelen ikke lægger sig op til den følgende Rings Middellinie, men rager i Vejret højt over denne. Saa betegnende dette Forhold er for nærværende Art, saa afgiver det dog ikke noget ubedrageligt Artsskjælnemærke, da man træffer enkelte

---

*) Det kan imidlertid fortjene at bemærkes, at Sideudvidelserne af Bagkroppens anden Ring i Regelen ere meget større hos Hunnerne end hos Hannerne. Medens en Hun paa 21^{'''} Længde havde Sideudvidelser af 3³/₄^{'''} Længde og 2³/₅^{'''} Højde, vare disse Udvidelser hos en Han paa 22^{'''} kun 2¹/₅^{'''} lange og 1²/₅^{'''} høje; deres nederste Rand naaer hos Hannerne aldrig saa langt ned som nederste Rand af første og tredje Ring.

Individer, hvor det ganske forsvinder, og Bugringen slet ikke viser noget fra den almindelige Form Afvigende*).

Fjerde Bugring er kort, og overgaaer hos Hunnerne ikke *femte* i Længde; hos Hannerne er den derimod kjendeligt længer end *femte*; *sjette* er tyk og plump, dens överste Endetorne stærke. *Det mellemste Halevedhæng* indeholdes næsten fem Gange i Totallængden (hos Hannerne endog over fem Gange), og er forsynet med fire Par Sidetorne**), af hvilke de to sidste Par ere stillede hinanden nærmere end de foregaaende. Af de sex Endetorne ere de to yderste de korteste, de to næste de længste, omtrent dobbelt saa lange som de yderste og kun meget lidt kortere end Breden af Vedhængt i Enden; de to mellemste endeligen staae i Længde over det yderste Par, men ere meget kortere end andet Par: de have en noget fjerddannet Form (fig. 51).

Første Par Svømmefødder (fig. 52) har hos Hannerne den ydre Svømmeplade meget kortere end den indre, som i Enden er uddragen og tilspidset. Hos Hannerne er derimod den indre Svømmeplade den korteste og forsynet med det sædvanlige Vedhæng i Enden. *De følgende Pars Svømmeplader* ere af langstrakt oval Form, forneden tilspidsede, omtrent af lige Længde eller den ydre kun ubetydeligt længer end den indre. Den indre Plades *Vedhæng* er linedannet, og dets kroghærende Deel kun af ringe Udstrækning (fig. 53).

Det særegne Forhold af Bugfladens Torne (fig. 54, C) hos nærværende Art er allerede berört ovenfor (Side 258 Anm.).

Jeg har fundet Maven af Individer af denne Art fra Spitsbergen fuldproppet med smaa multilokulære Konkylieer (*Discorbites?*).

Denne Art forekommer ved de grønlandske og nogle andre

*) Dog har jeg blandt omtrent 50 Individer kun fundet et, hos hvilket dette var Tilfældet. Hos Hannerne synes Kjölen i Almindelighed at være stærkere fremtrædende end hos Hannerne og mere sammentrykket, Krogen længere, tyndere, mere lige, kun krummet i Enden og altsaa mere fjernet fra den følgende Rings Ryglade.

**) Ti undersøgte Individer viste ufravigeligt det samme Forhold.

nordlige amerikanske Kyster, er ved Spitsbergen hyppig (maaskee den hyppigste Hippolyteart der), og træffes ligeledes ved Norges nordlige Kyster. Dog har jeg paa sidste Sted kun fundet faa og meget smaa Individuer af den. *Sowerby* og *Leach* have erholdt den fra Skotlands Kyst, hvor den imidlertid ligeledes siges at være sjælden. De største ved Spitsbergen samlede Exemplarer havde kun 2 Tommers Længde.

H. Sowerbei gjenkjendes let ved Hjælp af følgende Karakteristik.

Scutum dorsale per totam ferme longitudinem carinata atque dentata. Rostrum frontale breve (scuto dorsali vulgo multo brevius, pedunculis oculorum duplo longius, ad apicem appendicis antennarum exteriorum non perveniens), altum, truncatum vel potius apice lunato-excisum, dolabriforme, dentibus marginis inferioris duobus minutis, marginis superioris vulgo duobus majoribus, minutissimis permultis interpositis; dentibus scuti dorsalis quinque magnis, serrulatis. — Margo scuti dorsalis anterior quatuor armata aculeorum paribus: duobus supra oculos, tertio infra oculos, quarto ad conjunctionem marginis anterioris cum marginibus lateralibus. — Antennæ interiores in feminis quintam, in maribus ferme tertiam longitudinis animalis partem efficiunt. Appendix acuminata articuli antennarum interiorum basalis longissima, pedunculi circiter longitudine. Pedes maxillares externi apicem appendicis antennarum exteriorum foliiformis non attingunt. — Annulus abdominalis tertius dorso carinato, postice in hamum, qui supra annulum quartum eminet, sæpissime producto. — Appendix caudalis intermedia quatuor aculeorum lateralium paribus munita.

7. *Hippolyte macilenta* Kr.

(Tab. II fig. 55—56).

Af denne nye Art har jeg kun seet et eneste, fra Grönland (Fiskenæsset) nedsendt, Individ, en Hun med stærkt udviklede Æg under Bugen.

Formen er meget langstrakt og tynd; og da det undersøgte Individ,

som bemærket, er en drægtig Hun, vil dette Forhold fremtræde endnu meget stærkere hos Hannerne og hos de ikke drægtige Hunner. Det er denne Omstændighed, som har foranlediget Artsnavnet.

Rygskjoldet viser (hvad hos Hunner, der have afsat Ægmassen under Bugen, ikke er ualmindeligt) en temmelig tydelig, skjönt afrundet, Kjöl i en stor Deel af dets Længde; kun den allerforreste Deel af denne Kjöl er tandbærende. *Pandehornet* (fig. 55) er kort, idet det kun omtrent har den halve Længde af Rygskjoldet, ikke er dobbelt saa langt som Öjnene, og ikke ganske naaer til Enden af de indre Föleres Skaft. Dets Form er meget karakteristisk, og staaer temmelig nær til den hos *H. Sowerbei* beskrevne, fra hvilken Art nærværende Dyr derimod fjerner sig i mange andre Henseender. Det er meget höjt, sammentrykket i en særdeles stærk Grad (saa at det endog bliver ganske gjennemsigtigt), imod Enden udvidet næsten i Öxeform; uden at være krummet, hæver det sig lidt i Vejret over Rygskjoldet. Mod Enden böjer den överste Rand sig lidt ned, og den nedre stiger næsten lodret op, hvorved Pandehornet faaer et noget afstumpet Udseende. Den överste Rand viser fjorten Tænder (tre af disse paa Rygskjoldet), der alle ere smaa, og gradeviis aftage i Störrelse ud efter, saa at den sidste er næsten umærkelig; en lille Strækning foran Spidsen er blottet for Tænder. Den allerforreste opstigende Deel af den nederste Rand viser to Tænder; mellem Enden af Hornets överste Rand og den överste af disse Tænder, der naaer ligesaa langt frem som hiin, findes et lille halvmaanedannet Udsnit. Rygskjoldets forreste Rand (fig. 56) har et Par Torne under Öjet (ingen over dette) og et Par meget smaa ved Siderandenes Forening med forreste Rand. Dette sidste Par er saa særdeles lidet, at man kunde være i nogen Tvivl, om det virkeligen hör medregnes som et Par Torne.

Öjnene ere meget tykke, tydeligt omvendt koniske.

De indre Fölere have en middelmaadig Længde, idet de omtrent udgjöre en Trediedeel af Totallængden, og naae langt ud over Enden

af de ydre Föleres bladdannede Vedhæng. Skaftet er lidt kortere end den ydre Svöbe men kun halvt saa langt som den indre: første Led længer end de to følgende tilsammentagne; andet dobbelt saa langt som tredie; alle Skaftets Led udsende Fjerbörster fra den indre Rand. Det pigdannede Vedhæng naaer netop til Enden af første Led, og har en temmelig bred, bladdannet Form. Den ydre Svöbes Roddeel er omtrent dobbelt saa lang som Endesnærten; de gaae temmelig gradeviis over i hinanden; i den første har jeg talt femten, i den sidste ti Led. Alle Leddene ere i Enden af den indre Rand forsynede med et lille Börsteknippe.

De ydre Föleres bladdannede Vedhæng er langt og smalt; dets største Brede indeholdes idetmindste tre Gange i Længden.

De yderste Kjøbefödder ere af langstrakt og smal Form, men indeholdes mere end tre Gange (henimod $5\frac{1}{2}$ Gange) i Totallængden, og ere langt fra at naae Enden af de ydre Föleres bladdannede Vedhæng. Andet Led er lidt længer end begge de følgende tilsammentagne.

Födderne ere temmelig korte, men vise iövrigt de sædvanlige Forhold.

Förste Par er noget kortere end *Kjøbefödderne*; *andet Par* naaer til Enden af de ydre Föleres bladdannede Vedhæng, og har som sædvanligt syv Smaaled i Haandroden (det tredie det længste, det sjette det korteste). *Tredie Par* er lidt længer end andet o. s. v.

Af Bagkroppens Ringe har den første noget større Længde end sædvanligt er hos Hippolyterne; tredie Ring er temmelig stærkt hvælvet, og strækker sig temmelig langt ud over den fjerde, men viser aldeles intet Spor til Kjö. Fjerde Rings Sidestykker ere forlængede mere end almindeligt. Sjette Ring er ved sin Længde meget betegnende for denne Art, og bidrager meget til at frembringe den langstrakte Form, som er saa iøjefaldende hos *H. macilenta*: den er meget længer end tredie Ring og ligesaa lang som det mellemste Halevedhæng. Dette, der er langstrakt

og smalt, viste langs den ene Rand tre, langs den anden fire Torne. Om Endetornenes Beskaffenhed kan jeg Intet anføre, da disse for største Delen manglede hos det undersøgte Individ.

H. macilenta synes at kunne karakteriseres saaledes.

Scutum dorsale carina antice dentata instructum. Rostrum frontale breve (vix ad apicem pedunculi antennarum interiorum perveniens, vixque dupla oculorum longitudine), altissimum, compressissimum, laminare, apice rotundato-truncatum, ascendens, dentibus marginis superioris quatuordecim minutissimis, inferioris duobus. — Margo scuti dorsalis anterior duobus aculeorum paribus, altero infra oculos, altero minutissimo, fere evanescente, ad conjunctionem marginis anterioris cum lateralibus. Oculi crassi, obconici. — Antennæ interiores mediocris (in femina) longitudinis, tertiam fere longitudinis animalis partem efficiunt, apicemque appendicis antennarum inferiorum foliiformis multo superant. Pedes maxillares externi hunc apicem minime attingunt. Annulus abdominalis sextus tertio multo longior, appendicem caudalem mediam longitudine æqvans. Quatuor (?) aculeorum appendicis caudalis intermediæ lateralium paria.

3. *Hippolyte turgida* Kr.

(Tab. II fig. 57—58 og Tab. III fig. 59—65).

Formen er i Almindelighed kort, tyk, plump, ligesom ophovnet, især hos de ægbærende Hunner. Ganske unge Individuer have imidlertid ofte et temmelig smækkert og langstrakt Udseende.

Farven er almindeligen graaligtbrun; mange Individuer vise dog et besönderligt spraglet Udseende, idet Cefalothorax er grønagtig, Bagkroppens fem første Led hvidgule, de to sidste grønbrune, marmorerede med Hvidt.

Rygskjoldet er hos mange Individuer meget stærkt hvælvet eller forhöjet i Midten og ligesom puklet. Pandehornets Kjöl fortsætter sig hos disse egentligen slet ikke tilbage paa Rygskjoldet, men derimod vel

Tænderne, der indtage Halvdelen af dets Længde (sjældent $\frac{2}{3}$), og ere tre til fem i Tallet. Disse Tænder ere ved Roden meget tydeligt adskilte fra hverandre. Panden stiger meget skraat ned, og Rygskjoldets Overflade er glat og glindsende. — Men hos andre Individier er Cefalothorax meget mindre tyk end hos de førstomtalte, Rygskjoldet kun lidt eller næsten slet ikke hvælvet, og Panden altsaa ikke, eller dog kun i en ringere Grad, nedstigende. Rygfladens Kjol fremtræder hos disse stærkt, og fortsætter sig i Almindelighed langt tilbage, saa at den indtager $\frac{2}{3}$ eller $\frac{3}{4}$, stundom vel endog næsten hele Længden af Rygskjoldet. Tænderne paa Rygskjoldets Middellinie pleje ved Roden at flyde sammen eller at være forbundne med hverandre. Rygskjoldet er endvidere hos disse Individier altid mere eller mindre furet og rynket paalangs, men uregelmæssigt*).

Pandehornet (fig. 57) er rettet lidt ned eller ligeud, meget sjældent lidt op. Det er kort (kun omtrent dobbelt saa langt som Öjestilkene), dybt, i Enden tilspidset og nedenunder triangelformigt udvidet, dog med nogle Modifikationer i Formen. Det kan siges at dele Dyrets övrige plumpe Udseende. Antallet af den övre Rands Tænder er (fire fra-regnede for Rygskjoldet) i Regelen sex; dog forekommer ogsaa paa den ene Side fem, paa den anden indtil otte**). Paa Hornets nederste-forreste Rand tælles i Regelen fem eller sex, sjældent derimod syv eller otte Tænder; den forreste træder stundom lige saa langt frem som den forreste paa den överste Rand, hvorved Hornets Form forandres lidt, idet det synes at ende med to Tænder***). Tænderne sidde hverandre meget nær, især paa den nederste Rand, hvor de ere fine, men meget lange. Hornet

*) Disse Forskjælligheder i Rygskjoldets Forhold synes især at beroe paa, om Æggene enten bevares under dette, eller ere udtraadte. See ovenfor, Side 215.

***) Naar altsaa, som sædvanligt, medregnes Tænderne paa Rygskjoldet, bliver Tallet fra ni til tolv, ti det regelmæssige.

****) Af tyve undersøgte Individier havde to paa den överste Rand 12 Tænder, fem 11 Tænder, syv 10 Tænder og sex 9 Tænder; paa den nederste Rand havde to Individier 8 Tænder, tre Individier 7, syv Individier 6, syv kun 5 og et eneste 3 Tænder.

er kortere end de ydre Föleres bladdannede Vedhæng og kun lidt længer end de indre Föleres Skaft. Ved Roden af Pandehornet, over Öjnene, udgaae fra Rygskjoldets forreste Rand paa hver Side to Torne, den ene ligeovenover den anden (fig. 58 a og b); under Öjet kunde ligeledes siges at være to Par Torne, fordi næmlig den ydre Vinkel af Öjhulen hos nærværende Art antager en saa tilspidset Form og tillige har saadan Fasthed, at den meget vel kunde betragtes som en Torn *) (fig. 58 c og d). Endeligen findes en Torn paa hver Side, ved den forreste Rands Forening med Sideranden (e). Om disse Tornes relative Størrelse kan intet bestemt siges; dog synes den överste over Öjet i Regelen at være den største, hvorimod den nederste paa Siderne ofte er meget lille.

Öjnene udmærke sig ikke hos denne Art ved Tykkelse.

De indre Fölere ere meget korte (de indeholdes omtrent $5\frac{1}{2}$ Gang i Total længden), og naae næppe ud over Endebörsterne af de ydre Föleres bladdannede Vedhæng. Skaftet er kun lidt kortere end Pandehornet og endeel længer end Svöberne. Grundledet er omtrent dobbelt saa langt som de to følgende Led tilsammentagne; dets tornformige Vedhæng naer omtrent til Enden af det andet Led, hvilket næsten er dobbelt saa langt som tredie. Den ydre Svöbe er her næsten lige saa lang som den indre, og dens tykkere Roddeel omtrent fire Gange saa lang som dens tynde Snært; i den förste har jeg talt femten til sexten Led, i den sidste sex til syv; i den indre Svöbe to og tyve. Spor til Börster langs den indre Svöbe har jeg ikke bemærket.

De ydre Föleres Svöbe er meget kortere end Dyrets Total længde. Deres ydre Vedhæng er kort og bredt (dets største Brede udgjör næsten Halvdelen af dets Længde), hvilket beroer derpaa, at den indre Rand böjer sig stærkt ud, hvorved Vedhængets Form i en ikke ringe Grad

---

*) I det nedenfor i Diagnosen for nærværende Art opgivne Antal af Torne paa Rygskjoldets forreste Rand er den imidlertid ikke medregnet.

bliver oval. I Enden er det temmelig skraat afskaaret, og den ydre Rands Endetorn rager langt frem.

Munddelene vise næsten ingen Afvigelse fra den sædvanlige Form.

Kindbakkernes Endetorn (Tab. III fig. 59, a) er forsynet med fire Tænder; deres Palpes (fig. 59, b) sidste Led er meget længer end første og forsynet med mange Börster.

Den rudimentære *Gjælle* paa andet Par Kjøbefødders Svøbe har jeg fundet at bestaae af ni Gjælleblade.

De yderste *Kjøbefødder* (fig. 60) ere kun af middelmaadig Længde, og naae enten slet ikke eller dog kun ubetydeligt ud over de ydre Føleres bladdannede Vedhæng (Endebörsterne medregnede); men derimod ere de af en temmelig stærk Bygning; andet Led omtrent af lige Længde med fjerde eller lidt længer og henimod fem Gange længer end tredie. Enden af fjerde Led omgives af fire til fem stærke, sorte Torne, og paa Underfladen indenfor Randen findes endnu adskillige kortere. *Palpen* (fig. 60, a & ax) er temmelig spæd og kun forsynet med faa Börster. *Svøben* (fig. 60, b & bx) af sædvanligt Forhold.

Første Par Fødder ere temmelig store og af stærk Bygning. Armen eller de tre første Led er kun lidt længer end Haanden, men mere end dobbelt saa lang som Haandrodten. Palmen er dobbelt saa lang som Tommelen.

Andet Par Fødder indeholdes omtrent $2\frac{1}{2}$ Gange i Totallængden, og naae, naar de udstrækkes, med hele Haanden ud over de yderste Kjøbefødder, men kun med en ringe Deel over de ydre Føleres bladdannede Vedhæng. Tredie Led lidt kortere end fjerde, femte Led eller Haandrodten omtrent $\frac{1}{2}$ Gang længer end fjerde og fire Gange længer end Haanden. Haandens Tommel har lidt mere end Palmens halve Længde (forholder sig til denne som 3 til 5).

Tredie Fodpar er lidt kortere end andet; fjerde Led er (som sædvanligt) længst, meer end dobbelt saa langt som femte, langs den ydre

Flade besat med en Række stærke Torne; sjette Led kun lidt kortere end fjerde, dobbelt saa langt som femte, har, foruden Tornerækker paa den bageste Flade, to Rækker Börsteknipper langs Sidefladerne.

Fjerde Fodpar er ubetydeligt kortere end tredie; dets sjette Led af lige Længde med det fjerde Led. Iøvrigt overeensstemmende med tredie Fodpar.

Femte Fodpar stemmer temmelig nær overeens med fjerde, kun er dets fjerde Led lidt kortere end sjette, og viser ingen Torne paa den ydre Flade.

Gjællerne ere ovale, hvilket dog især gjælder de tre første Par; de to sidste ere meget længere end de foregaaende; *femte Par* (fig. 61) foroven meget tilspidset og furet lige fra Spidsen; begge Delene altsaa lige lange.

Anden Bugring er usædvanligt lang (mere end tre Gange saa lang som første), og udvider sig meget stærkt paa Siderne, saa at den (i Dyrets sædvanlige, vinkelformigt bøjede Stilling) ikke blot skjuler en stor Deel af tredie Rings Sidestykker, men næsten ganske bedækker første Ring.

Tredie Ring har Rygfladen hvælvet, men aldeles afrundet; den bageste Rand er i Midten uddraget i en Spids eller Vinkel, der dog er afrundet, og lægger sig tæt op til den følgende Bugrings Rygflade.

De følgende Bugringe forekomme mig ikke at vise noget Særegt i deres Form.

Det mellemste Halevedhæng har i Regelen fire Par Torne langs Siderne*). I Enden viser det tre Par Torne (fig. 62), af hvilke det yderste er det korteste, halvt saa langt som det næste; dette, der er det længste og tillige det stærkeste, er dog noget kortere end Halevedhængets Brede i Enden; det mellemste Par staaer i Længde midt imellem de to

---

*) Af 21 undersøgte Individuer havde elleve fire Par Torne, tre fem Par, et tre Par; hos fire Individuer viste den ene Rand fire, men den anden kun tre Torne, og hos to fandtes fire paa den ene Side, men fem paa den anden.

foregaaende og er det tyndeste; Börster paa Siderne viser det ikke (det har altsaa ikke Fjerform); derimod ere nogle Börster fæstede imellem foregaaende Par og dette (tildeels endog over det), af hvilke een er meget lang.

Første Par Svømmefødder (fig. 65) har den indre Svømmeplade (b), som er af en temmelig bredt-oval, i Enden tilspidset Form, omtrent $\frac{1}{4}$ Gang længer end den ydre (a), der er linedannet. Hos de følgende Par ere Svømmepladerne ovale, i Enden afrundede (eller dog kun i meget ringe Grad tilspidsede), af lige Længde, eller den indre ubetydeligt længer; denne sidstes Vedhæng er linedannet eller langstrakt kølledannet og den hagebærende Deel ikke af betydelig Udstrækning.

Uagtet jeg af denne Art har haft en stor Mængde Individer (henimod Hundrede) fra forskjellige Lokalteter til Undersøgelse, har jeg ikke været istand til at opdage en eneste Han blandt dem. Beskrivelsen er altsaa kun gyldig for det ene Kjon.

Nærværende Art er fælleds for Spitsbergen, Grönland og den norske Kyst (paa denne sidste idetmindste saa sydligt som Kristianssund eller indtil 62° nrdl. Br.). Individerne fra Spitsbergen udmærke sig ved betydeligere Størrelse, og overgaae især meget de paa den norske Kyst samlede.

H. turgida kan betegnes saaledes.

Scutum dorsale dentatum, carinaque armatum variae longitudinis, interdum evanescente. Rostrum frontale breve (scuto dorsali brevius, oculis duplo longius, pedunculo antennarum interiorum paulo longius, appendice antennarum exteriorum foliiformi multo brevius), sat altum, cultellatum, parum descendens vel subhorizontale, decem circiter marginis superioris et sex marginis inferioris dentibus instructum. — Margo scuti dorsalis anterior quatuor aculeorum paribus armata: duobus supra oculos, tertio infra oculos, quarto ad conjunctionem marginis anterioris cum marginibus lateralibus. — Antennæ interiores (in femina) perbreves, non

quintam longitudinis animalis partem complent, vixque apicem appendicis antennarum exteriorum foliiformis superant; pedunculus flagellis longior. — Pedes maxillares externi ad apicem appendicis foliiformis antennarum exteriorum ferme perveniunt. Appendix caudalis intermedia quatuor aculeorum lateralium paribus armata.

9. *Hippolyte Phippsii* Kr.*).

(Tab. III fig. 64—68).

Formen langstrakt, let og siirlig.

Rygskjoldet (fig. 64) er glat og hvælvet, ikke blot paatværs, men ogsaa temmelig kjendeligt i Retningen bagfra fortil. Det er hos nærværende Art den bageste Deel af *Rygskjoldet*, som ved at sænke sig skraat frembringer denne Konvexitet i Retningen bagfra fortil; Panden er derimod kun ubetydeligt nedstigende, eller hos nogle Individuer aldeles ikke. *Kjøl* findes vel almindeligen paa den forreste Halvdeel af *Rygskjoldet*, dog oftest saa svagt fremtrædende, at den næppe uden Lupe kan bemærkes; hos enkelte Individuer bemærkes slet ingen *Kjøl*, men blot isolerede *Tænder*.

Pandehornet (fig. 64) fremtræder omtrent i lige Flugt med *Ryglinien*, og er i Regelen aldeles vandret (kun sjældent stiger det ganske lidt i Vejret). Det er kun af middelmaadig Længde, noget kortere end *Rygskjoldet*, omtrent dobbelt saa langt som *Öjenstilkene*, og naaer til Enden af de indre *Föleres Skaft*, men langt fra ikke til Enden af de ydre *Föleres bladdannede Vedhæng*. Hos enkelte Individuer synes *Hornet* dog at blive noget længer end sædvanligt. Hvad Formen angaaer, maa mærkes, at det kun har meget ringe Dybde eller *Højde*, og at den nedre Rand kun udvider sig meget lidt i Enden, samt at den Deel, jeg kalder

*) Denne Art er opkaldt efter den bekjendte engelske Søfarende, *Constantin Phipps*, senere Lord *Mulgrave*, som i forrige Aarhundrede (1773) besøgte Spitsbergen, og leverede nogle Bidrag til at oplyse dette Lands Zoologi.

Bladet, her er kort i Forhold til Skaftet, hvorfor man maaskee snarere kan sammenligne Pandehornets Form med en Landse- eller Piilspidse, end med en Kniv eller Dolk. Det regelmæssige Antal af Tænder langs den överste Rand er ti, hvoraf de fire eller fem förste ere anbragte paa Rygskjoldet; paa den nederste-forreste Rand findes sædvanligt fire Tænder*). Rygskjoldets forreste Rand (fig. 65) har fire Par Torne: to Par over Öjnene, et Par tæt nedenfor Öjnene, og et Par ved Foreningen af Sideranden med forreste Rand, hvilket sidste Par er meget lille**); det överste Par over Öjnene (a) er stort og stærkt, rettet noget op og stundom tillige ud; det andet Par (b), som sidder under det förste, er meget mindre, noget nærmere Legemets Middellinie, ligefremadrettet, dog med Spidsen krummet lidt indad; det under Öjnene anbragte Par (d) er temmelig stærkt.

Öjenstilkene nærme sig til den cylindriske Form.

De indre Fölere ere temmelig korte (de indeholdes henimod fire Gange i Totallængden), men naae inidlertid langt ud over de ydre Föleres bladdannede Vedhæng. Skaftet naaer til Enden af Pandehornet, men er endeel kortere end Svöberne. Grundledet er endeel længer end de to fölgende Led tilsammentagne, dog ikke dobbelt saalangt; dets pig-

*) Hos de sex spitsbergenske Individer, jeg har haft Lejlighed til at undersøge, var Forholdet fölgende:

$$\frac{5+5}{4} \quad \frac{6+5}{4} \quad \frac{5+5}{4} \quad \frac{5+4}{4} \quad \frac{6+4}{3} \quad \frac{6+4}{4}$$

Det höjre Tællertal angiver Rygskjoldets, det venstre Hornets Tænder. Hos de norske Individer af Hankjønnet, som jeg holder for identiske med denne Form, fandtes Antallet saaledes:

$$\frac{6+5}{4} \quad \frac{6+5}{3} \quad \frac{5+3}{2} \quad \frac{6+4}{3} \quad \frac{6+4}{4} \quad \frac{6+4}{3}$$

Hos et lige Antal Hunner fra den norske Kyst, som jeg troer at kunne henføre til denne Art, fandtes altid tre Tænder paa Pandehornets nederste Rand, medens det paa den överste vexlede mellem ti, ni og otte, dog saaledes, at det sidste Tal var det hyppigste. Hos disse Hunner var Pandehornet ogsaa forholdsvis endeel kortere end hos Hannerne og især kortere end hos de spitsbergenske Individer.

**) Hos adskillige Individer har jeg ikke været istand til at overtøye mig om Tilværelsen af dette Par, uden ved at afklippe Rygskjoldets forreste nederste Hjørne, og underkaste det Præsning under Mikroskopet.

dannede Vedhæng overgaaer det kun lidt i Længde, og naaer ikke til Enden af andet Led, hvilket er noget længer end tredie. Den indre Svöbe er noget længer end den ydre (der dog er længer end Skaffet); jeg har i den talt 24 Led. Den ydre Svöbes tykkere Roddeel er omtrent fire Gange saa lang som Endesnærten; i hiin har jeg talt sexten, i denne fem eller sex Led.

De ydre Föleres Svöbe er kun lidet kortere end Totallængden. Længden af deres bladdannede Vedhæng indeholdes omtrent sex Gange i Totallængden; det er af langstrakt-oval Form og dets Brede indeholdes tre Gange i dets Længde; i Enden er det temmelig skraat afskaaret; Endebörsterne lange, den ydre Rands Endetorn stærk og fremragende.

Rindbakkerne (fig. 66) ere i Enden ved et temmelig dybt Indsnit deelte i to Flige, af hvilke den övre (x) er afrundet, den nedre eller bageste mere tilspidset. Den afrundede Flig (x') er omgivet af en Række meget tætstillede Börster af ejendommelig Struktur. *Endespidsen* (a) har kun tre Tænder. *Palpens* (b) sidste Led er ikke meget længer end det første. *Kjæberne* og de to første *Par Kjæbefödder* give ikke Anledning til nogen Bemærkning.

De yderste Kjæbefödder ere temmelig korte, af stærk Bygning, indeholdes omtrent 4 Gange i Totallængden, og naae til Enden af de ydre Föleres Vedhæng. Andet Led ubetydeligt længer end fjerde og tre Gange længer end tredie Led, har i Enden af den ydre Rand en lang og stærk Torn. Fem Torne omgive det stærkt börstebeklædte fjerde Leds Enderand, og tre andre sidde tæt bag disse. *Palpen* er temmelig lang; uden Endebörsterne udgjör den omtrent $\frac{2}{3}$ af Længden af Kjæbefödternes andet Led, og med de i Spidsen anbragte Börster naaer den næsten til Enden af det omtalte Led; i Enden viser den idetmindste sex Afsatser eller Led, fra hvilke Börsterne udgaae. *Svöben* er af sædvanlig Form, langs den nederste Rand væbnet med fem eller sex Börster.

Første Par Födder er af middelmaadig Størrelse og stærk Bygning, men viser iøvrigt aldeles intet Særegt i Bygning.

Andet Par Födder indeholdes omtrent $2\frac{1}{2}$ Gange i Totallængden, og naaer med hele Haanden ud over de ydre Föleres bladdannede Vedhæng; andet Led ubetydeligt kortere end tredie; fjerde Led lidt kortere end de to foregaaende tilsammentagne, næsten fire Gange saa langt som Haanden.

Tredie Par Födder er noget længer end andet Par; tredie Led omtrent dobbelt saa langt som fjerde, men lidt kortere end femte Led, der er det længste, og fire Gange saa langt som sidste Led. Tornebevæbningen er den sædvanlige.

Fjerde Fodpar ubetydeligt kortere end tredie; dets femte Led længer end det tredie.

Femte Fodpar giver ikke Anledning til nogen Bemærkning.

Første Gjællepar af sædvanlig Form; de følgende alle foroven tilspidsede; *fjerde Par* (fig. 67, a) har den bageste Halvdeel lidt fremragende over den forreste; *femte Par* (fig. 67, b) langstrakt, smalt, furet fra Spidsen og begge Halvdelene altsaa lige lange.

Anden Bugring er paa Midten kun lidt længer end første, men udvider sig temmelig stærkt paa Siderne; *tredie Bugring* dobbelt saa lang som anden; dens bageste Rand træder paa Midten ikke sønderligt stærkt frem. Hos det udmaalte Individ var sjette Bugring ligesaa lang som tredie, eller endog lidt længer; dette er imidlertid ikke det regelmæssige Forhold: sædvanligt er tredie Bugring endeel længer (omtrent $\frac{1}{4}$) end sjette.

Det mellemste Halevedhæng ender temmelig tilspidset, og er i Regelen forsynet med fire Par Torne*). Den bageste Rand er væbnet

---

*) Ti undersøgte Individuer viste følgende Forhold: syv havde fire Par Torne, to Individuer fire Torne langs den ene og tre langs den anden Side og et endeligen fire paa den ene og fem paa den anden Side.

med tre Par Torne (fig. 68), af hvilke det yderste er det korteste, det andet mere end dobbelt saa langt, og i det mindste ligesaa langt som Bredden af Halevedhængets Spidse, lidt indadkrummet; det mellemste Par i Længde mellem de to foregaaende, fjerddannet.

Svømmefödderne vise hos Hannerne den sædvanlige Form; *det første Pars* indre Svømmeplade er kortere end den ydre, i Enden forsynet med et langt men smalt kröllebærende Vedhæng; hos *det andet Par* har den indre Svømmeplade to Vedhæng, af hvilke det kröllebærende er meget langstrakt-cylindrisk og kun forsynet med faa Kröller yderst i Spidsen. Hos de norske Individer, jeg har troet at kunne henføre som Hunner til denne Art, er hos første Par Svømmefödder Svømmepladerne omtrent af lige Længde, men den indre bredere end den ydre; hos andet Par er den indre Svømmeplade lidt kortere end den ydre; dens Vedhæng langt, særdeles tyndt, kun med et Par Kröller yderst i Enden.

Fore-
kommen.

Jeg har erholdt nogle Individer af denne Art paa Spitsbergen, og ligeledes et ringe Antal paa den norske Kyst indtil Kristiansund; disse sidste stode i Störrelse temmelig meget tilbage for de første. Fra Grönland har jeg seet to eller tre Individer, som jeg troer med nogenlunde Sikkerhed at kunne henføre til denne Art; dog vil jeg betragte Sagen som endnu uafgjort, da de omtalte Exemplarer vare temmelig meget beskadigede.

Alle Individerne fra Spitsbergen vare Hanner, hvorfor jeg har været i megen Tvivl, om jeg ikke burde betragte dem som henhørende til foregaaende Art, der staaer denne meget nær, og af hvilken jeg blot kjender Hunner. Da der imidlertid blandt de norske Individer fandtes Hunner (rigtignok temmelig unge), der ikke syntes at kunne adskilles fra de beskrevne Hanner, ansaa jeg det for rigtigst, at betragte disse Dyr som særskilt Art*).

*) Dog kunne disse Hunner i nogen Henseende siges at danne Overgang til *H turgidæ*, og Sagen bliver saaledes endnu stedse tvivlsom.

H. Phippsii kan karakteriseres ved følgende Linier.

Scutum dorsale antice dentatum, carina vulgo obsolete, interdum prorsus evanescente. Rostrum frontale horizontale, angustatum, vix cullatum, parvum, scuto dorsali brevius, dupla fere oculorum gaudet longitudine, apicemque pedunculi antennarum interiorum assequitur, non vero appendicis antennarum exteriorum foliiformis. Margo ejus superior vulgo decem, inferior quatuor gerit dentes. Margo scuti dorsalis anterior quatuor armata est aculeorum paribus, primo et secundo supra oculos, tertio infra oculos, quarto ad conjunctionem marginis anterioris cum marginibus lateralibus. Antennæ interiores mediocris (in utroque sexu) magnitudinis, quartam fere longitudinis animalis partem complent, apicemque appendicis antennarum exteriorum foliiformis longe superant; utrunque flagellum pedunculo longius est. Pedes maxillares externi apicem appendicis antennarum exteriorum assequuntur. Quatuor aculeorum appendicis caudalis intermedie lateralium paria.

10. *Hippolyte pusiola* Kr.

(Tab. III fig. 69—73).

Denne lille Art, som, hvad Pandehornet angaaer, staaer nær ved *H. microceros*, er af temmelig plump Form; især er Forkroppen gjerne noget tyk og ligesom opsvulmet.

Rygskjoldet, som — Pandehornet medregnet — indeholdes omtrent $5\frac{1}{2}$ Gang i Totallængden, er meget stærkt hvælvet eller ligesom puklet i Retningen bagfra fortil. Panden er imidlertid ikke sønderligt nedstigende, men det er den bageste Deel af *Rygskjoldet*, som sænker sig dybt. Man kan ofte være meget i Tvivl, om man skal sige, at *Rygskjoldet* har *Kjøl* eller ikke: i alt Fald er den gjerne meget lidt fremragende, og indtager kun en ringe Deel af *Rygskjoldets* Længde. Den Uoverensstemmelse, som iøvrigt forskjellige Individier i saa Henseende

vise, synes at betinges af de samme Forhold, som de hos *H. turgida* angivne.

Pandehornet (fig. 69) er meget lille, omtrent af Öjnenes Længde, og indeholdes gjerne tre Gange eller lidt mere i Rygskjoldets Længde; dets Retning er aldeles vandret; af Form er det temmelig tykt (men ikke dybt) ved Roden, i Enden tilspidset, uden nogen Udvidelse paa den nedre Rand, eller med andre Ord trægget syldannet. Paa den nedre Rand har jeg aldrig bemærket Tænder; paa den övre findes almindeligen tre eller fire, sjældent to*). Een eller to af disse Tænder ere anbragte paa den forreste Deel af Rygskjoldet, de andre paa selve Pandehornet. Den yderste Tand er stundom noget mindre end de foregaaende, dog er dette ingenlunde det regelmæssige Forhold.

Rygskjoldet har ingen Torne paa den forreste Rand ovenfor Öjet. Derimod findes tæt nedenfor Öjet (fig. 70), foruden den sædvanlige, stumptilspidsede Hornlap, en lille Torn; og en endnu langt mindre ved Foreningen af Sideranden med den forreste Rand.

Öjenstilkene (fig. 69, c) ere noget tykke og plumpe, temmelig stærkt udvidede i Enden, hvor Öjnene ere anbragte.

De indre Fölere (fig. 71) ere af middelmaadig Længde, indeholdes mere end $3\frac{1}{2}$ Gange i Totallængden, og naae med Spidserne udover de nedre Föleres bladdannede Vedhæng. Skaftet (fig 71, abc) udgjör henimod Halvdelen af Fölernes Længde; Grundleddet (a) som sædvanligt meget længer end de to følgende Led tilsammentagne og mere end dobbelt saa langt som andet Led, naaer med Spidsen ud over Öjnene og Pandehornet. I Enden af den ydre Rand er det væbnet med en meget lang Torn, hvilket i endnu højere Grad er Tilfældet med andet Led (b); ogsaa tredie Led (c) har en Torn, som dog er meget mindre**),

*) Af 26 undersøgte Individuer havde 15 tre Tænder, 10 fire Tænder og kun et 2 Tænder.

**) I de paa Tabellen angivne Udmaalinger ere disse Torne ikke medreguede.

Det pigdannede Vedhæng (fig. 71, a'), hvis Spidse ikke aldeles naaer til Enden af Grundleddets ydre Endetorn, har en noget særegen Form, idet dets indre Rand efter de $\frac{2}{3}$ af Længden gjør en pludselig Bøjning udad, hvorved Vedhængen ligesom deles i en bredere Roddeel og en Torn. Den indre Svøbe (fig. 71, d), som her ikke er længer, men maaskee i Reglen endog lidt kortere, end den ydre, har 23 eller 24 Led. Ved den ydre Svøbe (fig. 71, e) iagttages, foruden det allerede angivne Længdeforhold til den indre Svøbe (der, efter min Erfaring, er fælleds for begge Kjøen), to Ejendommeligheder: først at den temmelig gradeviis tilspidnes, saa at det er noget vanskeligt at trække en bestemt Grændse mellem Roddelen og Endesnærten; dernæst at denne sidste har en usædvanlig Længde (og som Følge deraf et usædvanligt Ledantal), da den paa det Nærmeste holder Halvdelen af hiins Længde. I Roddelen har jeg talt 12 Led, i Endesnærten 9 eller 10. Roddelen er paa Underfladen meget rigeligt forsynet med lange Haar.

De ydre Föleres Svøbe udgjör omtrent $\frac{1}{4}$ af Dyrets Totallængde; det bladdannede Vedhæng er ovalt formedelst den indre Rands Udbøjning; dets Brede indeholdes i Længden (naar Endebörsterne ikke medregnes) $2\frac{1}{2}$ Gange. Enderanden maa snarere siges at være afrundet end skraat afskaaren, og den ydre Rands Endetorn naaer med Spidsen ligesaa langt frem som Enderanden.

Munddelene vise den normale Form. Kindbakkernes Torn har fire Tænder, og Palpens sidste Led er ikke betydeligt længer end Rodleddet.

De yderste Kjøbefödder ere middelmaadigt lange (de indeholdes næppe tre Gange i Totallængden), og naae ud over de ydre Föleres bladdannede Vedhæng. Andet Led omtrent af Længde som fjerde Led og mere end 3 Gange saa langt som tredie Led; fjerde Led i Enden væbnet med fem Torne, foruden et Par meget korte.

Det første Par Födder er temmelig stort, og indeholdes kun lidt mere end tre Gange i Totallængden (Pandehornets Korthed maa her

imidlertid ikke forglemmes). Armen er lidt længer end **Haand** og **Haandrod** tilsammentagne; **Haanden** næsten dobbelt saa lang som **Haandroden**.

Andet Par Födder er temmelig langt, og indeholdes ikke stort mere end to **Gange** i **Totallængden**; **trede Led** noget kortere end **fjerde**, begge tilsammen omtrent af **Længde** som **femte**; **Haandroden** har syv **Smaa**led.

Tredie Par Födder er lidt længer end **andet**, dets **sjette Led** af lige **Længde** med **fjerde** og mere end dobbelt saa langt som **femte**.

Fjerde Par Födder lidt længer end **trede**; dets **sjette Led** en halv **Gang** længer end dets **fjerde Led**.

Femte Par Födder ubetydeligt kortere end **fjerde**; iøvrigt omtrent af **Beskaffenhed** som dette.

Gjællerne ere langstrakte og smalle; de fire sidste tilspidsede i den **överste Ende**, det **femte Par** furet ligefra **Spidsen**.

Bagkroppens Ringe frembyde omtrent det sædvanlige **Forhold**: **første Ring** halvt saa lang som **anden**; **trede Ring** meer end dobbelt saa lang som **anden**, med afrundet **Rygflade** og den **bageste Rand** ikke stærkt **udböjet**; **fjerde** og **femte Ring** med de sædvanlige **Torne** paa **Siderne**.

Det mellemste Halevedhæng er forsynet med fire **Par Sidetorne** *).

Af de **sex Endetorne** (Fig. 72) ere de to **yderste** de **korteste**, omtrent halvt saa lange som de **mellemste**; disse **sidste**, der ere **fjerdannede**, ere **atter** et godt **Stykke** kortere end det **næstyderste Par**, hvis **Længde** meget **overgaaer Halevedhængets Brede** i **Enden**.

Hos **Hunnerne** er den **indre Svømmeplade** af *første Par Svømmefödder* (fig. 73, A, b) lidt kortere end den **ydre Plade** (a), men derimod **breder**. Hos **Hannerne** tiltager **Kortheden** af den **forneden afstum-**

---

*) Blandt sytten undersøgte Individuer havde tretten fire **Par Torne**, et fire **Torne** paa den ene **Side** og tre paa den **anden**, et fire paa den ene **Side** og to paa den **anden**, et fire paa den ene **Side** og fem paa den **anden**; et endeligen viste et ganske uregelmæssigt **Forhold**: fem **Torne** paa den ene **Side** og sex paa den **anden**.

pede indre Svømmeplade (fig. 73, B, b), hvorimod det krøllebærende Vedhæng (x) udmærker sig ved sin Længde (det har den indre Svømmeplades halve Længde) og ved sin smalle Form. Tæt bag det ere to Fjerbørster anbragte, der næsten naae til dets Spidse. Ogsaa hos de følgende Par Svømmefødder, hvis Svømmeplader omtrent have lige Længde, er det krøllebærende Vedhæng af betydelig Længde men meget smalt, og Krøllerne ere kun faa i Tallet, og indskrænkes til en meget lille Strækning af den indre Rand.

Denne lille Art har jeg fundet ved Kristiansund, hvor den ikke forekom sjældent paa nogle faa Favne Dybde (i Begyndelsen af April). Hunnerne bare Rognen under Bugen, og hos enkelte Individider vare Ungerne færdige til at forlade Moderen. Et eneste Individ havde et Exemplar af *Bopyrus abdominalis* under Bugen. Mange andre bare derimod et andet, allerede ovenfor (Side 264) omtalt Snyltedyrt under Bugen.

H. pusiola kan karakteriseres saaledes:

Anterior scuti dorsalis pars vulgo obsoletius carinata, uniuoque armata dente. Rostrum frontale perbreue (oculorum ferme longitudine, scuto dorsali ter breuius), horizontale, subulatum, tribus quatuorue marginis superioris dentibus (dente scuti dorsalis una computato), nullis inferioris. — Margo scuti dorsalis anterior duobus aculeorum paribus instructa (altero infra oculos, altero ad conjunctionem marginis anterioris cum marginibus lateralibus). Flagellum exterius antennarum interiorum interius longitudine æquat vel superat (in utroque sexu); pars ejus gracilior terminalis dinidia ferme est longitudine partis basilaris crassioris. Pedes maxillares externi apicem appendicis foliiformis antennarum exteriorum superant. Quatuor aculeorum appendicis caudalis mediæ lateralium paria.

C. *Pedes maxillares externi flagello instructi, palpo vero destituti.*

e. *Pedes primi et secundi paris flagello ornati.*

11. *Hippolyte polaris* Sab.

(Tab. III fig. 78—81, Tab. IV fig. 82.)

Synonymi.

O. *Fabricii* Fauna grönlandica n. 216: Cancer Squilla var. β ?*).

Sabine, suppl. to the app. of Capt. Parrys voyage pag. 238, *Alpheus polaris*.

Owen, appendix to the voyage of Ross, pag. 85., *Hippolyte polaris*.

Milne-Edwards: hist. des Crustacés II, 376, *Hippolyte polaris*.

Kröyer, Grönlands Amphipoder p. 88, Naturhistorisk Tidsskrift II, 254, *Hippolyte polaris*.

Formen er noget plump og tyk hos Hunnerne; hos Hannerne derimod let og langstrakt. Rygfladen af Cefalothorax har paa Middel-

*) Det synes temmelig vanskeligt at afgjøre, hvor *Fabricius's* Cancer Squilla skal henføres, da den meddeelte Beskrivelse er utilstrækkelig, og upaatvivleligt ogsaa, hvad de indre Følere angaaer, urigtig. Hvad jeg først antager for afgjort, er, at det er en Hippolyte-Art, og ikke nogen Palæmon (hvilket *Milne-Edwards* har meent, der, skjönt med Tvivl, henfører den som Synonym til sin Palæmon Squilla, cfr. Hist. des Crustacés II, 390). Denne Paastand støtter sig paa tre Grunde: 1) *Fabricius's* Hovedart forekommer „copiose;” men blandt de mange Kræbsdyr, som i en Række af Aar ere nedsendte fra Grönland, tælles en Halv Snees Hippolytearter, derimod ingen Palæmon. 2) Jeg har ingen Palæmonart truffet ved Spitsbergen og heller ikke paa den norske Kyst fra Hammerfest til Stavanger, hvorimod talrige Hippolyter. Vel tvivler jeg ikke paa, at der kan forekomme Palæmoner ved den sydlige norske Kyst; men, at de gaae *Stat* forbi mod Nord, har jeg idetmindste ingen Grund til at antage. 3) Endeligen forekommer det mig, at følgende Ord hos *Fabricius* om Bagkroppens anden og tredie Ring (hvilke han efter sin Betragtning maade kalder fjerde og femte): „huc ascendit superior pars insecti” og „hic insectum gibbosius” uimodsigeligt bevise, at Talen er om en Hippolyte. Hvad jeg dernæst anseer for sikkert, er, at *Fabricius's* Cancer Squilla indbefatter to Arter, idet hans Varietas β er en Art og ikke en Afart, da den har tre Par Torne paa Rygskjoldets forreste Rand, hvilket ikke er Tilfældet med Hovedarten. At antage, at *Fabricius's* to Arter ikke skulde være blandt de mange nedsendte, forekommer mig temmelig usandsynligt; skjönt jeg paa den anden Side indrømmer Vanskeligheden af at henføre dem til disse. Jeg har tidligere (*Grönlands Amphipoder* S. 88 og Naturhistorisk Tidsskrift II, 254) anført *Canc Squilla Fabr.* som Synonym til *H. polaris*, og jeg er endnu af den Formening, at Varietas β hører dertil, paa Grund af de allerede omtalte tre Par Torne. Hovedarten synes ingensteds at kunne henføres (dersom Beskrivelsen

linien en meget tydeligt fremtrædende *Hjöl*, hvilken undertiden ikke indtager Halvdelen af dens Længde (næppe $\frac{2}{3}$), hos andre Individer derimod strækker sig langt ud over Halvdelen, og tillige bagtil bliver bredere, hvorved Dyrets Habitus forandres endeel. Cefalothorax er iøvrigt gjerne temmelig stærkt hvælvet paa Midten, og ligesom noget puklet, og da Panden sænker sig temmelig betydeligt ned fortil, udgaaer Pandehornet meget lavere end hos *Hipp. borealis*, og dets øverste Rand bliver mere eller mindre konkav, idet Pandehornet gjerne hæver sig lidt fortil, og ikke plejer at have nogen aldeles vandret Stilling.

Pandehornet (fig. 78, a, b) er oftest kortere end Rygskjoldet, men man finder dog ikke sjældent Individer, hos hvilke det overgaaer Længden af Rygskjoldet lidt. Hele dets øverste Rand er skarp; det ender meget spidst, og viser et forskjælligt Antal Tænder (jeg har talt fire til syv), af hvilke dog de to eller tre første allerede fremtræde paa Rygskjoldet. Mellem den sidste Tand og Pandehornets Spidse er ofte et temmelig betydeligt Mellemrum. Den sidste Deel af Pandehornet udvider sig forneden i Form af et triangulært Knivsblad, der er temmelig bredt, og viser to eller tre Tænder*). Det Stykke af Pandehornet, som ligger imellem Bladet og Roden, er treægget paa Grund af den Længdekam, der fremtræder langs hver Side af Hornet fra dets Rod til dets

---

iøvrigt er paalidelig), formedelst de indre Føleres ualmindelige Korthed (de angives kun en halv Gang længere end Øjet, et Forhold, som jeg ikke har fundet hos nogen nordisk Art). Da *H. turgida* blandt alle grønlandske, og overhovedet blandt alle nordiske bekjendte Arter har de korteste Følere, kunde man maaskee troe, at den var meent, og finde nogen Bekræftelse for denne Mening i Antallet af Saugtænderne paa Pandehornets øverste Rand og Beskrivelsen af Rygskjoldets forreste Deel som „vix carinatum.“ Dog vil dette tvivlsomme Punkt maaskee næppe kunne bringes til Afgjørelse af Nogen udenfor Grønland. Af Kaptajn *Holböll*, som med Iver samler og iagttager de grønlandske Kræbsdyr, turde vistnok snarest, ved Hjælp af det grønlandske Navn og de øvrige af *Fabricius* angivne Omstændigheder om Forekomsten o. s. v., Sagen ventes oplyst.

*) Af 22 Individer havde otte tre Tænder paa den nederste Rand, ti kun to Tænder og fire en Tand; paa den øverste Rand havde tretten Individer sex Tænder, fire syv Tænder, fire Individer fem Tænder og et fire Tænder.

Spids. Pandehornet er lidt kortere end de yderste Föleres bladdannede Vedhæng (især naar disses Endebörster medregnes), men meget længer end de inderste Föleres Skaft.

Fra Rygskjoldets forreste Rand udgaae et Par *Torne* ovenfor og et Par nedenfor Öjet (fig. 79, a og c); desuden findes her endnu et tredie Par, anbragt paa den Vinkel, som Siderandenes Sammenstöd med forreste Rand paa hver Side danner (d). Dette Par er lidet; de foregaaende Par synes med Hensyn til Störrelse og Styrke at være underkastede megen Variation.

Öjnene vise Tilnærmelse til den cylindriske Form.

De indre Fölere ere hos *Hummerne* korte: naar de böjes tilbage, er selv deres længste Svöbe langt fra at naae Rygskjoldets bageste Rand, og fremadrettet rager den kun meget lidt ud over Endebörsterne af de ydre Föleres bladdannede Vedhæng. Skaftet er meget kortere end Pandehornet, omtrent af lige Længde med den indre Svöbe og meget længer end den ydre. Grundleddet er omtrent dobbelt saa langt som de to fölgende Led tilsammentagne, og af lige Længde med den ydre Svöbes tykkere Roddeel. Det tornformige Vedhæng naaer ikke med sin Spidse til Enden af andet Led. Andet Led er dobbelt saa langt som tredie. Tredie Led har en stærk og lang Torn i Enden af den överste Rand, de foregaaende derimod i Enden af den ydre Rand. Den korte Svöbes Roddeel er fire Gange saa lang som den tynde Endesnært: i linn har jeg talt 22, i denne 6 Led. Den lange, tynde indre Svöbe har omtrent 30 Led, og viser kun meget ubetydelige Spor til Haarbedækning. — Hos *Hannerne* ere de indre Fölere vel gjerne længer end hos *Hummerne*, dog ikke i betydelig Grad; noget Almindeligt kan ikke vel siges om Forholdet, da det viser sig temmelig afvejlende hos forskjellige Individier. Den Han blandt de Exemplarer, jeg har haft til min Disposition, hvor de fremböde den störste Udvikling, havde en Totallængde af 20''' , og Fölernes Længde udgjorde omtrent 6''' eller henimod $\frac{1}{3}$ af Totallængden

(hos **Hunnerne** henimod $\frac{1}{4}$); **Skaftet** havde omtrent en **Længde** af $2\frac{3}{5}''$, den indre **Svöbe** af $5\frac{3}{5}$ og den ydre af $2\frac{1}{3}''$. Det torndannede **Vedhæng** naaede kun omtrent til **Enden** af **Grundledet** (dettes **Endetorn** medregnet); i den indre **Svöbe** talte jeg **45 Led**, i den ydres **Roddeel** **20**, i **Endesnaerten** **5 Led**.

De ydre Föleres Svöbe er kun meget lidt kortere end **Totallængden**; det *bladdannede Vedhæng* indeholdes omtrent fem **Gange** i **Totallængden**, og er af langstrakt-oval **Form**; den indre **Rand** viser sig kun lidt udböjet, og **Breden** indeholdes tre **Gange** i **Længden**; den ydre **Endetorns Spidse** naaer ikke frem i lige **Linie** med **Vedhængets forreste Rand**.

Rindbakkernes Endetorn har fire **Tænder**, af hvilke den inderste ved et temmelig dybt **Udsnit** skilles fra de andre (fig. 80, a). *Palpens Grundled* er omtrent af **Længde** som andet **Led**. Det *förste Par Kjæbers Palpe* er tydeligere deelt i to smaa **Grene** end hos de fleste andre **Hippolytearter**, og **Grenene** bære i **Enden** flere **Börster** end almindeligt, den överste sex eller syv, den nederste to (fig. 80, b). *Det andet Par Kjæbers Svöbe* kan just ikke siges at være aldeles afstumpet i den överste **Ende**, men er dog meget bredt og fladt afrundet. Den *rudimentære Gjælle* paa det andet **Par Kjæbefödders Svöbe** har jeg kun fundet bestaaende af fire, men temmelig store, **Blade** (fig. 80, c).

De yderste Kjæbefödder ere langstrakte, af en temmelig späd **Bygning**, og rage almindeligen et betydeligt **Stykke** frem foran de ydre **Föleres bladdannede Vedhæng**. Sex sorte **Torne** ere anbragte i **Enden** af **fjerde Led**, i en **Halvkreds**.

Det förste Par Födder indeholdes ikke fuldt fire **Gange** i **Totallængden**; **Haanden** er ikke *dobbelt* saa lang som **Haandroden**, **Palmen** ikke *dobbelt* saa lang som **Tommelen**.

Andet Par Födder naae, naar de udstrækkes, med hele **Haanden** ud over de ydre **Föleres bladdannede Vedhæng**; **tredie Led** næsten ligesaa langt som **fjerde**; **femte Led** eller **Haandroden** næsten ligesaa langt

som begge de to foregaaende tilsammentagne, inddeelt i syv mindre Led, af hvilke det første er middelmaadigt langt, det andet kortere, tredie det længste, længere end de to foregaaende tilsammentagne, fjerde omtrent af Længde som første, femte som andet, sjette det allerkorteste, syvende omtrent saa langt som første. Kløerne udgjøre omtrent $\frac{2}{5}$ af Haandens Længde.

Tredie Par Födder længer end andet; fjerde Led udgjör næsten Halvdelen af dette Fodpars Længde; Tarsen ender med to krumme, sorte Torne, og er desuden langs den nedre Rand væbnet med fire, mod Roden i Størrelse gradeviis aftagende Torne.

Fjerde Fodpar er ubetydeligt længer end tredie, men stemmer iøvrigt ganske med dette i Form og Delenes Forhold (undtagen at sjette Led tiltager noget i Længde, og næsten bliver dobbelt saa langt som fjerde).

Gjællerne temmelig korte; *bageste Par* (fig. 81) ikke sønderligt tilspidset, først furet langt nede paa den fremadvendte Side, og den bageste Halvdeel altsaa ragende betydeligt ud over den forreste.

Anden Ring mere end dobbelt saa lang som den foregaaende.

Tredie Ring paa Ryggen stærkt hvælvet men afrundet.

Sjette Ring tynd, næsten af cylindrisk Form.

Det mellemste Halevedhæng omtrent dobbelt saa bredt ved Roden som i Enden. Antallet af Rygfladens Tornepar forholdt sig saaledes hos 22 undersøgte Individuer: tolv Individuer viste fem Par, to Individuer fire Par, fire Individuer fem Torne paa den ene Side og sex paa den anden, og fire Individuer fire Torne paa den ene Side og fem paa den anden. De fire ydre Halevedhæng ere af langstrakt-oval Form, i Enden og langs den indre Rand tæt besatte med lange Börster; det yderste Par er bredere end det indre, og i Enden af den yderste Rand væbnet med 6 Torne, af hvilke den første er meget lille.

Paa mellemste Halevedhængs bageste Rand (Tab. IV, fig. 82),

der er stærkt udböjet, eller danner en Vinkel, findes otte Torne, af hvilke de to mellemste Par ere meget korte, fjerdedannede; det næste det længste, mere end tre Gange saa langt som de mellemste, og længer en Haleved-hængets Brede i Enden; det yderste staaer i Længde omtrent midt imellem det sidst omtalte Par og de to mellemste.

Hos Hunnerne ere *Svømmeföddernes* Svømmeplader omtrent lige lange; paa første Par den ydre Svømmeplade liniedannet, den indre bred, oval, i Enden noget tilspidset; paa det andet Par ere Svømmepladerne meget langstrakt ovale, i Enden stærkt tilspidsede; den indre Plades Vedhæng temmelig tykt, skjönt ikke kölledannet, i en betydelig Strækning af den indre Rand besat med Kröller. Hos Hannerne er det *förste Par Svømmefödders* indre Svømmeplade næsten af lige Længde med den ydre, Vedhængt meget kort (det udgjör næppe $\frac{1}{6}$ af Pladens Længde) og temmelig utydeligt afgrændset fra Svømmepladen. Hos det andet Par er den indre Svømmeplade lidt kortere end den ydre, og udmærker sig ved Længden af det smalle, kröllebærende Vedhæng (det udgjör omtrent $\frac{1}{3}$ af Pladens Længde) og ved den usædvanlige Korthed af det börstebærende Vedhæng, hvilket ikke engang har den halve Længde af det kröllebærende; dette sidste er kun i en lille Strækning beklædt med Kröller.

Denne Art synes ved de grønlandske Kyster at være almindelig. Derimod besidder jeg kun et Individ fra Spitsbergen, som udmærker sig ved at have fire Tænder paa Pandehornets överste Rand; men i alle andre Dele stemmer med de grønlandske Individier. Ogsaa fra Norges Vestkyst (Kristianssund) besidder jeg et eneste Individ.

De fölgende Linier angive det for denne Art mest Betegnende.

Scutum dorsale carina dentata varie longitudinis armatum. Rostrum frontale vulgo resimum, sat altum, cultellatum, longitudine ferme scuti dorsalis, pedunculo antennarum interiorum multo longius, apice appendicis antennarum exteriorum paulo brevius, dentibus marginis superioris sex septemve, inferioris duobus tribusve armatum. — Margo scuti dorsalis

anterior tribus aculeorum paribus instructa, primo supra oculos, secundo infra oculos, tertio ad conjunctionem marginis anterioris cum lateralibus. — Antennæ interiores feminae quartam longitudinis partem explent (marium aliquanto sunt longiores), apicemque appendicis antennarum exteriorum paulo modo superant. — Pedes maxillares externi sat longi, tertiam longitudinis partem complent, apicemque appendicis ant. exteriorum foliiformis vulgo superant. Quinque aculeorum appendicis caudalis intermediæ lateralium paria.

12. *Hippolyte borealis.*

(Tab. III fig. 74—77).

Synonymi.

Owen: App. to the Voyage of Ross pag. LXXXIV, H. borealis.

Milne-Edwards: hist. des Crustacés II, 372, H. borealis.

Krøyer: Naturhist. Tidsskrift II, 254, H. borealis.

Formen langstrakt og siirlig.

Rygskjoldet viser almindeligen en Kjøle paa Middellinien som Fortsættelse af Pandehornet, hvilken Kjøle ofte naaer til henimod Midten af dets Længde; den er ikke skarp, men temmelig bred og afrundet; sædvanligen er den glat, i sjældne Tilfælde viser den Spor af et Par smaa Tænder, hos enkelte Individuer forsvinder den næsten ganske. Panden sænker sig ikke fortil, og Pandehornet udgaaer højt, i lige Retning med Kjölens överste Rand.

Pandehornet (fig. 74) er af en siirlig Form, lige, næsten vandret, langstrakt, tyndt, og udvider sig foran mod Enden, som er meget spids, ligesom til en Landsespids eller Bladet af en Dolk; det Stykke, som ligger mellem Bladet og Roden, er næsten fuldkomment cylindrisk. Den överste Rand af Pandehornet er bred, afrundet, og i Regelen uden Tænder eller Ujævnheder. Bladet, der fremstiller en bred Triangel med Toppunktet nedadvendt, viser paa sin forreste-nederste Rand et forskjælligt Antal meer eller mindre tydeligt fremtrædende Tænder. Hos de for mig

liggende Individuer findes to, tre og fire Tænder; det hos *Ross* afbildede synes kun at vise een. Hvad Pandehornets relative Længde angaaer, da er det lidt kortere end de yderste Föleres bladdannede Vedhæng, og lidt længere end de inderste Föleres Skaft.

Paa hver Side af Pandehornets Rod udgaaer fra Rygskjoldets forreste Rand (fig. 75) en stærk Torn (a), der er rettet fremad over Öjenstilkenes Rod og ganske lidt udad. Længer nede tæt under Öjet fremgaaer paa hver Side en anden Torn (c), som er rettet fremad og lidt opad. Flere tydelige Torne viser Rygskjoldet ikke. Forbindelsen mellem dets forreste Rand og Siderandene er almindeligen afrundet, eller viser dog kun en næsten umærkelig Fremragning.

Öjnene naae omtrent til Begyndelsen af Pandehornets bladagtige Udvidelse, og have en omvendt konisk Form.

De indre Fölere ere lange: naar de böjes tilbage, naaer deres korteste (ydre) Svöbe ud over Rygskjoldets bageste Rand. Deres Skaft er kortere end Pandehornet og omtrent af lige Længde med den ydre Svöbes tykkere Roddeel. Dets Grundled er længer end de to følgende Led tilsammentagne, forsynet med en kort Torn i Enden af den ydre Rand og med Fjerbörster langs den indre. Det smalle, tornformige Vedhæng naaer med Spidsen næsten til Enden af det følgende Led. Andet Led er længer end tredie, dog ikke dobbelt saa langt. Tredie Led viser ingen egentlige Torne. Den kortere ydre Svöbes Roddeel er kun lidt længer end den tynde Endesnært; i hiin har jeg talt over 30 Led, i denne henimod 20. Den indre Svöbe har jeg fundet bestaaende af omtrent 60 Led; denne Svöbe er forsynet med en Mængde korte, blöde Haar*).

De ydre Föleres Svöbe er næsten af samme Længde som Dyrets Total længde. Deres bladdannede Vedhæng har, naar Endebörsterne med-

---

*) Det beskrevne Forhold gjælder kun det ene Kjö, thi jeg har kun seet Hanner.

regnes, samme Længde som Rygskjoldet langs Middellinien, dog uden at regne Pandehornet med.

Kindbakkernes Endetorn har fire Tænder; *Palpens* Grundled er meget tykkere end andet Led, men har kun omtrent dettes halve Længde. *Andet Par Kjæbers* Svöbe er foroven bred og næsten lige afstumpet. *Andet Par Kjæbefödders* Palpe temmelig kort; den paa Svöben anbragte rudimentære Gjælle har jeg kun fundet bestaaende af to eller tre Gjælleblade.

De yderste Kjæbefödder naae frem over de yderste Föleres blad-dannede Vedhæng, og ere i Enden af sidste Led væbnede med sex sorte Torne.

Andet Fodpars tredie Led er vel langt, men dog kortere end fjerde. Haandrodens förste Led kort, andet endnu kortere, tredie det længste ($\frac{1}{4}$ af hele Haandroden) men kortere end de to foregaaende tilsammentagne; fjerde Led af Længde som andet, femte ubetydeligt længer, sjette det korteste, halvt saa langt som förste, syvende dobbelt saa langt som sjette. Tommelens Længde udgjör Halvdelen af Palmens Længde.

Fjerde Fodpar er lidt kortere end tredie, dets femte Led ikke tiltagende sönderligt i Længde.

Femte Fodpar viser samme Længde og övrige Forhold som fjerde.

Gjællerne ere temmelig store, de tre bageste af langstrakt Form, *femte Par* (fig. 76) foroven tilspidset, furet næsten fra Spidsen, den bageste Halvdeel altsaa ikke fremragende meget over den forreste.

Bagkroppens *anden Ring* er paa Siderne forneden udvidet mere end hos foregaaende Art, og den bedækker fölgelig en forholdsvis störré Part af den foregaaende og efterfölgende Ring.

Tredie Rings Rygflade er ligesom hos foregaaende Art stærkt hvælvet eller puklet men afrundet.

Femte Ring synes forholdsvis lidt længere end hos foregaaende

Art*), hvorimod Siderandene ere noget kortere, og deres Torn lidt svagere end hos foregaaende Art.

Mellemste Halevedhæng er temmelig stærkt tilspidset mod Enden. Af Tornepar langs Siderne har jeg bemærket fem; men, da jeg kun har haft Lejlighed til at undersøge meget faa Individer, kan jeg ikke afgjøre, hvorvidt dette Forhold er bestandigt.

Halevedhængets bageste Rand bærer fire Par Torne (fig. 77): de to mellemste Par ere de korteste, dog kun lidt kortere end det yderste og omtrent halvt saa lange som det andet Par**), paa Siderne beklædt med lidt tilbagerettede Haar***). Det længste Par er endel kortere end Bredden af Halevedhængen i Enden.

Af Svømmefødderne kjender jeg kun den mandlige Form, der viser sig ganske normal. Den ydre Svømmeplade er ubetydeligt længer end den indre; Vedhængen i Enden af den indre Svømmeplade paa første Par indeholdes fire Gange i Svømmepladens Længde; hos alle Fodparrene er det af smal Form og kun forsynet med faa Krøller.

Denne Art synes sjælden paa alle de Ryster, hvis Hippolyter ere Gjenstand for nærværende Arbejde: paa Spitsbergen har jeg ikke truffet den; paa den norske Kyst har jeg ved Kristianssund fundet et eneste Individ; fra Grönland nedsendes den overmaade sparsomt imellem andre Arter.

H. borealis adskilles ved følgende Karakteristik.

Scutum dorsale vulgo obsolete antice carinatum, dentibus vero carinae saepissime destitutum. Rostrum frontale horizontale, elongatum, cullatum, basi ferme cylindrica, pedunculo antennarum interiorum paulo longius, appendice antennarum exteriorum paulo brevius; nullis vulgo

*) Ved Angivelsen af Bagkroppens Ringes Længde, maa tages Hensyn til den forskjellige Maade, hvorpaa de ere krummede, da derved nogen Afvigelse i Maalene let kan foranlediges.

**) Hos et Exemplar var dette Forhold noget forandret: de to mellemste Par vare længer end det yderste, og havde omtrent $\frac{3}{4}$ af andet Pars Længde.

***) Af fire undersøgte Individer havde de to Börsterne rettede tilbage.

marginis superioris dentibus, duobus tribusve marginis inferioris. Margo scuti dorsalis anterior duobus aculeorum paribus, altero supra oculos, altero infra oculos. Antennæ interiores (marium) elongatæ, dimidium fere longitudinis animalis partem assequentes; flagelli exterioris pars terminalis basali non multo brevior. Pedes maxillares externi apicem appendicis antennarum exteriorum foliiformis superant. Quinque (?) aculeorum appendicis caudalis intermediæ lateralium paria.

f. Pedes primi, secundi et tertii paris flagello instructi.

(Tab. IV fig. 83—98 og Tab. V fig. 99—104).

15. Hippolyte aculeata Ot. Fabr.

Synonymi.

- J. C. Fabricii* Systema Entomologiæ (1775) pag. 416: *Astacus groenlandicus**).
O. Fabricii Fauna groenlandica n. 219 pag. 239: *Cancer aculeatus*.
Sabine Suppl. to the Appendix of Parry's Voyage, pag. CCXXXVII tab. 11 fig. 9:
Alpheus aculeatus.
Milne-Edwards: histoire des Crustacés II, 380: *Hippolyte aculeata*.
Krøyer: Grönlands Amphipoder Side 87 og Naturhist. Tidsskrift II, 253: *H. aculeata*.
Owen: the Zoology of *Beechey's* Voyage pag. 86—89: *Hippolyte aculeata*, *H. cornuta* og *H. armata***).

Farven er (efter *O. Fabricius*) brun, blegere paa Siderne, hist og her med hvidagtige Pletter.

Denne saa udmærkede, og fra alle andre saa let adskillelige, Art

- *) Da den af *J. C. Fabricius* paa det anførte Sted meddeelte Beskrivelse er fuldkomment anvendelig paa nærværende, men ikke paa nogen anden bekjendt grönlandsk Art, er der vistnok al Grund til at antage *H. groenlandica* og *H. aculeata* som identiske. Det første Navn burde upaatvivleligt, som det ældste, have Fortrinnet. Dog synes det ikke længer ganske passende, da Arten nu ikke blot er funden ved Grönland og de tilgrændsende allernordligste Dele af Amerika, men ogsaa ved Kamtschatka.
- ***) *H. cornuta* er blot opstillet som særskilt Art paa Grund af den indre Svöbes større Længde hos de indre Fölere; men dette er, efter hvad jeg oftere har berört, for Slægten *Hippolyte* et af Hannernes Skjælnemærker, som hos *H. aculeata* fremtræder meget stærkt (see nedenfor), og saaledes kan *H. cornuta* blot betragtes som *H. aculeata* ♂, hvilket saavel *Owen's* Beskrivelse som Afbildning bekræfter. *H. armata* er, saavidt jeg kan indsee, blot en Varietet af *H. aculeata* ♂ med flere Torne paa Siderne af Bagkroppens anden, tredie og fjerde Ring end sædvanligt (tre Par paa hver af disse Ringe).

har en temmelig stærk og plump Form. Det er den største af alle bekjendte Hippolyter, og den naaer en Længde af indtil 5".

Cefalothorax er gjerne temmelig tyk og opsvulmet. *Rygskjoldet* (fig. 85) er almindeligen stærkt hvalvet i Retningen bagfra fortil, og stiger gjerne noget ned fortil, skjönt i ringere Grad end bag. Dets Overflade er bedækket af en utallig Mængde meget smaa Knuder, fra hver af hvilke en lille Börste udgaaer, et Forhold, som ikke forekommer hos nogen anden nordisk Hippolyte. Rygkjölen fremtræder lidt foran Rygskjoldets bageste Rand; den er just ikke stærkt hævet, ja man kunde maaskee paastaae, at den hos mange Individder ganske savnes; men de store Tænder, der indtage næsten hele Rygskjoldets Middellinie, lade det ved en lös Betragtning synes, som om en stærk Kjöl altid var tilstede.

Pandehornet (fig. 85), der sædvanligen er vandret, stundom dog rettet lidt opad, er kort, altid, saavidt min Erfaring gaaer, meget kortere end Rygskjoldet, men frembyder hos Individder af forskjellig Størrelse et forskjelligt Forhold. Hos et Individ af næsten 5½" Længde (en fuldvoxen Hun med Æg under Bugen*) var det omtrent 2½ Gang længer en Öjnene, og naaede ganske lidt ud over de indre Föleres Skaft, skjönt det var langt fra at naae Enden af de ydre Föleres bladdannede Vedhæng. Hos Individder af omtrent 4½" Længde var det kun dobbelt saa langt som Öjnene, og naaede næppe Enden af de indre Föleres Skaft. Hos noget mindre Exemplarer (dog over 4" lange) forandredes vel Forholdet til Öjnene, idet Pandehornet kun havde disses Længde 4½ Gang, men derimod ikke til de indre Fölere. Endeligen hos et Individ af 7" Længde (fig. 85) var Pandehornet meget kortere end Öjnene, og naaede ikke Enden af Grundledet i de indre Föleres Skaft. Hvad dets Form hos voxne Individder angaaer, da er den smal, tilspidset, meget lidt udvidet i Enden, stundom endog næsten linedannet, og kan næppe siges

*) Det er dette Individ, der ligger til Grund for de paa Tabellen anførte Udmaalinger.

at ligne en Kniv. Den ophøjede **Stribe**, der sædvanligen viser sig langs **Siderne** af **Pandehornet** lige fra **Roden** til **Spidsen**, er hos denne **Art** meget svag, og **Hornets Rodstykke** som **Følge** deraf temmelig trind (ikke treægget). Langs **Rygskjoldets Middellinie** findes fire (sjældent tre) store og stærke **Tænder**; paa selve **Pandehornet** ere **Tænderne** meget mindre, og **Antallet** væxler mellem **2** og **4** saavel paa **överste** som paa **nederste Rand**; det regelmæssige **Tal** synes dog at være to paa den **överste** og tre paa den **nederste Rand***).

Paa **Rygskjoldets** forreste **Rand** (fig. 85) fremtræde **tre Par Torne**: et stort og stærkt over **Öjet** paa **Siderne** af **Pandehornets Rod**; et endnu større og stærkere under og udenfor **Öjet** og et lille tredie fra **Foreningspunktet** af **Rygskjoldets** forreste **Rand** med **Siderandene**. Det indbyrdes **Størrelseforhold** af disse **Tornepar** saavel som deres **Retning** er imidlertid lidt **Afvæxling** underkastet.

De inderste Fölere indeholdes hos det udmaalte **Individ** (som ovenfor bemærket en **Hun**) omtrent $4\frac{1}{2}$ **Gange** i **Totallængden**, naae med den indre **Svöbe** et godt **Stykke** ud over de yderste **Föleres** bladdannede **Vedhæng**, og med den ydre idetmindste til **Enden** af disse **Vedhæng**. **Skaftet** er lidt længer end den ydre **Svöbe**, men meget kortere end den indre. **Grundledet** har en stor **Torn** i **Enden** af den **övre Flade**, omtrent paa **Midten** af dennes forreste **Rand**; paa den **nederste Flades** inderste **Rand** har den ligeledes en **Torn** (der dog er anbragt et **Stykke** fra **Enden**) og et **Antal Fjerbörster** (en halv **Snees** eller flere) og ligeledes en **Torn** i **Enden** af den yderste **Rand** paa **Underfladen**. **Andet Led** har en stærk **Torn** i **Enden** af den ydre **Rand** og **Fjerbörster** langs den indre; **tredie Led** er i **Enden** af den **övre Flade** væbnet med en

*) Af fjorten undersøgte **Individer** havde syv paa den **överste Rand** to **Tænder**, fire tre **Tænder** og tre fire **Tænder**; paa den **nederste Rand** havde otte **Individer** tre **Tænder**, fem **Individer** to **Tænder** og et eneste fire **Tænder**. Hos det ovenomtalte ganske unge **Individ** var **Pandehornet**, som **Afbildningen** (fig. 85, a) viser, ganske syldannet, uden **Spor** til **Endeudvidelse** eller **Tænder**.

Torn, der idetmindste er ligesaa lang som Leddet. Grundleddets pigdannede Vedhæng naaer fuldkomment til Enden af andet Led, er langstrakt og smalt uden Udvidelse af den indre Rand, og viser det usædvanlige Forhold, at den ydre Rand er væbnet med en Mængde (henimod en Snees) smaa Torne. I den indre Svöbe har jeg talt 53 Led; nogle af Leddene udmærke sig fra de övrige ved en smuk purpurröd Farve (Svöben faaer derved et siirligt, ringet Udseende); fra hvert af disses indre Side udgaaer et Par Börster. Den yderste Svöbes Endesnært er meget kort i Forhold til Roddelen; i denne har jeg talt 26 Led, i hiin kun 5.—Hos en *Han* paa 22^{'''}, altsaa omtrent halvt saa stor som den beskrevne *Hun*, fandtes et ganske andet Forhold. Fölerne indeholdtes kun meget lidt mere end 2 Gange i Totallængden (hvilket beroede paa den indre Svöbes Længde), og naaede, naar de böjedes tilbage, langt ud over Rygskjoldets bageste Rand; ogsaa vare de absolut længere end hos det dobbelt saa store Individ. Skaftet og den ydre Svöbe vare omtrent af lige Længde, hvorimod den indre Svöbe var 2½ Gang saa lang som Skaftet og den ydre Svöbe, og meget længer end den indre Svöbe hos den dobbelt saa store *Hun*. Skaftets Grundled viste sig ganske ualmindeligt kort (jeg veed intet andet Exempel herpaa hos nærværende Slægt), idet dets Længde var ringere end Længden af de to fölgende Led tilsammentagne, hvilke indbyrdes vare omtrent lige lange. Formen af Skaftets Led fandtes iövrigt ikke afvigende; kun vare Fjerbörsterne langs den indre Rand færre og kortere. Det pigdannede Vedhæng naaede ikke fuldkomment til Enden af andet Led, og havde langt færre Torne langs den ydre Rand. Den indre Svöbe var temmelig plump, *absolut tykkere end samme Deel hos den större Hun*, og beholdt sin Tykkelse lige til Enden; den indeholdt over 60 (63 eller 64) Led. Den viste uden bestemt Orden nogle faa Börster langs den indre Rand, men ingen röde Ringe. I den ydre Svöbes Roddeel har jeg talt 30, i Endesnærten 5 Led. *O. Fabricius* har allerede hos denne Art bemærket den forskjellige Længde af de indre Fölere, og

formodet, at den antydede de forskjellige Kjøn (in aliis longiores, forsitan diversi sexus. Fn. gronl. pag. 240); hvilket hos denne Art, ligesom allerede ovenfor bemærket om adskillige andre, kan antages for fuldkomment afgjort.

De yderste Föleres Svöbe udgjör omtrent $\frac{5}{8}$ Dele af Totallængden. Det *bladdannede Vedhæng* er hos Hunnerne (fig. 86) temmelig ovalt og bredt; dets største Brede indeholdes omtrent $2\frac{1}{2}$ Gange i Længden. Endebörsterne ere kun af middelmaadig Længde. Den ydre Rands Endetorn naaer netop frem i lige Linie med Vedhængets forreste, bredt afrundede Rand. — Hos *Hannen* er Formen af det bladdannede Vedhæng mere langstrakt (Breden indeholdes 3 Gange i Længden), Endebörsterne længere, den ydre Rands Endepig mere fremragende.

De yderste Kjæbefödder (fig. 92) indeholdes lidt mere end 3 Gange i Totallængden, og naae langt ud over de yderste Föleres bladdannede Vedhæng; deres Bygning er stærk. Andet Led er kun meget lidt længer end fjerde, men omtrent fire Gange længer end tredie. Spidsen af fjerde Led omgives af syv sorte Torne foruden tre bagved Randen stillede paa den mod Legemet vendte Flade*).

Förste Par Födder (fig. 95) viser den sædvanlige Form og Forhold, og indeholdes omtrent fire Gange i Totallængden.

Andet Par Födder (fig. 96) indeholdes kun lidt mere end to Gange i Totallængden; dets tredie Led lidt kortere end fjerde, begge tilsammen tagne lidt længer end femte, der omtrent er $5\frac{1}{2}$ Gange længer end Haanden.

Tredie Par Födder (fig. 97) lidt længer end andet; fjerde Led noget længer end sjette og dobbelt saa langt som femte, langs den ydre Side væbnet med syv til otte Torne.

Fjerde Par Födder lidt kortere end tredie; dets sjette Led ube-

---

*) Ved de övrige Munddeles Beskrivelse finder jeg det ikke nödvendigt at opholde mig, deels fordi de ligge til Grund for Munddelenes Beskrivelse i Slægtskarakteren, deels fordi de alle ere afbildede, see Figurerne 87 til 94.

tydeligt længere end fjerde; dette langs den ydre Side væbnet med syv til otte Torne*).

Femte Par Fødder er atter lidt kortere end fjerde; fjerde Led langs den ydre Side væbnet med fire eller fem Torne (det første Tal synes det regelmæssige).

Gjællerne (fig. 98) ere temmelig korte og brede, det bageste Par aldeles ikke tilspidset foroven; dets bageste Halvdeel rager lidt frem over den forreste.

Hvad der i høj Grad udmærker nærværende Art, og gjør det let at adskille den fra alle andre, er Forholdet af *Bagkroppens Ringe* (fig. 99, A). Istedetfor at næmlig kun de tre af disse ellers have Siderandene uddragne til Torne, er det her Tilfældet med alle sex Ringe, og Tornene ere desuden meget stærkt fremtrædende og iøjnefaldende. Dog, som det synes, i endnu højere Grad hos unge Individier end hos fuldvoxne. *Første Bugring* viser paa hver Siderand to Torne, der ere rettede lige ned, og af hvilke den forreste, der fremtræder omtrent ved Foreningen af forreste Rand med Sideranden, er meget kortere og tyndere end den anden, der er anbragt henimod den bageste Deel af Sideranden. Denne Ring frembyder endvidere den Særegenhed, at, idet anden Rings Sideudvidelser lægge sig ud over den og ligesom sammenpresse den, opstaaer der paa første Ring, lige ovenover disse Sideudvidelser, en fremragende, noget stump Tand. Sideranden af *anden Ring* har kun een, meget stærk og lang Torn, omtrent paa Midten. *Tredie Bugring*, hvis Rygflade er bredt afrundet, og hvis bageste Rand kun fremtræder i en middelmaadig Grad og stumpt, har almindeligen to Torne: een meget stor paa Midten, og een meget lille, ofte næsten umærkelig (eller stundom endog ganske forsvindende), foran denne ved dens Rod. *Fjerde og femte Ring* have

---

*) Hos enkelte, maaskee især smaa, Individier træffes paa dette ligesom paa følgende Fodpar et ringere Torneantal, fem eller sex.

ligeledes i Regelen to Torne: een mindre foran Roden af den større. De større Torne paa alle disse Bugringe pleje at være forsynede med et Antal Börster i Enden. Af de to Par Torne, der udgaae fra Enden af sjette Ring, er det inderste Par hos denne Art usædvanligt stort, almindeligen endog større end det paa Rygfladen.

Antallet af *det mellemste Halevedhængs* Tornepar (fig. 100) synes at væxle mellem syv og otte; det sidste Tal er efter min Erfaring det regelmæssige*). De to Kjôle, hvorpaa disse Torne ere anbragte, ere hos nærværende Art meget stærkt fremtrædende, saa at der mellem dem opstaaer en temmelig dyb Rende. Vedhængets bageste Rand (fig. 100, x) er kun væbnet med to Par korte Torne, af hvilke det mellemste er lidt længere end det yderste, men næppe har mere end den halve Længde af Randen, hvorpaa det er anbragt. Mellem disse Torne findes otte temmelig lange Börster, der frembyde den Besønderlighed, at deres Ende udvider sig pæreformigt; langs Randen vise de korte Haar (fig. 100, y).

Af *det første Par Bugfödders* Svømmeplader er hos Hunnen den indre lidt kortere end den ydre, men meget bredere (fig. 101, A); hos Hannen derimod ere begge Endeplader omtrent lige lange (fig. 101, B). Det *andet Par Bugfödder* har Svømmeplader af omtrent lige indbyrdes Længde hos begge Kjön; den indre Plades Vedhæng er hos Hunnen (fig. 102, A) meget bredt, kölleformigt og forsynet med Krøller i en stor Udstrækning (fig. 102, A x og fig. 102, C og C*); hos Hannen er dette Vedhæng derimod næsten linieformigt eller kun i ringe Grad kölle-

---

*) Blandt fjorten undersøgte Individuer havde fem otte Par Torne og tre syv Par. Af de øvrige sex Individuer havde et sex Par, et sex Torne paa den ene Side og syv paa den anden, et sex paa den ene Side og otte paa den anden, og endeligen de tre øvrige syv Torne paa den ene Side og otte paa den anden. *Milne-Edwards* angiver (*Hist. des Crust. II*, 330) fem Par Torne, jeg veed ikke med hvad Hjemmel. Thi selv har han næppe undersøgt denne Art, *Otto Fabricius* angiver intet Tal (hans Ord ere blot: *marginè utrinque carina spinosa*), og *Sabine* siger udtrykkeligt, at det af ham afbildede Individ havde syv Par Torne, men at man hos andre Individuer kan finde baade et større og et ringere Antal.

dannet, og bærer kun Krøller i en forholdsvis lille Strækning af den indre Rand (fig. 102, B* x').

Denne Art kan betegnes saaledes.

Carina dentata per totam fere scuti dorsalis longitudinem extenditur. Rostrum frontale horizontale vel resimum, breve (scuto dorsali semper brevius, multoque brevius appendice foliiformi antennarum), angustatum, acutum, non cultellatum (vel obsoletius cultellatum), dentibus marginis inferioris vulgo duobus totidemque superioris, quatuorque praeterea scuti dorsalis. — Margo scuti dorsalis anterior tribus aculeorum paribus armata validis, primo supra oculos, secundo infra oculos, tertio ad marginis anterioris cum marginibus lateralibus conjunctionem. Antennae interiores appendicem antennarum exteriorem longitudine superant (in maribus dimidiam ferme longitudinis animalis partem complent, in feminis vix quartam). Pedes maxillares externi longe ante appendicem ant. exterio- rum eminent. Annuli abdominis omnes lateraliter in aculeos producti. Appendix caudalis intermedia septem vel octo aculeorum lateralium paribus munita.

14. *Hippolyte microceros* Kr.

(Tab. V fig. 105—109).

Denne Art adskilles meget let fra alle andre hidtil bekjendte nordiske *Hippolyter* ved det korte Pandehorn, Beskaffenheden af de övre Fölere o. s. v. I sin Habitus har den imidlertid intet Paafaldende, og den synes at holde et Slags Middelvej mellem det Plumpe og det Elegante, saa at man ikke med Föje kan anvende noget af disse Udtryk paa den.

Rygskjoldet, der er mere end tre Gange saa langt som Pandehornet, viser, skjönt væbnet med et Par Tænder, kun en lille *Kjöl*, der almindeligen blot synes at indtage $\frac{1}{3}$ til $\frac{1}{4}$ af *Rygskjoldets* Længde, og undertiden hæver sig saa lidt, at ene Tænder, men ingen *Kjöl*, kan siges at være tilstede. *Rygfladen* havde hos de af mig undersøgte Individuer,

med Undtagelse af et, ingen mærkelig Konvexitet i Retningen bagfra fortil, og Panden er altsaa i Regelen næsten horizontal*).

Pandehornet (fig. 105), der næppe naaer til Enden af Öjnene, og næsten aldeles skjules mellem disse, udgaaer næsten ganske vandret fra Panden; det er ikke alene meget kort, men har tillige meget ringe Dybde, og ender tilspidset, uden nogensomhelst bladdannet Udvidelse af den nedre Rand. Det kan altsaa ikke, som hos de fleste andre Hippolytearter, sammenlignes med en Kniv, men snarere med en Syl- eller Naalespidse, saameget mere, som det fra Roden af ikke blot aftager i Dybde, men tillige i Tykkelse. Af Tænder tælles langs den överste Rand (Endespidsen ikke medregnet) fire eller fem**); de tre förste af disse, som ere anbragte paa Rygskjoldet, overgaae de to sidste eller den sidste meget i Störrelse; den tredie af Rygskjoldets Tænder rykker stundom saalangt frem, at den maa regnes til Pandehornet, og aftager tillige i Störrelse. Langs Pandehornets nederste Rand findes ingen Tænder. Ved Roden er Pandehornet iövrigt treægget. Paa hver Side af dets Rod bærer Rygskjoldets forreste Rand (fig. 105 & 106) en paafaldende stor og stærk, lige fremad rettet Tand eller Torn over Öjet; den hudagtige Lap, som rager frem nedenfor Öjet (Öjehulens ydre Vinkel), er her saa spids, at den kunde kaldes en Torn, hvis den ikke var for blöd dertil; men tæt nedenfor denne er en Torn af middelmaadig Styrke; ogsaa ved Siderandenes Forbindelse med forreste Rand findes en Torn, altsaa tilsammen *tre Par Torne paa Rygskjoldets forreste Rand*.

Öjenstilkens Form nærmer sig til det Cylindriske (o: de blive ikke meget tykkere i Enden).

De indre Fölere (fig. 107) ere af usædvanlig Længde hos *Hannerne*, udgjöre omtrent den halve Totallængde, og naae, naar de

*) Dette gjælder dog maaskee nærmest *Hannerne*.

***) Fire er maaskee det regelmæssige Tal, thi blandt sex Individer fandt jeg hos to fem Tænder, hos de övrige fire.

böjes tilbage, til den bageste Rand af Bagkroppens andet Led eller endnu længer. Skaftet er langt (skjönt det ikke fuldt udgjör $\frac{1}{3}$ af disse Föleres Længde), og naaer omtrent til Enden af de ydre Föleres bladdannede Vedhæng, naar Vedhængets Endebörster ikke medregnes. Grundleddet, der omtrent er dobbelt saa langt som andet Led, er i Enden af den ydre og övre Flade væbnet med tre temmelig lange Torne; andet Led er noget længer end tredje, og har ligesom dette i Enden af den ydre-övre Rand en lang Pig. Grundleddets tornformige Vedhæng naaer kun lidt ud over Enden af Grundleddet. Begge Svöberne ere meget lange, mere end dobbelt saa lange som Skaftet; men her möde vi endnu det ganske usædvanlige Forhold, at den ydre Svöbe er noget længer end den indre. Den ydre Svöbe udmærker sig endvidere ved den Afvigelse fra det sædvanlige Forhold, at den ikke er deelt i en tyk Roddeel og en kort Endesnært, men er tyk i hele sin Udstrækning, skjönt dens sidste Halvdeel (eller Totrediedele) dog er lidt tyndere end Roddelen; hos det undersøgte Exemplar bestod den af 43 Led (22 i den tykkere, 21 i den tyndere Deel). Den indre Svöbe havde 46 Led. — Det hidtil beskrevne Forhold af de indre Fölere gjælder kun Hannerne som ovenfor bemærket; hos *Hunnerne* er det ganske anderledes (see Tabellen over Udmaalingerne). Fölerne udgjöre ikke fuldt $\frac{1}{3}$ af Total længden (og dette synes endog kun at gjælde om de mindre Hunner; hos en stor Hun af 2" Længde udgjorde de kun omtrent $\frac{1}{4}$). Skaftet indtager Fölernes halve Længde, men naaer langt fra ikke til Enden af de ydre Föleres bladdannede Vedhæng; Grundleddets tornformige Vedhæng er forholdsvis længer. Svöberne stemme omtrent i Længde med Skaftet, og den indre Svöbe er lidt længer end den ydre; den sidste er tillige af sædvanlig Form; den bestaaer af en tyk Roddeel og en tynd Endesnært, hvilken sidste ikke er halvt saa lang som den første. I den indre Svöbe talte jeg hos det udmaalte Individ 23 Led; i den ydre Svöbes Roddeel 13 og i Snarten 6.

De ydre Fölere have en temmelig lang Svöbe (den overstiger

Dyrets Totallængde lidet). Det bladdannede Vedhæng er noget ovalt, idet den indre Rand böjer sig endeel; dets Brede indeholdes, naar Endebrøsterne ikke medregnes, omtrent $2\frac{1}{2}$ Gang i Længden. Forskjællen mellem Vedhængets Længde og Kjæbeføddernes Længde er ikke betydelig: imidlertid rage de sidste lidt frem foran Spidsen af det første.

Munddelene ere af normal Form: *Kindbakkernes Torn* med fire Tænder, *Palpens* sidste Led lidt længer end det første, det *andet Par Kjæbers* Svøbe foroven afrundet o. s. v. Kun fortjener at bemærkes, at jeg har fundet det *andet Par Kjæbefødders* rudimentære Gjælle bestaaende af ti Blade (fig. 108, x), tre paa den ene Side og syv paa den anden.

De *yderste Kjæbefødder* ere af en temmelig plump og stærk Bygning og meget laadne, især de to sidste Led; andet Led tre Gange saa langt som tredie, men kun meget lidt længer end fjerde; dette sidste i Enden væbnet med 11 Torne, af hvilke dog kun 6 eller 7 omgive Randen, de andre derimod ere stillede bag denne.

Første Par Fødder er forholdsviis temmelig stort, da det kun indeholdes $3\frac{1}{2}$ Gange i Totallængden (hvilket imidlertid tildeels maa tilskrives Pandehornets Korthed). Iøvrigt viser det intet Afvigende.

Andet Par Fødder udgjør næsten den halve Totallængde; tredie Led endeel kortere end fjerde; femte Led, af Længde som de to foregaaende tilsammentagne og fire Gange saa langt som Haanden, indeholdes ikke $2\frac{1}{2}$ Gang i Fodparrets Længde.

Tredie Par Fødders sjette Led er omtrent dobbelt saa langt som femte, men endeel kortere end fjerde.

Fjerde Par Fødder af Længde som tredie; sjette Led ligesaa langt som fjerde.

Femte Par Fødder lidt kortere end fjerde; sjette Led noget længer end fjerde.

Gjællerne ere af en lidt bred og plump Form; de tre første Par foroven trunkerede eller stumpet afrundede; *fjerde Par* (fig. 108, a) for-

oven sammenknebet til en tynd Spids, furet lige fra Enden af Spidsen og Halvdelene altsaa lige lange. *Femte Par* (fig. 108, b) ligeledes tilspidset, men Furen begynder noget nedenfor Spidsen paa Gjællens forreste Side; den bageste Halvdeel rager altsaa ud over den forreste.

Anden Bugrings Sideudvidelser ere ikke meget store, og bedække altsaa kun en ringe Deel af foregaaende og efterfølgende Rings Rand.

Tredie Bugring har afrundet Rygflade; den fremragende Deel af den bageste Rand er ogsaa afrundet, og slutter tæt til følgende Ring.

Sjette Bugring temmelig kort, bred og fladtrykket.

Det mellemste Halevedhæng ligeledes temmelig bredt, med mange Haar og endeel indtrykte Gruber eller Punkter paa Overfladen, noget kortere end Sidevedhængene, med fire Par Torne langs Randen*), Endetornene ikke medregnede. Endetornene (fig. 109) ere sex i Tallet; yderste Par det korteste, ikke halvt saa langt som næste Par, der er det længste, men dog kortere end Halevedhængets Brede i Enden; det mellemste, fjerdannede Par staaer i Længde omtrent midt imellem de to foregaaende Par, og omgives af adskillige Börster, blandt hvilke fire ere meget lange. De yderste Halevedhængs Endeblad er ualmindeligt stort, og rager altsaa mere end sædvanligt frem for Sidetornene.

Det første Par Svømmefødder har hos Hannerne lige lange Svømmeplader; den indres Vedhæng udgjör $\frac{1}{4}$ af Pladens Længde, og er ikke tydeligt afgrændset fra denne; hos det *andet Par* Svømmefødder er den ydre Svømmeplade længer end den indre; dennes krøllebærende Vedhæng er meget langt og smalt; det har næsten Pladens halve Længde, og er tre Gange saa langt som det börstebærende Vedhæng; den med Krøller bedækkede Deel indtager omtrent $\frac{1}{3}$ af Vedhængets Længde. Hos *Hunnerne* har jeg fundet første Par Svømmefødders indre Svømmeplade

*) Fem Individuer viste fire Par Torne; et sjette havde fire Torne paa den ene Side, men sex paa den anden.

kortere end den ydre og udmærket ved sin brede, plumpe Form; det andet Par Svømmefødder har omtrent lige lange Svømmeplader, og den indre Plades Vedhæng er meget smalt, og viser kun meget faa Krøller.

Af denne Art har jeg kun seet Individer fra det sydlige Grønland, og maaskee er den ikke meget hyppig der, da jeg blot har fundet nogle faa Individer mellem andre derfra nedsendte Kræbsdyr.

H. microceros vil letteligen gjenkjendes ved følgende Karakteristik.

Anterior scuti dorsalis pars dentata, obsoletiusque carinata (vel non carinata). Rostrum frontale perbreve (oculos longitudine non superans), horizontale, subulatum, dentibus marginis superioris quatuor vel quinque, inferioris nullis. — Margo scuti dorsalis anterior tribus aculeorum paribus instructa (primo permagno supra oculos, secundo infra oculos, tertio ad conjunctionem marginis anterioris cum marginibus lateralibus). Antennæ interiores marium insolite longitudinis, dimidiam animalis longitudinem ab apice rostri frontalis ad apicem caudæ ferme complent (in feminis vix tertiam longitudinis partem). Pedes maxillares externi ad apicem appendicis foliiformis antennarum exteriorum extenduntur. Quatuor aculeorum appendicis caudalis medice lateralium paria.

Explicatio tabularum. — Forklaring over Kobbertavlerne.

- Fig. 1-11. *Hippolyte smaragdina* Kr.
 — 1. Rostrum frontale (ter auctum).
 — 2. Margo scuti dorsalis anterior cum aculeis: a. aculeus primus; b. aculeus secundus; c. aculeus tertius; d. angulus orbitæ exterior.
 — 3. Mandibula (decies aucta) cum aculeo dentato (a). — a.* apex aculei dentati (magis auctus).
 — 4. Maxilla secundi paris (decies aucta). a. palpus.
 — 5. Pes maxillaris primi paris (decies auctus); a. articulus partis maxillaris basalis; b. articulus partis maxillaris secundus; c. ramus palpi interior (triarticulatus?); d. ramus palpi exterior; e-é. flagellum bipartitum.
 — 6. Pes maxillaris secundi paris (decies auctus); a. pars maxillaris; b. palpus; c. flagellum.
 — 7. Pes maxillaris tertii paris (decies auctus) cum palpo (a).
 — 8. Pes primi paris (decies auctus).
 — 9. Pars pedis secundi paris (decies aucta). a. Carpus vel articulus quintus tripartitus.
 — 10. Margo appendicis caudalis intermedia posterior cum aculeis (decies auctus).
 — 11. Pars natatorius primi paris feminae (ter auctus). a. lamina terminalis exterior. b. lamina terminalis interior.

Fig. 12-20. *Hippolyte Fabricii* Kr.

- Fig. 1-11. *Hippolyte smaragdina* Kr.
 — 1. Pandehornet (forstørret tre Gange i Gjennemsnit*).
 — 2. Rygskjoldets forreste Rand med dets Torne: a. Tornen over Øjet; b. Tornen under Øjet; c. den nederste Torn; d. den yderste Øjevinkel.
 — 3. Kindbakken, ti Gange forstørret, med dens tandede Pig (a). a*. Spidsen af den saugtandede Pig, stærkere forstørret.
 — 4. Andet Kjøbepar, ti Gange forstørret; a. Palpen.
 — 5. Første Par Kjøbefødder, ti Gange forstørret; a. Kjøbedelens Rodled; b. Kjøbedelens andet Led; c. Palpens indre (treleddede?) Green; d. Palpens ydre Green. e-e', den tvedeelte Svøbe.
 — 6. Andet Par Kjøbefødder, ti Gange forstørret; a. Kjøbedelen; b. Palpen; c. Svøben.
 — 7. Tredie Par Kjøbefødder med Palpe (a), ti Gange forstørret.
 — 8. Første Fodpar, ti Gange forstørret.
 — 9. En Deel af andet Fodpar, ti Gange forstørret; a. den treleddede Haandrod.
 — 10. Det mellemste Halevedhængs bageste Rand med dens tre Tornepar, ti Gange forstørret.
 — 11. Første Par Svømmefødder hos Hunnen, tre Gange forstørret; a. den ydre Svømmeplade; b. den indre Svømmeplade.
 — 12-20. *Hippolyte Fabricii* Kr.

*) Ved alle i det Følgende angivne Forstørrelser underforstaaes Udtrykket „i Gjennemsnit.“

Fig. 12, a-d. Variæ rostri frontalis formæ.

- 13. Pars marginis scuti dorsalis anterioris cum angulo orbitæ exterioris (a) et aculeis (b & c).
- 14. Pars mandibulæ (decies aucta). a. aculeus terminalis tridentatus; b. palpus.
- 15. Pars pedum maxillariorum primi paris. a. Interior palpi ramus (quinquies auctus).
- 16. Flagellum pedum maxillariorum secundi paris (quinquies auctum) cum ramificatione (a), cui affixa sunt folia branchiæ rudimentaris.
- 17. Branchiæ tertii (a), quarti (b) et quinti (c) paris.
- 18. Margo appendicis caudalis medii posterior cum aculeis.
- 19. Pars pedis natatorii primi paris (♂); a. lamina exterior; b. lamina interior (quinquies aucta).
- 20. Pars pedis natatorii primi paris (♂); a. lamina exterior; b. lamina interior (quinquies aucta); x. pars setæ articulatæ laminæ exterioris (vicies ferme aucta); y. apex laminæ interioris cum cincinnulis.
- 21-29. *Hippolyte Gaimardii* Mln.-Edw.
- 21 a&b. Variæ rostri frontalis formæ (magnitudine parum aucta).
- 22. Pars marginis scuti dorsalis anterioris; a. angulus orbitæ exterioris; b. aculeus infraorbitalis; c. aculeus anguli antioinferioris.
- 23. Mandibulæ superficies interior (decies aucta); a. aculeus terminalis (a* apicem ejusdem exhibet auctiorem); b. palpus; x.

Fig. 12, a-d. Forskjellige Former af Pandehornet.

- 13. En Deel af Rygskjoldets forreste Rand; a. den ydre Öjenvinkel; b. første Tornepar; c. andet Tornepar.
- 14. En Deel af Kindbakken, ti Gange forstørret; a. den tredandede Pig; b. Palpen.
- 15. En Deel af første Par Kjæbefødder, fem Gange forstørret; a. Palpens indre Green.
- 16. Det andet Par Kjæbefødders Svøbe, fem Gange forstørret, med den Forgrening (a), til hvilken den rudimentære Gjælles Blade ere hæftede.
- 17. Tredie (a), fjerde (b) og femte Par Gjæller (c).
- 18. Den bageste Rand af mellemste Halevedhæng med dens Torne.
- 19. En Deel af Hunnens første Par Svømmefødder, fem Gange forstørret; a. den yderste Plade; b. den inderste Plade.
- 20. En Deel af Hannens første Par Svømmefødder, fem Gange forstørret; a. den yderste Plade; b. den inderste Plade. x. Et Stykke af en af den ydre Plades leddede Börster, omtrent tyve Gange forstørret; y. Spidsen af den indre Plade med dens Krøller, stærkt forstørret.
- 21-29. *Hippolyte Gaimardii* Mln.-Edw.
- 21, a og b. Forskjellige Former af Pandehornet, lidt forstørret.
- 22. En Deel af Rygskjoldets forreste Rand; a. den ydre Öjenvinkel; b. første Torpepar; c. andet Tornepar.
- 23. Kindbakken fra den indre Side, ti Gange forstørret; a. den tandede Pig (a* viser Spidsen af samme, endnu mere forstørret);

- superficies mandibulae masticatoria.
- Fig. 24. Maxilla primi paris.
- 25. Pes maxillaris primi paris; a. articulus basalis partis maxillaris; b. articulus ejusdem partis terminalis; c. ramus palpi interior; d. ramus palpi exterior; e. flagellum.
- 26. Palpus pedum maxillarum tertii paris.
- 27. Branchia quinti paris.
- 28. Margo appendicis caudalis mediae posterior cum aculeis.
- 29. Pes natatorius primi paris (♂); a. lamina terminalis exterior; b. lamina terminalis interior; x. apex vel articulus hujus laminae secundus (x' eundem apicem exhibet auctiorem).
- 30-37. *Hippolyte gibba* Kr.
- 30. Rostrum frontale.
- 31. Pars marginis anterioris scuti dorsalis; a. angulus orbitae exterior; b. aculeus infraorbitalis; c. aculeus anguli antico-inferioris.
- 32. Oculus (a) *H. gibba* et (b) *H. Gaimardii* (magnitudine aucta).
- 33. Maxilla secundi paris (duodecies aucta); a., b. & e. laminae maxillares; c. palpus; d. flagellum.
- 34. Flagellum pedum maxillarum secundi paris cum laminis branchialibus; a. flagellum; b, b' & b''. laminae branchiales.
- 35. Branchia quinti paris.
- 36. Annulus abdominalis primus (a), secundus (b), tertius (c) et quartus (d).
- 37. Margo posterior appendicis caudalis intermediae cum aculeis.
- 38-44. *Hippolyte mutila* Kr.
- 38, a & b. Variæ rostri frontalis formæ; x. oculus.
- 39. Pars marginis anterioris scuti dorsalis; a. angulus orbitae exterior; b. Palpen; x. Kindbakkens Tyggeflade, stærkt forstørret.
- Fig. 24. Første Par Kjæber.
- 25. Første Par Kjæbefodder; a. Kjæbedelens første Led; b. sammes andet Led; c. Palpens indre Green; d. Palpens ydre Green; e. Svøben.
- 26. Tredie Par Kjæbefodders Palpe.
- 27. Femte Gjælle.
- 28. Mellemste Halevedhængs bageste Rand med dens Torne.
- 29. Hannens første Par Svømme-fodder; a. den yderste Svømmeplade; b. den inderste Svømmeplade; x. Spidsen eller andet Led af denne Plade; x'. samme Spids stærkere forstørret.
- 30-37. *Hippolyte gibba* Kr.
- 30. Pandehornet.
- 31. En Deel af Rygskjoldets forreste Rand; a. den yderste Öjen-vinkel; b. første Tornepar; c. andet Tornepar.
- 32. Öjet af *H. gibba* (a) og af *H. Gaimardii* (b), forstørret.
- 33. Andet Kjæbepar, tolv Gange forstørret; a, b (og e?). Kjæbepladerne; c. Palpen; d. Svøben.
- 34. Det andet Par Kjæbefodders Svøbe (a) med Gjællebladene (b b' og b'').
- 35. Femte Gjælle.
- 36. Første (a), anden (b), tredie (c) og fjerde (d) Bugring.
- 37. Det mellemste Halevedhængs bageste Rand med dens Torne.
- 38-44. *Hippolyte mutila* Kr.
- 38 a og b. Forskjellige Former af Pandehornet; x. Öjet.
- 39. En Deel af Rygskjoldets forreste Rand; a. den yderste Öjen-

- terior; b. aculeus infraorbitalis.
- Fig. 40. Flagellum exterius antennarum interiorum a latere (decies auctum).
- 41. Branchia quinti paris (quater aucta).
- 42. Margo appendicis caudalis intermediae posterior cum aculeis.
- 43, A. Pes natatorius primi paris feminae; a. lamina terminalis exterior; b. lamina terminalis interior; B. pes ejusdem paris maris; a. lamina exterior; b. lamina interior; x. appendix cincinnigera.
- 44. Pes natatorius secundi paris feminae; a. lamina terminalis exterior; b. lamina terminalis interior; x. appendix cincinnigera.
- 45-54. *Hippolyte Sowerbei* Leach.
- 45. Margo scuti dorsalis superior cum rostro frontali (quater aucta); a. aculeus supraorbitalis superior; b. aculeus supraorbitalis inferior.
- 46. Margo scuti dorsalis anterior cum basi rostri frontalis; a. aculeus supraorbitalis superior; b. aculeus supraorbitalis inferior; c. angulus orbitae exterior; d. aculeus infraorbitalis; e. aculeus anguli antico-inferioris.
- 47. Antenna interioris paris feminae (A) & maris (B).
- 48. Margo anterior appendicis foliiformis antennarum exteriorum; A. feminae; B. maris.
- 49. Pars mandibulae; a. aculeus terminalis; b. palpus.
- 50. Branchia quinti paris.
- 51. Margo posterior appendicis caudalis intermediae cum aculeis (vicies aucta).
- 52. Pars pedis natatorii primi paris vinkel; b. Torneparret.
- Fig. 40. De inderste Føleres yderste Svøbe fra Siden, ti Gange forstørret.
- 41. Femte Gjællepar, fire Gange forstørret.
- 42. Det mellemste Halevedhængs bageste Rand med dens Torne.
- 43, A. Hunnens første Par Svømme-fodder; a. den yderste Svømmeplade; b. den inderste Svømmeplade. B. Samme Par hos Hannen; a. den yderste Svømmeplade; b. den inderste; x. det krøllebærende Vedhæng.
- 44. Hunnens andet Par Svømme-fodder; a. den yderste Svømmeplade; b. den inderste Svømmeplade; x. det krøllebærende Vedhæng.
- 45-54. *Hippolyte Sowerbei* Leach.
- 45. Rygskjoldets øverste Rand tiligemed Pandehornet, fire Gange forstørret; a. det første Tornepar; b. det andet Tornepar.
- 46. Rygskjoldets forreste Rand tiligemed Roden af Pandehornet; a. første Tornepar; b. andet Tornepar; c. den yderste Øjen-vinkel; d. tredje Tornepar; e. fjerde Tornepar.
- 47. De inderste Følere hos Hunnen (A) og hos Hannen (B).
- 48. Den forreste Rand af de yderste Føleres bladdannede Vedhæng hos Hunnen (A) og hos Hannen (B)
- 49. En Deel af Kindbakken; a. den tandede Pig; b. Palpen.
- 50. Femte Gjællepar.
- 51. Det mellemste Halevedhængs bageste Rand med dets Torne, tyve Gange forstørret.
- 52. En Deel af Hunnens første Par

- (feminæ); a. lamina terminalis exterior; b. lamina terminalis interior.
- Fig. 53. **Pes natatorius secundi paris** (feminæ); a. lamina exterior; b. lamina interior; x. appendix cincinnigera.
- 54, A. **Sternum feminæ**; a-a. basis pedum; b. aculei sternales primi paris; c. aculei sternales secundi paris; d. aculei sternales tertii paris; e. aculei sternales quarti paris; f. vulva; B. **Sternum maris** (literæ a-e idem ac in figura A significant); f. orificium canalis efferentis; g. orificium penis. C. **Abdomen infra visum**; a. aculei abdominales annuli primi; b. aculei abdominales annuli secundi; c. aculei abdominales annuli tertii; d. aculeus abdominalis an. quarti; e. acul. abdominalis annuli quinti; f. acul. abdominales an. sexti; gg. basis pedum natatoriorum (qvi, ut expressius apparerent aculei, in hac figura remoti sunt); h. appendix caudalis intermedia; i k. appendices caudales laterales; l. anus.
- 55-56. *Hippolyte macilenta* Kr.
- 55. **Rostrum frontale.**
- 56. **Pars marginis scuti dorsalis anterioris**; a. angulus orbitæ exterior; b. aculeus infraorbitalis; c. aculeus anguli antico-inferioris (fere rudimentaris).
- 57-63. *Hippolyte turgida* Kr.
- 57. **Margo superior scuti dorsalis cum rostro frontali**; a. aculeus supraorbitalis superior; b. aculeus supraorbitalis inferior.
- 58. **Pars marginis anterioris scuti dorsalis**; a. aculeus supraorbitalis superior; b. aculeus supraorbitalis inferior; c. angulus orbitæ exterior; d. aculeus infra-
- Svømmefødder; a. den yderste Svømmeplade; b. den inderste Svømmeplade.
- Fig. 53. **Hunnens andet Par Svømmefødder**; a. den yderste Plade; b. den inderste Plade; x. det krøllebærende Vedhæng.
- 54, A. **Hunnens Brystskjold**; a-a. Føddernes Rodled; b. første Par Brysttorne; c. andet Par; d. tredje Par; e. fjerde Par; f. Generationsaabningen. B. **Hannens Brystskjold**; Bogstaverne a-e have samme Betydning som hos Figuren A; f og g ere Aabningerne for Kjønndelene. C. **Bugen seet nedenfra**; a. første Rings Bugtorne; b. anden Rings Torne; c. tredje Rings; d. fjerde Rings; e. femte Rings; f. sjette Rings; g-g. Roden af de afklippede Svømmefødder; h. det mellemste Halevedhæng; i k. de yderste Halevedhæng; l. Gadboret.
- 55-56. *Hippolyte macilenta* Kr.
- 55. **Pandehornet.**
- 56. **En Deel af Rygskjoldets forreste Rand**; a. den yderste Öjenvinkel; b. første Tornepar; c. det næsten rudimentære andet Tornepar.
- 57-63. *Hippolyte turgida* Kr.
- 57. **Rygskjoldets överste Rand med Pandehornet**; a. første Tornepar; b. andet Tornepar.
- 58. **En Deel af Rygskjoldets forreste Rand**; a. første Tornepar; b. andet Tornepar; c. den yderste Öjenvinkel; d. tredje Torne-

- orbitalis; e. aculeus anguli antico-inferioris.
- Fig. 59. Pars mandibulæ cum aculeo terminali (a) et palpo (b), decies aucta.
- 60. Pes maxillaris externus (ter auctus); a. palpus; b. flagellum; a x. apex palpi (vicies auctus); b x. flagellum (vicies ferme auctum).
- 61. Branchia quinti paris (qvater aucta).
- 62. Margo appendicis caudalis intermedia posterior cum aculeis (vicies ferme aucta).
- 63. Pes natatorius primi paris (feminæ) decies auctus; a. lamina terminalis exterior; b. lamina terminalis interior.
- 64-68. *Hippolyte Phippsii* Kr.
- 64. Margo scuti dorsalis superior cum rostro frontali.
- 65. Pars marginis anterioris scuti dorsalis; a. aculeus supraorbitalis superior; b. aculeus supraorbitalis inferior; c. angulus orbitæ exterior; d. aculeus infraorbitalis; e. aculeus anguli antico-inferioris.
- 66. Pars mandibulæ (decies aucta); x. lacinia superior; x'. eadem auctior; a. aculeus terminalis tridentatus; b. palpus.
- 67. Branchia quarti (a) et quinti (b) paris (quinqvies aucta).
- 68. Margo appendicis caudalis media cum aculeis posterior.
- 69-73. *Hippolyte pusiola* Kr.
- 69, a & b. Variæ rostri frontalis formæ (a latere); c. rostrum frontale supra visum cum oculo.
- 70. Pars marginis scuti dorsalis anterioris; a. angulus orbitæ exterior; b. aculeus infraorbita-
- par; c. fjerde Tornepar.
- Fig. 59. En Deel af Kindbakken med den tandede Pig (a) og Palpen (b), ti Gange forstørret.
- 60. Den yderste Kjæbefod, tre Gange forstørret; a. Palpen; b. Svøben; a x. Spidsen af Palpen, tyve Gange forstørret; b x. Svøben, omtrent tyve Gange forstørret.
- 61. Femte Gjælle, fire Gange forstørret.
- 62. Det mellemste Halevedhængs bageste Rand med dens Torne, tyve Gange forstørret.
- 63. Hunnens første Par Svømmefodder, ti Gange forstørret; a. den yderste Svømmeplade; b. den inderste Svømmeplade.
- 64-68. *Hippolyte Phippsii* Kr.
- 64. Rygskjoldets øverste Rand med Pandehornet.
- 65. En Deel af Rygskjoldets forreste Rand; a. første Tornepar; b. andet Tornepar; c. den yderste Öjenvinkel; d. tredje Tornepar; e. fjerde Tornepar.
- 66. En Deel af Kindbakken, ti Gange forstørret; a. den tandede Pig; b. Palpen; x. den indre Knudes övre Flig; x. samme stærkere forstørret.
- 67. Fjerde (a) og femte (b) Gjælle, fem Gange forstørret.
- 68. Mellemste Halevedhængs bageste Rand med dens Torne.
- 69-73. *Hippolyte pusiola* Kr.
- 69, a og b. Forskjællige Former af Pandehornet, seet fra Siden; c. det samme seet ovenfra tilligemed Öjet.
- 70. En Deel af Rygskjoldets forreste Rand; a. den yderste Öjen-

- lis; c. aculeus anguli antico-inferioris.
- Fig. 71. Antennæ interiores; a b c. pedunculus; a. articulus basalis pedunculi; a'. appendix articuli basalis spiniformis; b. articulus pedunculi secundus; c. articulus pedunculi tertius; d. flagellum interius; e. flagellum exterius.
- 72. Margo appendicis caudalis intermedia posterior cum aculeis.
- 73. Pes natatorius primi paris feminæ (A) & maris (B) decies auctus; a. lamina terminalis exterior; b. lamina terminalis interior; x. appendix cincinnigera.
- 74-77. *Hippolyte borealis* Owen.
- 74 a, b & c. Variæ rostri frontalis formæ.
- 75. Pars marginis scuti dorsalis anterioris; a. aculeus supraorbitalis; b. angulus orbitæ exterior; c. aculeus infraorbitalis.
- 76. Branchia quinti paris.
- 77. Margo appendicis caudalis mediam posterior cum aculeis.
- 78-82. *Hippolyte polaris* Sab.
- 78 a & b. Variæ rostri frontalis formæ.
- 79. Pars marginis scuti dorsalis anterioris; a. aculeus supraorbitalis; b. angulus orbitæ exterior; c. aculeus infraorbitalis; d. aculeus anguli antico-inferioris.
- 80. Partes nonnullæ buccales; a. apex aculei terminalis mandibulæ; b. palpus maxillæ prioris; c. branchia rudimentaris, flagello secundi pedis maxillaris affixa.
- 81. Branchia quinti paris.
- 82. Margo appendicis caudalis mediam posterior cum aculeis.
- 83-104. *Hippolyte aculeata* Fabr.
- 83. Scutum dorsale cum rostro frontali; b. første Tornepar; c. andet Tornepar.
- Fig. 71. De inderste Følere; a b c. Skaf tet; a. dets første Led; a'. første Leds pigdannede Vedhæng; b. andet Led; c. tredje Led; d. den inderste Svøbe; e. den yderste Svøbe.
- 72. Mellemste Halevedhængs bageste Rand med dens Torne.
- 74. Hunnens (A) og Hannens (B) første Par Svømmefødder, ti Gange forfjortet; a. den yderste Svømmeplade; b. den inderste Svømmeplade; x. det krøllebærende Vedhæng.
- 74-77. *Hippolyte borealis* Owen.
- 74 a, b og c. Forskjællige Former af Pandehornet.
- 75. En Deel af Rygskjoldets forreste Rand; a. første Tornepar; b. den yderste Öjenvinkel; c. andet Tornepar.
- 76. Femte Gjællepar.
- 77. Mellemste Halevedhængs bageste Rand med dens Torne.
- 78-82. *Hippolyte polaris* Sab.
- 78, a og b. Forskjællige Former af Pandehornet.
- 79. En Deel af Rygskjoldets forreste Rand; a. første Tornepar; b. den yderste Öjenvinkel; c. andet Tornepar; d. tredje Tornepar.
- 80. Nogle af Munddelene; a. Spidsen af Kindbakkens tandede Pig; b. første Kjæbepars Palpe; c. den rudimentære Gjælle paa andet Par Kjæbefødders Svøbe.
- 81. Femte Gjællepar.
- 82. Mellemste Halevedhængs bageste Rand med dens Torne.
- 83-104. *Hippolyte aculeata* Fabr.
- 83. Rygskjoldet med Pandehornet

- tali (magnitudine naturali); a. aculeus supraorbitalis; b. angulus orbitæ exterior; c. aculeus infraorbitalis; d. aculeus anguli antico-inferioris.
- Fig. 84. Alia rostri frontalis forma (bis aucta).
- 85. Rostrum frontale pulli septemlinearis (decies ferme auctum), a. rostrum frontale; b. oculus.
- 86. Pars antennæ exterioris, visa supra et infra; a. articulus basalis; b. articulus secundus; c. articulus tertius; d. articulus quartus; e. pars flagelli; f. appendix foliiformis.
- 87. Mandibula; a. aculeus terminalis dentatus; b. palpus biarticulatus; b*. idem auctior.
- 88. Maxilla prioris paris; a. pars maxillaris? b. palpus? c. flagellum?
- 89. Maxilla secundi paris; a, b & c. laminæ maxillares; d. palpus; e. flagellum; f. pars basalis cum margine cornea (g); d*. palpus auctior.
- 90. Pes maxillaris primi paris; a-b. pars maxillaris biarticulatus; a'. margo cornea elevator articuli basalis; c. palpi ramus interior brevior; d. ramus palpi exterior longior. e-é. flagellum.
- 91. Pes maxillaris secundi paris; a. pars maxillaris quinquearticulata; b. palpus; c. flagellum; d. branchia rudimentaris.
- 92. Pes tertii paris; a*. flagellum; y. flagellum magnitudine auctius; x. articulus pedum maxillarium basalis cum canali (x'), quo flagellum excipit.
- 93. Labium superius.
- 94. Labium inferius.
- 95. Pes primi paris cum flagello
- (naturlig Størrelse); a. første Tornepar; b. den yderste Öjen-vinkel; c. andet Tornepar; d. tredje Tornepar.
- Fig. 84. En anden Form af Pandehornet, to Gange forstørret.
- 85. Pandehornet af en 7" lang Unge, ti Gange forstørret; a. Pandehornet; b. Öjet.
- 86. En Deel af de yderste Fölere, seet ovenfra og nedenfra; a. Skaftets Grundled; b. andet Led; c. tredje Led; d. fjerde Led; e. et Stykke af Svöben; f. det bladdannede Vedhæng.
- 87. Kindbakken; a. den tandede Pig; b. Palpen; b*. samme stærkere forstørret.
- 88. Første Kjæbepar; a. Kjæbedelen; b. Palpen; c. Svöben.
- 89. Andet Kjæbepar; a b c. Kjæbepladerne; d. Palpen; e. Svöben; f. Roddelen med dens hornagtige Rand (g); d*. Palpen stærkere forstørret.
- 90. Første Par Kjæbefödder; a b. Kjæbedelen; a'. Grundledets Hornrand; c. Palpens indre Green; d. Palpens ydre Green; e-é. Svöben.
- 91. Andet Par Kjæbefödder; a. den femleddede Kjæbedeel; b. Palpen; c. Svöben; d. den rudimentære Gjælle.
- 92. Tredie Par Kjæbefödder a*. Svöben; y. Svöben stærkere forstørret; x. Kjæbefödernes Rodled med den Kanal (x'), som optager Svöben.
- 93. Overlæben.
- 94. Underlæben.
- 95. Første Fodpar med Svöben;

- (a); A. manus cum carpo parum aucta.
- Fig. 96. Pes secundi paris cum flagello (a) magnitudine naturali; A. manus aucta magnitudine
- 97. Pes tertii paris cum flagello (a) magnitudine naturali; (A) tarsus magnitudine auctus; (B) pars basalis quinti pedum paris; a. articulus primus; b. art. secundus; c. art. tertius; d. pars articuli quarti; e. pars marginis postico-lateralis scuti dorsalis; f. pars inferior branchiæ quintæ; g. orificium genitale.
- 98 a-e. Branchiæ; a. branchia primi paris; e. branchia quinti paris.
- 99, A. Abdomen a latere exhibitum; a. annulus primus; f. annulus sextus. B. Abdomen infra (pedibus natatoriis remotis); a. aculei abdominales annuli primi; b. ac. abdominales an. secundi; c. aculeus abdominalis an. tertii; d. aculeus abdominalis an. quinti; e. aculei abdominales an. sexti; f. basis pedum natatoriorum (quæ hic, ut expressius apparerent aculei, remoti sunt); g. appendix caudalis intermedia; h. i. appendices caudales laterales; k. anus.
- 100. Appendix caudalis intermedia; a. protuberantia basalis setigera; b. aculei laterales; c. aculei setæque marginis posterioris; x. margo appendicis posterior magnitudine aucta; y. pars terminalis setæ clavæformis valde aucta.
- Fig. 101, A. Pes natatorius primi paris feminae (magnitudine naturali); a. lamina terminalis exterior;
- (a). A. Haanden med Haandroden, noget forstørret.
- Fig. 96. Andet Fodpar med Svöben (a) i naturlig Störrelse; A. Haandroden forstørret.
- 97. Tredie Fodpar med Svöben (a) i naturlig Störrelse; A. Kloen forstørret; B. Roddelen af femte Fodpar; a. første Led; b. andet Led; c. tredie Led; d. en Deel af fjerde Led; e. Rygskjoldets Rand; f. en Deel af femte Gjælle; g. Generationsorganernes Aabning.
- 98. Gjællerne; a. første Par; e. femte Par.
- 99, A. Bagkroppen seet fra Siden; a første Ring; f. sjette Ring; B. Bagkroppen seet nedenfra, efterat Svømmefödderne ere borttagne; a. første Rings Bugtorne; b. anden Rings Bugtorne; c. tredie Rings Bugtorne; d. femte Rings Bugtorne; e. sjette Rings Torne; f. Roden af de borttagne Svømmefödder; g. mellemste Halevedhæng; h. i. de yderste Halevedhæng; k. Gadboret.
- 100. Det mellemste Halevedhæng, noget forstørret, seet fra Ryggen; a. den börstebærende Rodknude; b. Sidetornene; c. den bageste Rands Torne og Börster; x. Vedhængets bageste Deel, stærkere forstørret; y. Enden af een af de kølledannede Börster, meget stærkt forstørret.
- 101, A. Hunnens forste Par Svømmefödder i naturlig Störrelse; a. den yderste Svømmeplade;

b. lamina terminalis interior.
B. Pes natatorius primi paris maris (pars posterior); a. lamina exterior; b. lamina interior; x. appendix cincinnigera.

- Fig. 102, A.** Pes natatorius secundi paris feminæ (magnitudine naturali); a. lamina terminalis exterior; b. lamina terminalis interior; x. appendix cincinnigera; **C.** eadem appendix (duodecies ferme aucta) a latere; **C***. a superficie interiori exhibita. **B.** Lamina terminalis interior pedis natatorii secundi paris cum appendice cincinnigera (a).
- 103. Appendix cincinnigera quinti pedis natatorii feminæ.
- 104. *Gnathophyllum elegans*. Lamina feminæ interior pedis natatorii secundi paris cum appendice cincinnigera (a).
- 105-109. *Hippolyte microceros* Kr.
- 105, a. Rostrum frontale a latere; b. idem supra visum; x. aculeus supraorbitalis.
- 106. Pars marginis scuti dorsalis anterioris; a. aculeus supraorbitalis; b. angulus orbitæ exterior; c. aculeus infraorbitalis; d. aculeus anguli antico-inferioris.
- 107. Pars antennæ inferioris; a. flagellum interius; b. flagellum exterius.
- 108, x. Branchia rudimentaris secundi pedum maxillarium paris (quinqvies aucta); a. branchia quarti paris; b. branchia quinti paris.
- 109. Margo appendicis caudalis mediæ posterior cum aculeis.
- 110. *Hippolyte pusiola*, animal sub

b. den inderste Svømmeplade;
B. en Deel af Hannens første Par Svømmefodder; a. den yderste Svømmeplade; b. den inderste; x. det krøllebærende Vedhæng.

- Fig. 102, A.** Hunnens andet Par Svømmefodder i naturlig Størrelse; a. den yderste Svømmeplade; b. den inderste; x. det krøllebærende Vedhæng; **C.** dette Vedhæng fra Siden, omtrent tolv Gange forstørret; **C***. det samme seet indvendigt fra; **B.** Hannens indre Svømmeplade i naturlig Størrelse; x. det krøllebærende Vedhæng; y. det børstebærende Vedhæng; **B***. disse Vedhæng forstørrede; **B**.** et Par af Krøllerne, stærkere forstørrede.
- 103. Det krøllebærende Vedhæng af Hunnens femte Fodpar.
- 104. Den inderste Svømmeplade med det krøllebærende Vedhæng af andet Par Svømmefodder hos Hunnen af *Gnathophyllum elegans*.
- 105-109. *Hippolyte microceros* Kr.
- 105, a. Pandehornet fra Siden; b. det samme seet ovenfra med det første Tornepar (x).
- 106. En Deel af Rygskjoldets forreste Rand; a. første Tornepar; b. den yderste Øjenvinkel; c. andet Tornepar; d. tredje Tornepar.
- 107. En Deel af de inderste Følere; a. den inderste Svøbe; b. den yderste Svøbe.
- 108. a. Fjerde Gjællepar; b. femte Gjællepar; x. den rudimentære Gjælle af andet Par Kjæbefodder, fem Gange forstørret.
- 109. Mellemste Halevedhængs bageste Rand med dens Torne.
- 110. *Hippolyte pusiola*, med et æg-

- abdomine parasiticum gerens oviforme.
- Fig. 111-119. *Pullus Cymopolie Caronii*.
- 111. *Pullus Cymopolie Caronii* a latere (trigesies auctus); a. antenna interior; b. antenna exterior; c. appendix antennæ exterioris; d. oculus.
- 112. Antenna interior (60ies aucta).
- 113. Antenna exterior (a) cum appendice (b) sexagesies aucta.
- 114. Mandibula et maxillæ (60ies auctæ); a. mandibula; b. palpus? c d e. maxilla prioris paris; f g. maxilla posterioris paris?
- 115. Pes maxillaris primi paris (60ies auctus); a. aculeus pennatus pedis maxillaris.
- 116. Pes primi paris (vel pes maxillaris secundi paris?) 40ies auctus; a. pars basalis; b. ramus interior; c. ramus exterior.
- 117. Pes secundi paris (vel pes maxillaris tertii paris?) 40ies auctus (literæ idem significant ac in figura præcedente).
- 118. Pars cephalothoracis quatuorqve abdominis annuli infra visa (60ies circiter aucta). a a a. pedes rudimentares cephalothoracis? b b b. pedes natatorii abdominis?
- 119. Cauda (60ies circiter aucta); a. seta caudæ plumosa.
- 120-132. *Hippolyte polaris*, (pullus ex ovo productus).
- 120. *Pullus Hip. polaris* a latere, decies auctus; a. oculus; b. antenna interior; c. antenna exterior; d. appendix foliiformis antennæ exterioris; e f. pes
- dannet Snyltedyr under Bugen.
- Fig. 111-119. *Cymopolia Caronii*.
- 111. Den nyfødte Unge af *Cym. Caronii*, seet fra Siden, tredive Gange forstørret; a. de inderste Følere; b. de yderste Følere; c. de yderste Føleres Vedhæng; d. Øjet.
- 112. Inderste Følerepar, tredsindstyve Gange forstørret.
- 113. Yderste Følerepar (a), med Vedhængen (b), tredsindstyve Gange forstørret.
- 114. Kindbakke og Kjæber, tredsindstyve Gange forstørrede; a. Kindbakken; b. Palpen? c d e. første Par Kjæber; f g. andet Par.
- 115. Første Par Kjæbefodder? tredsindstyve Gange forstørret; a. en af dets fjerdannede Torne.
- 116. Første Fodpar (eller andet Par Kjæbefodder?) fyrretyve Gange forstørret; a. Roddelen; b. den inderste Green; c. den yderste Green.
- 117. Andet Fodpar (eller tredje Par Kjæbefodder?) 40 Gange forstørret; Bogstavernes Betydning som hos forrige Par.
- 118. En Deel af Cefalothorax og de fire Bugringe, fremstillede nedenfra, 60 Gange forstørrede; a a a. rudimentære Brystfodder; b b b. Bugfodder?
- 119. Halen, omtrent 60 Gange forstørret; a. en fjerdannet Börste, stærkere forstørret.
- 120-132. *Hippolyte polaris*, udtagen af Æghylsteret.
- 120. *Hip. polaris*, seet fra Siden, ti Gange forstørret; a. Øjet; b. inderste Følere; c. yderste Følere; d. sammes bladdannede Vedhæng; e f. andet Par Kjæ-

- maxillaris secundi paris; e. ramus interior; f. ramus exterior; g h. pes maxillaris tertii paris; i k & l. pes tertii, quarti et quinti paris; m n o p q. pedes abdominis natatorii.
- Fig. 121. Oculi (a), antennæ interiores (b) et exteriores (c d) a fronte exhibita (decies aucta).
- 122. Mandibula (trigecies aucta); a. articulus basalis; a'. aculeus hujus articuli (150ies ferme auctus); b. articulus mandibulæ secundus; b'. superficies terminalis hujus articuli (multo auctior); c. palpus; c'. seta palpi serrata, valde aucta.
- 123. Maxilla prioris paris (trigecies aucta); a. maxilla propria? b. palpus? c. flagellum.
- 124. Maxilla secundi paris; a & b. laminæ maxillares; c. palpus; d. flagellum.
- 125. Pes maxillaris primi paris (vicies auctus); a. pars basalis; b. ramus interior ceu pes; c. ramus exterior ceu palpus; d. flagellum.
- 126. Pes maxillaris secundi paris (vicies auctus); a. articulus basalis; b. ramus interior; c. ramus exterior.
- 127. Pes maxillaris tertii paris (vicies auctus); literæ idem significant ac in figura antecedente.
- 128. Pes primi paris (vicies auctus).
- 129. Pes tertii paris (vicies auctus).
- 130. Pes natatorius primi annuli abdominis; a. lamina exterior; b. lamina interior.
- 131. Pes natatorius secundi annuli
- Fig. 121. befödder (e. den inderste, f. den yderste Green); g h. tredie Par Kjøbefödder; i, k og l. tredie, fjerde og femte Fodpar; m n o p og q. Bagkroppens Svømmefödder.
- Fig. 121. Öjnene (a), de inderste (b) og yderste (c d) Fölere, seete forfra, ti Gange forstörrede.
- 122. Kindbakken, tredive Gange forstörret; a. Roddelen; a'. Spidsen af een af Roddelens Torne, forstörret omtrent 150 Gange; b. Kindbakkens andet Led; b'. dette Leds Endeflade, meget stærkere forstörret; c. Palpen; c'. een af Palpens saugtaggede Börster, meget stærkt forstörret.
- 123. Förste Kjøbepar, tredive Gange forstörret; a. den egentlige Kjøbe? b. Palpen? c. Svöben?
- 124. Andet Kjøbepar; a og b. Kjøbepladerne; c. Palpen; d. Svöben.
- 125. Förste Par Kjøbefödder, forstörret tyve Gange; a. Roddelen; b. den indre Green eller Foden; c den ydre Green eller Palpen; d. Svöben.
- 126. Andet Par Kjøbefödder, forstörret tyve Gange; a. Roddelen; b. den inderste Green; c. den yderste Green.
- 127. Tredie Par Kjøbefödder, tyve Gange forstörret; Bogstavernes Betydning som ved foregaaende Figur.
- 128. Förste Fodpar, tyve Gange forstörret.
- 129. Tredie Fodpar, tyve Gange forstörret.
- 130. Förste Bugrings Svømmefod, tyve Gange forstörret; a. den yderste Plade; b. den inderste Plade.
- 131. Anden Bugrings Svømmefod,

- abdominalis (vicies auctus); a. lamina exterior; b. lamina interior; c. appendix laminae interioris.
- Fig. 132. Ultimi abdominis annuli a dorso exhibiti.
- 133-144. *Pullus Homari vulgaris*.
- 133. Pullus *Homari vulgaris* a latere, sexies auctus; a. rostrum frontale; b. oculus; c. antenna interior; d. e. antenna exterior (d. ramus superior, e. ramus inferior).
- 134. Antennæ (15ies auctæ); a. antenna interior; b. c. d. antenna exterior; b. articulus basalis antennæ exterioris; c. ramus superior antennæ exterioris; d. ramus inferior antennæ exterioris; e. pars oculi.
- 135. Mandibula (vicies aucta); a. pars manducatoria; b. palpus?
- 136. Maxilla prioris paris (vicies aucta); a. maxilla propria; b. palpus; c. flagellum.
- 137. Maxilla posterioris paris (vicies aucta); a. b. c. maxilla propria; d. palpus; e. flagellum.
- 138. Pes maxillaris primi paris (vicies auctus); a. b. maxilla; c. d. palpus bipartitus; e. flagellum.
- 139. Pes maxillaris secundi paris (vicies auctus); a. pars basalis b. pars pediformis; c. palpus.
- 140. Pes maxillaris tertii paris (decies auctus); a. pars basalis; b. pars pediformis; c. palpus; d. flagellum; e. branchia; e' branchia trigeicies aucta*).
- tyve Gange forstørret; a. den yderste Plade; b. den inderste Plade; c. inderste Plades Vedhæng
- Fig. 132. De sidste Bugringe, seete fra Ryggen
- 133-144. *Homarus vulgaris*.
- 133. Ungen af den almindelige Hummer, seet fra Siden, 6 Gange forstørret; a. Pandehornet; b. Øjet; c. inderste Følerpar; d. e. yderste Følerpar.
- 134. Følerne forstørrede 15 Gange; a. inderste Føler; b. c. d. yderste Føler; (b. Grundledet, c. øverste Green, d. nederste Green); e. en Deel af Øjet.
- 135. Kindbakken, tyve Gange forstørret; a. den egentlige Kindbakke; b. Palpen.
- 136. Første Kjøbepar, tyve Gange forstørret; a. Kjøben; b. Palpen; c. Svøben.
- 137. Andet Kjøbepar, tyve Gange forstørret; a. b. c. Kjøben; d. Palpen; e. Svøben.
- 138. Første Par Kjøbefødder, tyve Gange forstørret; a. b. Kjøben; c. d. Palpens to Grene; e. Svøben.
- 139. Andet Par Kjøbefødder, tyve Gange forstørret; a. Roddelen; b. den foddannede Deel; c. Palpen.
- 140. Tredie Par Kjøbefødder, ti Gange forstørret; a. Roddelen; b. den foddannede Deel; c. Palpen; d. Svøben; e. Gjællen; e'. Gjællen, tredive Gange forstørret.

*) Observandum est, flagellum branchiamque et in secundo pedum maxillarum pari et in quinque pedum paribus adesse. Supervacaneum vero duxi, in omnibus figura exprimere.

Fig. 141.	Pes primi paris (decies auctus); literæ a-c idem ac in figura præcedenti significant.	Fig. 141.	Förste Fodpar, ti Gange forstörret; Bogstaverne have samme Betydning som i foregaaende Figur.
— 142.	Pes secundi paris (duodecies auctus).	— 142.	Andet Fodpar, tolv Gange forstörret.
— 143.	Pes quarti paris (decies auctus).	— 143.	Fjerde Fodpar, ti Gange forstörret.
— 144.	Abdomen a superficie dorsali exhibitum (sexies ferme auctum); a a a a. pedes natatorii; a'. pes natatorius multo auctior; b. cauda; b'. cauda auctior; b''. angulus caudæ lateralis-posterior multo auctior.	— 144.	Bagkroppen, seet fra Rygfladen, omtrent sex Gange forstörret; a a a a. Svømmefodderne; a'. en Svømmefod stærkere forstörret; b. Halen; b'. samme stærkere forstörret; b''. Halens bageste-yderste Vinkel, meget stærkt forstörret.

Anmærkning til Side 257.

Af Prof. Rathke's nyligt mig tilhændekomne, meget interessante Skrift: „Beiträge zur vergleichenden Anatomie und Physiologie" o. s. v. (Danzig 1842. Mit sechs Kupfertafeln), erfarer jeg, at R. paa anden til femte Bugring har iagttaget de samme Dele, der af mig holdes for Hummerungens rudimentære Svømmefodder; men han tillægger dem en anden Betydning. „Allem Anscheine nach," udtrykker han sig (l. c. pag. 27), „bezeichnen diese Fortsätze die künftigen Epimera des Schwanzes, stellen aber nicht die Afterbeine vor." Grunde for denne Forklaringsmaade angiver den berømte Forfatter imidlertid ikke, og jeg seer saaledes, med al Agtelse for en saa udmærket Fysiologs Mening, ingen Anledning til at forandre min ovenfor fremsatte Anskuelse af disse Redskaber.

